

ÇANKAYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KAMU HUKUKU ANA BİLİM DALI
KAMU HUKUKU YÜKSEK LİSANS TEZİ

TÜRK CEZA HUKUKUNDA TEHDİT SUÇU

ŞEMAME MERVE AKMAN

ARALIK 2020

ÖZET

TÜRK CEZA HUKUKUNDA TEHDİT SUÇU

AKMAN, Şemame Merve

Yüksek Lisans Tezi

Kamu Hukuku Anabilim Dalı

Danışman: Doç. Dr. Elvan KEÇELİOĞLU

Aralık 2020, 111 sayfa

Tehdit suçu, kişilerin hürriyetlerini ve iç huzurunu koruma amacıyla. Bu sebeple 5237 sayılı Kanunun “Kişilere Karşı Suçlar” ı ele alan iki kısmının “Hürriyete Karşı Suçlar” başlığının yedinci bölümünde 106. maddede yerini almıştır.

765 sayılı eski Türk Ceza Kanunu, tehdit suçu açısından 5237 sayılı yeni Türk Ceza Kanunu ile aralarında birtakım farklılıklar barındırmaktadır.

“Türk Ceza Hukukunda Tehdit Suçu” başlıklı tezimizde, Türk Ceza Kanunu’nun tehdit kavramına ne şekilde yaklaştığı, tehdit fiiline özgü yaptırımlar ve yenilikler açıklanmaya çalışılmış, uygulamada sıkça karşımıza çıkan ve fakat yanıt bulmakta zorlandığımız birtakım konulara Yargıtay kararları ışığında cevaplar aranmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Özgürlük, Türk Ceza Kanunu, Tehdit, Ceza

ABSTRACT

OFFENSE OF THREAT IN TURKISH PENAL CODE

AKMAN, Şemame Merve

Post-Graduate Thesis

Institute of Social Sciences Department of Public Law

Supervisor: Assoc.Prof. Dr. Elvan KEÇELİOĞLU

December 2020, 111 pages

Offense of threat aims at preserving people's liberty and inner peace. Therefore, it has taken place at the seventh chapter of 106 numbered article of "Offenses Against Liberty" which is under title of 5237 numbered penal code's "Offense Against Persons" section.

Old Turkish Penal Code numbered 765 and new Turkish Penal Code numbered 5237 bear several differences in terms of Threat Crime.

In our thesis titled "Offense of Threat in Turkish Penal Code", it is tried to answer how is the approach of Turkish Penal Code toward crime threat and explain sanctions and innovations specific to threat crime. What is more, some problems that we frequently encounter during implementation of law but have difficulty in solving are tried to be answered under light of some decisions of Supreme Court.

Keywords: Liberty, Turkish Penal Code, Threat, Penalty

TEŞEKKÜR

Çalıőmam süresince kıymetli zamanını ve desteğini esirgemeyen değerli hocam Doç. Dr. Elvan KEÇELİOğLU'na, attığım her adımda destekleri ile beni cesaretlendiren ve her daim yanımda olan çok kıymetli annem Gülsen ÇALIŐKAN ve babam Metin AKMAN' a en kalbi Őükranlarımı sunarım.

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	iv
ABSTRACT	v
TEŞEKKÜR	vi
İÇİNDEKİLER	vii
KISITLAMALAR LİSTESİ	x
GİRİŞ	1
BÖLÜM I.....	2
TEHDİT SUÇU	2
1.1.KAVRAMLAR.....	2
1.1.1 HÜRRİYET KAVRAMI VE TARİHSEL GELİŞİMİ	2
1.1.2. HÜRRİYET KAVRAMININ CEZA HUKUKU YOLUYLA KORUNMASI	7
1.1.3. TEHDİT KAVRAMININ TANIMI UYARI VE CEBİR KAVRAMLARINDAN FARKI	8
1.2. 765 SAYILI KANUN İLE 5237 SAYILI KANUNUN TEHDİT SUÇUNA YAKLAŞIMI	10
1.3. KARŞILAŞTIRMALI HUKUKTA TEHDİT SUÇU	16
1.3.1. GENEL OLARAK	16
1.3.2. İTALYAN HUKUKU.....	16
1.3.3. ALMAN HUKUKU.....	17
1.3.4. AVUSTURYA HUKUKU	18
1.3.5. İSVİÇRE HUKUKU	19
1.3.6. FRANSIZ HUKUKU.....	19
1.3.7. İSPANYA HUKUKU	20
1.3.8. POLONYA HUKUKU	20
1.3.9. RUSYA HUKUKU	21
1.3.10. ROMANYA HUKUKU	21
BÖLÜM II	23
TEHDİT SUÇUNUN UNSURLARI.....	23
2.1 GENEL OLARAK.....	23
2.2 HUKUKİ VE MADDİ KONUSU	25
2.3 MADDİ UNSURLARI	26
2.3.1. FİİL (HAREKET)	26
2.3.2. Açık Bir Kötülük Bildirimi Şartı	26
2.3.3. Saldırının Yaşam Hakkına Yönelik Olması.....	28

2.3.4. Saldırının Vücut Bütünlüğüne Yönelik Olması.....	29
2.3.5. Saldırının Cinsel Dokunulmazlığa Yönelik Olması.....	30
2.3.6. Saldırının Malvarlığına Yönelik Olması.....	31
2.3.7. Sair Kötülük Bildirimi.....	32
2.3.8. Tehdidin Elverişli Oluşu	33
2.3.9. Tehdidin Mağdura Bildirilmesi.....	35
2.3.2. FAİL.....	37
2.3.3. MAĞDUR.....	39
2.4. MANEVİ UNSUR.....	42
2.5. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU VE HUKUKA UYGUNLUK	
SEBEPLERİ	46
2.5.1. GENEL OLARAK	46
2.5.2. KANUNUN HÜKMÜNÜ YERİNE GETİRME	48
2.5.3. MEŞRU SAVUNMA.....	48
2.5.4. HAKKIN KULLANILMASI.....	50
2.5.5. İLGİLİNİN RIZASI.....	51
2.6. KUSURLULUK.....	52
2.6.1. GENEL OLARAK	52
2.6.2. HAKSIZ TAHRİK.....	53
2.7. TEHDİT SUÇUNUN NİTELİKLİ HALLERİ.....	54
2.7.1. GENEL OLARAK	54
2.7.2. SİLAHLA İŞLENMESİ.....	55
2.7.3. KİŞİNİN KENDİNİ TANINMAYACAK HALE SOKMASI	57
2.7.4. ÖZEL İŞARETLERLE İŞLENMESİ	57
2.7.5. SUÇUN İMZASIZ MEKTUPLA İŞLENMESİ	58
2.7.6. SUÇUN BİRDEN FAZLA KİŞİYLE İŞLENMESİ.....	60
2.7.7. SUÇUN VAR OLAN VEYA VAR SAYILAN SUÇ ÖRGÜTLERİNİN OLUŞTURDUĞU KORKUTUCU GÜÇTEN YARARLANILARAK İŞLENMESİ.....	61
BÖLÜM III.....	64
TEHDİT SUÇUNUN BENZER SUÇLARDAN AYRIŞTIRILMASI VE ÖZEL	
GÖRÜNÜŞ BİÇİMLERİ	64
3.1. GENEL OLARAK.....	64
3.2. BENZER SUÇLARDAN AYRIŞTIRILMASI.....	64
3.2.1. CEBİR SUÇU İLE AYRIMI	64
3.2.2. ŞANTAJ SUÇU İLE AYRIMI	67
3.2.3. GÖREVİNİ YAPTIRMAMAK İÇİN DİRENME SUÇU İLE AYRIMI	69
3.2.4. GENEL GÜVENLİĞİN KASTEN TEHLİKEYE SOKULMASI SUÇU İLE AYRIMI.....	71
3.3 SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ BİÇİMLERİ	73
3.3.1. TEŞEBBÜS.....	73
3.3.2. İŞTİRAK	75
3.3.3. İÇTİMA	77
3.3.3.1. Bileşik Suç	77
3.3.3.2. Zincirleme Suç	78
3.3.3.3. Fikri İçtima.....	79
3.3.3.4. Özel İçtima Hükümü	79

BÖLÜM IV	81
TEHDİT SUÇUNUN MUHAKEMESİ	81
4.1. SORUŞTURMA VE KOVUŞTURMA USULÜ	81
4.2. GÖREVLİ VE YETKİLİ MAHKEME	82
4.3. YAPTIRIM TÜRLERİ	83
4.4. UZLAŞTIRMA	84
4.5. BASİT YARGILAMA USULÜ	85
4.6. SERİ YARGILAMA USULÜ	86
4.7. ZAMANAŞIMI	86
BÖLÜM V	88
SONUÇ	88
KAYNAKÇA	92

KISITLAMALAR LİSTESİ

AİHM	: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
AİHS	: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi
AÜHFD	: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
Bkz.	: Bakınız
BYU	: Basit Yargılama Usulü
CD	: Ceza Dairesi
CGK	: Ceza Genel Kurulu
CGİK	: Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun
CMK	: Ceza Muhakemesi Kanunu
HD	: Hukuk Dairesi
İHEB	: İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi
Md.	: Madde
s.	: Sayfa
S.	: Sayı
TBB	: Türkiye Barolar Birliği
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi
T.C.	: Türkiye Cumhuriyeti
TCK	: Türk Ceza Kanunu
UYAP	: Ulusal Yargı Ağı Projesi
v.d.	: ve devamı
YİBK	: Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kurulu

GİRİŞ

İnsan, yaratılışı gereği hür bir varlıktır. Hukuk mekanizmasının görevlerinden birisi ise insanın hür yaşamına ve özgür iradesine hanel gelmesini önlemektir. Ceza hukuku da caydırıcı yaptırımları ile bu iki değeri koruma altına almayı hedefler.

Tehdit suçu, en sık işlenen suç türlerinden birisidir. Nihai amacı insanın irade özgürlüğünü ele geçirmek olan bu suç türü, Türk Ceza Kanunlarında da bir suç olarak tanımlanıp, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu' nun 106. maddesinde hüküm altına alınmıştır. Tehdit suçunun ülkemizde işlenme oranı %51.2 civarındadır. Diğer suçlara nazaran artış oranı en hızla artan suç türü yine tehdit suçudur. Bu oran yaklaşık %24 oranındadır.¹

Tehdit suçunun tüm yönlerine dokunmaya çabaladığımız çalışmamızın ilk bölümünde hürriyet kavramına, bu kavramın farklı düşünce sistemlerindeki anlamlarına, tehdit suçunun mülga ve yeni TCK tarafından ele alış şekline ve diğer ülke hukuk sistemlerinin tehdit suçunu ne şekilde düzenlediğine dair bilgilere yer verilmiştir.

Unsurlarına ve nitelikli hallerine göz attığımız ikinci bölümde, özellikle uygulamada karşımıza çıkan anlam çıkmazlarına, Yargıtay kararları ışığında cevaplar aranmaya çalışılmıştır.

Şantaj, cebir, hakaret gibi yakın anlamlı suçlar ile aralarındaki ayrıma vurgu yapmaya çalıştığımız üçüncü bölümde ise bu suçun teşebbüs, gönüllü vazgeçme, iştirak ve iştirak kurumları açısından görünümleri açıklanmıştır.

Son olarak tehdit suçunun Ceza Muhakemesi Kanunu' na göre yargılama safhasının ne şekilde ilerlemesi gerektiğine, uzlaştırma kurumundaki yerine, yaptırımlarına ve zamanaşımı sürelerinin açıklanmasına özen gösterilerek çalışmamıza son verilmiştir.

---

¹ Yılmaz, Ali; Günayergün, Semra, Türkiyede Şehir Asayiş Suçları:Dağılışı ve Başlıca Özellikleri, s.5 (Çevrimiçi <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/470436> Erişim Tarihi: 16/12/2020)

BÖLÜM I

TEHDİT SUÇU

1.1.KAVRAMLAR

1.1.1 HÜRRİYET KAVRAMI VE TARİHSEL GELİŞİMİ

İnsan, özgürce kararlar alabilen ve aldığı kararları yine özgürce gerçekleştirebilen bir varlıktır. Zira insanın kendisini keşfedip geliştirebilmesi, maddi ve manevi varlığını koruyabilmesi, ancak dış etkenlerden bağımsız olarak diğer bir ifadeyle yalnızca kendi iradesine dayalı olarak hareket edebilmesine bağlıdır. Bununla paralel olarak toplumsal anlamda ilerleme kaydedebilmenin belki de en önemli parametrelerinden birisi de kuşkusuz ki toplumun yapı taşı olan insanın hür olmasıdır.² Demokrasinin en önemli değeri, tüm baskılardan arı, hak ve hürriyetleri güvence altına alınmış insandır.³ Bu güvencenin sağlanabilmesi öncelikli olarak düşünce ve ifade hürriyetini koruyan devlet yapısı ile mümkündür.⁴

İnsan olarak doğmakla hayatımızın otomatikman bir parçası halini alan hürriyet kavramı sözlükte, “*hürlik, serbestlik, kişisel özgürlük*”⁵ şeklinde tanımlanmış olmasının yanı sıra, doktrinsel zeminde de karşımıza farklı anlamlarla çıkabilen geniş, hukuk tarafından doğrulanmamış, aksine hukuktan daha önde ve önce gelen siyasi bir kavram olarak da tanımlanmaktadır⁶. Bu kavrama kısaca dokunmamız gerekirse, “*bir kimsenin bir şeyi yapıp yapmama noktasındaki şahsi iradesi*” veyahut “*insanın*

---

² Soyaslan, Doğan, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, Yetkin Yayınevi, 10.Baskı, Ankara, 2014, s.262.

³ Selçuk, Sami, *Demokrasiye Doğru*, Ankara, 1999, Yeni Türkiye Yayınları, s.23.

⁴ Zabunoğlu, Hamdi Gökçe, *Türk Anayasal Düzeninde Siyasal Hak ve Özgürlüklerin Kapsamı ve Sınırları*, Ankara, Yetkin Yayınları, s.30; Karacaoğlu, Selçuk; *Tehdit Suçu*, Yargıtay Dergisi, Temmuz 2018, Cilt:44, S:3, Temmuz, 2018, s.936.

⁵ Devellioğlu, Ferit, *Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lügat*, 26. Baskı, Ankara, Aydın Kitabevi, 2010, s.298.

⁶ Soyaslan, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.262.

serbestçe hareket edebilme erki” olarak tanımlayabiliriz. Ancak bu tanımda asıl altı çizilmesi gereken husus, hürriyetin yalnızca insan hareketlerine özgülenen bir kavram olmasıdır. Dolayısıyla hürriyet kavramından sadece ve sadece insan davranışları anlaşılmalıdır⁷.

Günümüzde birçok ülkenin yasa ve anayasalarında olduğu gibi 1982 Anayasası da hak ve hürriyetlerin korunmasına verdiği önem gereği birtakım prensipler getirmiştir. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası madde 19’a göre en başta herkes, kişi hürriyeti ve güvenliği ile düşünce hürriyetine sahiptir. Kanunun açık lafzından anlaşılacağı üzere Anayasamız “herkes” kelimesiyle vatandaş olsun veya olmasın tüm insanları birer hür varlık olarak kabul etmektedir. Ancak, bireylerin hür olması davranışlarında mutlak ve sınırsız yetkiye sahip oldukları anlamına gelmemektedir. Montesquieu’ nün de belirttiği üzere “*insan ancak kanunların müsaade ettiği ölçüde özgürdür*”. Diğer bir ifade ile hürriyet beraberinde getirdiği birtakım yükümlülüklerle beraberdir. Yine Montesquieu göre olması gereken hükümet modeli, vatandaşlarına gerekli hür alanı tanıyan hükümet olduğunu⁸, devlete ait üç erk olan yasama, yürütme, yargı erklerinin birbirinden tam olarak ayrı olması gerektiğini, aksi takdirde bu durumun keyfiliğe sebebiyet vereceğini, dolayısıyla devletin yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalacağını belirtmiştir.⁹

Şahsi hürriyete önem veren, kişilerin hak ve özgürlüklerini güvence altına alan Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın 12.maddesinde, herkesin dokunulmaz, devredilmez ve vazgeçilmez birtakım temel hak ve hürriyetlere sahip olduğu belirtilmekte, ancak aynı maddenin ikinci fıkrasında ise bu temel hak ve hürriyetlerin kişilere yükümlülük yüklediğinin altı çizilmektedir. Bu durum “*Temel hak ve hürriyetler kişinin topluma, ailesine ve diğer kişilere karşı ödev ve sorumluluklarını da ihtiva eder.*” şeklinde hüküm altına alınmıştır.1982 Anayasası’nın “*Temel Hak ve Hürriyetlerin Kullanılmasının Durdurulması*” başlığı altında yer alan 15. maddesinin 1. fıkrasına göre, temel hak ve hürriyetler “*Savaş, seferberlik, sıkıyönetim veya olağan üstü hallerde, milletlerarası hukuktan doğan, yükümlülükler ihlal edilmemek kaydıyla,*

---

⁷Gözler, Kemal, *Anayasa Hukukuna Giriş*, Bursa, Ekin, 1. Baskı, 2001; Güncellenmiş 27. Baskı, Ağustos 2018, s.137.

⁸Kapani, Münci, *Kamu Hürriyetleri*, Yetkin Yayınları, 7.Baskı, Ankara, 1993, s.3.; Montesquieu, *Kanunların Ruhu Üzerine*, İstanbul, Hiperlink Yayınları, 2014, s.170.

⁹Montesquieu, *Kanunların Ruhu Üzerine*, s.170-171.

durumun gerektirdiği ölçüde temel hak ve hürriyetlerin kullanılması kısmen veya tamamen durdurulabilir veya bunlar için Anayasada öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınabilir.” biçiminde düzenlenmiştir. Aynı maddenin 2.fikrasında, “*Birinci fıkrada belirtilen durumlarda da savaş hukukuna uygun fiiller sonucu meydana gelen ölümler dışında, kişinin yaşama hakkına, maddi ve manevi varlığının bütünlüğüne dokunulamaz; kimse din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz ve bunlardan dolayı suçlanamaz; suç ve cezalar geçmişe yürütülemez; suçluluğu mahkeme kararı ile saptanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz.*” şeklinde bir düzenlemeye gidilmiştir. Değinilen maddelerin lafzı yeterince açık olup, kişilerin sahip olduğu temel hak ve özgürlüklerinin kullanımı savaş, seferberlik gibi olağanüstü hallerde askıya alınabilmekte ve hatta bu temel hak ve özgürlükler için Anayasa’nın öngördüğü düzenlemelere zıt olan önlemlere başvurulabilmektedir. Ancak, her ne durumda olursa olsun ikinci fıkrada belirtilmiş öyle birtakım haklar vardır ki, bu haklara hiçbir surette dokunulamaz. Sert çekirdek haklar adı verilen bu özel kategoride; yaşam hakkı, kişilerin maddi ve manevi bütünlüğüne dokunulamaması, din, vicdan, düşünce ve kanaatlerin açıklanmaya zorlanamaması, suç ve cezaların geçmişe yürütülememesi ve son olarak da masumiyet karinesi bulunmaktadır.

Anayasa madde 17’ de kişilerin maddi ve manevi varlıklarını geliştirebilmeleri, kendilerini ilgilendiren konularla ilgili karar alabilmesi ve kendini gerçekleştirebilmeleri hür olabilmelerine bağlanmıştır. Bir diğer ifade ile kişiler Anayasal metinlerle de güvence altına alındığı üzere hür bir şekilde kişiliğini geliştirme ve kendisi ile ilgili kararlar alma hakkına sahip iken, devlet ise vatandaşlarına bu süreçte gerekli imkan ve araçları sağlamakla mükelleftir.¹⁰ İradesi sınırlanmış kimselerin yalnızca görünüşte hür olması bir anlam ifade etmeyeceği için genel anlamda kişilerin hürriyetlerini, özelde ise irade hürriyetinin korunması amacıyla tehdit suçu hüküm altına alınmıştır. Bu yönüyle ceza kanunlarının tehdit suçuna yer vermesi irade hürriyeti açısından özel bir nitelik taşımaktadır.

Yukarıda açıklanan Anayasal maddelere göre hiç kimsenin bir başka bireyin yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma hakkı ile kişi hürriyeti ve güvenliğine yönelik saldırıda bulunma şansı olmadığı gibi, bu hakları ihlal edici ve kişilerin iç huzurunu bozucu herhangi bir beyanda bulunma hakkı da yoktur. Tehdit suçu da

¹⁰ Korkmaz, Ömer, *Düşünceyi Açıklama Özgürlüğü ve Sınırları*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2014, s.77.

temelde kişilerin Anayasal birer hak olan yaşama hakkı, maddi ve manevi varlığını koruma hakkı ile kişi hürriyetine yönelik saldırıda bulunamama haklarını hedef almaktadır. Ancak hürriyet kavramının soyut bir şekilde tanınıp Anayasalarda yer alması, bu kavramın yeterince korunduğu anlamını taşımadığı için bu kavramların ayrıca ceza kanunlarında da hüküm altına alınması gerekmiştir.¹¹

Anılan temel hak ve hürriyetleri daha korunaklı hale getirebilmek adına Anayasamızın yanı sıra özel olarak Ceza kanunları da bu kavramı Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar başlığı altında işlemiştir. Hürriyete karşı işlenen suçlar dar ve geniş anlamda olmak üzere iki şekilde ele alınabilir. Dar anlamda hüküm altına alınan suçlar, doğrudan hürriyet kavramını hedef alırken geniş anlamda olan suçlarda ise hürriyete karşı işlenen bir suç asıl işlenilmek istenen suçun aracı halini alabilmektedir. Yağma suçunun işlenmesi için mağdurun tehdit edilmesi (veya cebir fiiline maruz kalması) örneğinde olduğu gibi. Hürriyeti hedef alan suçların bu tür aracı suç hallerinin kanun koyucu tarafından Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar kısmında değil, cinsel dokunulmazlığa, hayat ve vücut bütünlüğüne, malvarlığına veya topluma karşı işlenen suçlar başlığı altında ele alındığını görüyoruz.¹²

Hürriyet kavramı, farklı görüşler altında farklı anlamlar yüklenerek yorumlanabilmektedir. Klasik liberal görüş, faşist görüş ve anarşist görüş bu görüşlerin yalnızca birkaçıdır. Hürriyet kavramını daha iyi anlayabilmek adına, kısaca bu görüşlerin hürriyet kavramını nasıl yorumladığına değinelim.

Liberalizm anlayışının çekirdeğini, hürriyet kavramı oluşturur ve bu kavram verilen önem gereği anayasacılık, özel hayat gibi yapıların da temel harcı olarak kabul edilir.¹³ Liberalizm, kişilere özel hür hareket alanı tanınması gerektiğine inanır. Zira, bu anlayışa göre insan olmak, doğuştan birtakım hakları da beraberinde getirir ve hürriyet kavramının kanunlardan değil, insanlardan doğduğuna inanılır. Hürriyeti kanunların üzerinde gören bu anlayışta, kanunların tek işlevinin hürriyetin maruz kaldığı haksızlıkların ortadan kaldırılması olduğu düşünülmektedir.¹⁴ Hürriyet kavramının hukuki temelini 1789 tarihli “İnsan ve Yurtdaş Hakları Bildirgesi”nden

---

¹¹ Korkmaz, *Düşünceyi Açıklama Özgürlüğü ve Sınırları*, s.359.

¹² Tezcan, Durmuş, v.d., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, Seçkin Yayıncılık*, 17.Baskı, 2019, Ankara, s.384; Soyaslan, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.262; Tezcan, Durmuş, vd., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, s.384.

¹³ Yayla, Atilla, *Liberalizm*, Ankara, 2002, s. 161.

¹⁴ Göze, Ayferi, *Siyasal Düşünceler ve Yönetimler*, 9. Bası, İstanbul, 2000, s.240-241.

doğduğu kabul edilmekte¹⁵ ve batıda doğan bir anlayış olduğunu için “Batılı Hürriyet Anlayışı” olarak da anılmaktadır¹⁶.

Faşizm, devletin bireyden daha önce geldiğine ve daha önemli olduğuna inanan bir düşünce şeklidir. Bu düşünce şekline göre birey devletten daha üstün tutulamaz. İlk olarak 1. Dünya Savaşı’ndan sonra İtalya’da ortaya çıkan ve Almanya’da Nazizm ile kendisine geniş çaplı yer edinen faşizm, klasik liberal düşünceye bir tepki olarak ortaya çıkmıştır.¹⁷ Birey değil, devletin üzerinde hakimiyet kurma hakkına sahip olduğunu iddia ettiği bir “millet” olgusu ön plandadır. Bu mantıkla, devletin hukuktan ve bireylerden önce geldiğini kabul eder. Hukukun ve hürriyet kavramının bizzat yaratıcısı olan devlet, kendisini bireylerin menfaatlerini düşünen kural ve hükümlere uymak zorunda görmemektedir. Yine bu anlayışa göre bireylerin menfaatleri, devletin menfaatleri ile uyduğu ölçüde makuldür¹⁸.

19. yüzyılda doğan anarşizm ise bireyi sınırlayan hiçbir devlet, otorite, kural veya düzeni kabul etmeyen ve bireyin özgürlüğünü sınırsız gören bir düşünce şeklidir. Bireylerin, tek ve en değerli varlık olduğunu kabul eden anarşizm akımınca, kişilerin yazılı hukuk kuralları yerine, aralarındaki her türlü anlaşmayı sözlü şekilde gerçekleştirilmesi gerektiği, toplum düzeninin karşılıklı ve “gönüllü birliktelik”¹⁹ ile sağlanabileceği savunulur. Başka bir deyişle anarşizme göre toplumlar, kişilerin karşılıklı irade ve istekleri ekseninde şekillenmekle sosyal adaleti doğal olarak sağlayabileceği için, bu akım hukuk veya ahlak kuralları gibi hususları gereksiz olarak görmektedir.²⁰

Günümüzde modern devletler daha çok klasik liberal görüşü benimsemekte ve bu görüşe özgü sistemler geliştirerek faaliyetlerine devam etmektedirler²¹. Hürriyet

---

¹⁵Kapani, *Kamu Hürriyetleri*, s.50.

¹⁶ Çınar, Ali Rıza, *Tehdit Suçu*, Turhan Kitabevi, 2002, Ankara, s. 7.

¹⁷Çınar, *Tehdit Suçu*, s.10; Üzülmmez, *Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar Sistemi Çerçevesinde Tehdit, Şantaj ve Cebir Kullanma Suçları*, Turhan Kitabevi, 2007, Ankara, s.7

¹⁸ Göze, *Siyasal Düşünceler ve Yönetimler*, s. 325-327.

¹⁹Üzülmmez, *Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar Sistemi Çerçevesinde Tehdit, Şantaj ve Cebir Kullanma Suçları*, s.7.

²⁰ Göze, *Siyasal Düşünceler ve Yönetimler*, s. 311-327;

²¹Çınar, *Tehdit Suçu*, s. 9-10; Koca, Üzülmmez, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 6.Baskı, 2019, Ankara.s.387.

kavramının da daha çok klasik liberal ve bireyci görüşün etrafında şekillendiğini görülmektedir.²²

1.1.2. HÜRRIYET KAVRAMININ CEZA HUKUKU YOLUYLA KORUNMASI

Ceza hukuku genel olarak topluma, devlete ve bireylere karşı işlenen suç teşkil eden davranış modellerini tanımlayıp bu hususları yaptırıma bağlar ve kamu düzeninin hukuka uygun şekilde varlığını sürdürmesini amaçlar. Hürriyet kavramı da bireyler ve toplumlar için vazgeçilmez bir kavram olmakla korunmaya muhtaçtır ve ihlal edilmesi halinde ceza hukukunun müdahalesiyle karşı karşıya kalmaktadır.²³ Hürriyet olgusunun kanunlar ve Anayasalarda yalnızca birer soyut kavram olarak yer alması bu kavramı yeterince güvence altına almayacağı için ceza hukuku bu kavramı ayrı bir başlık altında himayesine almıştır.²⁴

Bir düşünce, ancak başka bireylere açıklanmakla ve bir suç teşkil edebilecek nitelikte olmakla ceza hukukunun konusu olabilir. Bu kapsamda bir düşünce ne kadar etik dışı ve tehlikeli olursa olsun eğer düşünce sahibi olan kimsece açıklanmamış ise hukuk düzenince herhangi bir yaptırıma tabi tutulamaz.²⁵

Hürriyete karşı suç teşkil eden ve açıklanmış bir düşüncenin ceza kanunlarıncı yaptırım altına alınması için öncelikle hürriyet kavramının ceza hukukuna egemen olan ilkeler ekseninde ele alınmasına bağlıdır. Ceza hukuku kapsamında hürriyet cezai yaptırımlara bağlanmış hukuki bir yarar olup suç konusu olarak ele alınmıştır.²⁶ 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun Özel Hükümlere ilişkin İkinci Kitabın Kişilere Karşı Suçları düzenleyen İkinci Kısımının Yedinci Bölümde "Hürriyete Karşı Suçlar" düzenlemesine gidilmiştir²⁷. Bu bölümde kanun, kişilerin huzur, sükûn ve emniyet duygusu ile yaşamlarını sürdürmesini, bağımsız ve tam bir irade ile karar alabilme, aldıkları bu kararlar doğrultusunda hareket edebilmelerini hedeflemektedir.²⁸

²²Koca, Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.387.

²³Koca, Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.390; Korkmaz, *Düşünceyi Açıklama Özgürlüğü ve Sınırları*, s.359.

²⁴ Korkmaz, *Düşünceyi Açıklama Özgürlüğü ve Sınırları*, s.359.

²⁵Özgenç, İzzet, *Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler*, Seçkin Yayıncılık, 2019, Ankara, s. 169; Korkmaz, *Düşünceyi Açıklama Özgürlüğü ve Sınırları*, s.358.

²⁶Koca,Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.388.

²⁷Soyaslan, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.262.

²⁸Koca,Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.387-388.

1.1.3. TEHDİT KAVRAMININ TANIMI UYARI VE CEBİR KAVRAMLARINDAN FARKI

Tehdit, etimolojik olarak Arapça kökenli bir kelime olup “sınırlama” anlamına gelen “hudud, tahdid” kelimelerinden türetilmiştir. Sözlükte, “*birinin gözünü korkutma, gözü korkutulma, göz dağı*”²⁹, “*kızmak, geleceğe yönelik olarak kişinin iç dünyasında karamsarlık yaratmak*”³⁰ olarak tanımlanmaktadır. Yukarıda daha önce değinildiği üzere hürriyet asıl, sınırlamalar ise istisnadır. Kişinin hürriyetini, diğer bir ifadeyle karar verme veya hareket etme özgürlüğünü bir bildiri ile veya psikolojisinde karamsarlık yaratarak kısıtlayan tehdit fiili, Türk Ceza Kanunu’nda ve diğer pek çok yabancı kanunda ‘hürriyete karşı işlenen suç’ kategorisinde gösterilmektedir.³¹ Zira, tehdide maruz kalan her insanın hür hareket alanı daralacağı ve ceza hukukunun koruduğu bir değer ihlali söz konusu olacağı için nihayetinde ceza hukuku mekanizması devreye girecektir.³²

Hürriyet aleyhine işlenen suçların birçoğunun genel özelliği cebir ve tehdit kavramlarını içermesidir. Tehdit, failin iradesi dahilinde gelecekte gerçekleşmesi olası bir kötülük bildirimini mağdura iletilmesi durumudur. Önemli olan nokta, failin bildirilen kötülüğü engelleme veya gerçekleştirme yetisine sahip olmasıdır. Tehdide konu kötülük bildiri hayat, vücut, cinsel bütünlüğü veya özgürlük, malvarlığı gibi hususları hedef alabilir. Korkunun olduğu yerde irade devre dışı kalacağı için hürriyetten de bahsedilemez. Bu sebeple kişilerin iç huzurunu sağlayarak emniyetli bir şekilde yaşamlarını sürdürmek modern devletin en temel görevlerindedir.³³

Cebir, genel ve tamamlayıcı bir suç türü olarak karşımıza çıkmaktadır. Kanun koyucu kişilerin hürriyetlerini geniş ölçüde koruyabilmek adına bu suç tipini düzenleme ihtiyacı hissetmiştir. Cebir suçunda korunan hukuki değer, tehdit suçunda

²⁹Devellioğlu, *Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lügat* s.1566. (Çevrimiçi)

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5c65b109e9dc80.13391871

(Erişim Tarihi: 14/02/2019)

³⁰Şafak, Ali, *Ceza Hukuku Genel ve Özel Hükümler*, 2005, Ankara, s.289.

³¹ Meran, Necati, *Hürriyetten Yoksun Bırakma, Tehdit-Şantaj, Konut Dokunulmazlığını Bozma*, Seçkin Yayınevi, 2014, Ankara, s.19; Artuk, Mehmet Emin, Gökçen, Ahmet, vd., *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 17.Baskı, Adalet Yayınevi, 2018, Ankara, s.205,

³²Taneri, Gökhan, *Tehdit-Hakaret*, Bilge Yayınevi, Adana, Mart, 2017, s.28

³³Hafizoğulları, Zeki, Özen, Muharrem, *Öğreti ve Uygulama Işığında Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 1.Baskı, Adalet Yayınevi, 2017, Ankara, s. 468.

olduğu gibi kişilerin kendilerini serbestçe ortaya koyma halidir. Cebir, moral özgürlüğü hedef alan ve mağdurun belli bir hareketi yapma, yapmama veya bu duruma katlanma noktasında karar verebilme yetisini ve irade serbestisini hedef alır. Failin amacı, mağdurun tüm kişiliğini ele geçirmek değil, mağdura hedeflediği bazı hareketleri kabul ettirmektir. Cebir, genel olarak bir kimseye hissedebileceği bir kötülük uygulanması suretiyle, bu kimsenin veya yakınının iradesi ile davranışları üzerinde zorlayıcı bir etki yaratılması halidir. Diğer bir ifade ile bir kimseyi arzusu dışında bir işi yapmaya, yapmamaya zorlamak, fiziki bir güç uygulamak suretiyle mağdurun davranışları üzerinde zorlayıcı bir etki yaratma halidir.³⁴

Uyarı ise herhangi bir konuda yapılan salt ikaz olup, kişilerin irade üzerinde herhangi bir zorlayıcı etki göstermez. Örneğin, “Kışlık lastiklerinizi takmazsanız kaza kaçınılmazdır.” cümlesinde olduğu gibi.³⁵

Tehdit veya cebir kavramı, birçok suçun unsuru veya ağırlatıcı nedeni gibi bileşen olarak karşımıza çıkmaktadır. Eğer tehdit veya cebir fiilleri kanunda özel bir hüküm ile ayrıca suç olarak tahsis edilmiş ise o hükmün uygulanması gerekir. İş veya çalışma hürriyetinin engellenmesi için tehdit veya cebir fiilinin kullanılması halinde özel hükümler devreye girecektir.³⁶

O hâlde bu üç kavram arasındaki farkı toparlayacak olursak, tehdit mağdurun kendisine yöneltilen bir isteği geri çevirmekle ‘gelecekte’ bir kötülükle karşılaşacağını belirten ve mağduru psikolojik anlamda karamsarlığa iten bir bildiri iken, cebir ise sözlü bir beyandan çok, mağdurun direncini kıran, mevcut ve kötü bir fiziksel gücün varlığıdır³⁷. Örneğin, “Evimi boşaltmazsan gerisini sen düşün. Not: Azrail.” cümlesi bir tehdit cümlesi iken, “narkoz verilmek suretiyle bir kimsenin hareketsiz kılınması”

³⁴Koca, Üzülmez, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.430-433.

³⁵“...Sanığın tanık (Ö.T) 'nin huzurunda katılana yönelik gıyabında söylediği “bu fidanların olduğu yere (H.O) 'nun hayvanları girerse zehir atar, hayvanları zehirlerim” biçimindeki suça konu sözlerin, sanığın kendi hakkını korumaya yönelik uyarı amaçlı olduğu tehdit kastının bulunmadığı gözetilmeden, beraati yerine mahkumiyetine karar verilmesi...” Yargıtay 4.CD., 22.03.2016, 2013/41883E., 2016/5428K. (UYAP)

³⁶Soyaslan, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.264.

³⁷“...Sanığın yeğeni olan katılan Ayşe A. 'ı okula gitmesini engellemek amacıyla yaraladığı ve elinden çantasını alarak olay yerinden uzaklaştığının, katılanın aşamalarındaki tutarlı anlatımı ve bu anlatımı doğrular nitelikteki tanıklar Sacide, Seçil ve Esin Makbule A. 'nin beyanlarından anlaşılması karşısında, sanığın katılanı bir şeyi yapmamasını (somut olayda okula gitmemesini) sağlamak amacıyla yaralama eyleminin cebir suçunu oluşturduğu gözetilmeden, kanuni ve yerinde olmayan gerekçeyle beraat kararı verilmesi...”Yargıtay 4.CD. 19.3.2013, 2012/38749E., 2013/7761K. (UYAP)

ise bir cebir örneğidir. Cebirde mağdura yöneltilen fiziksel hareket, muhakkak failden doğmak zorunda değildir. Bahsi geçen kötü fiil başkaca bir kaynaktan doğuyor da olabilir.³⁸Üzerindeki ziynet eşyalarını vermeyen kadının üzerine saldırgan bir köpeğin salınmasında olduğu gibi.

Son olarak tehdit suçu uzaktan veya mağdurun yokluğunda işlenebilecek nitelikte (gıyapta tehdit) bir suç türü olmasına karşın, cebir suçu ise mağdur üzerinde mevcut bir güç uygulamayı gerektirdiği için bu suçun mağdurun yokluğunda işlenemeyeceğine kabul edilmektedir.³⁹

1.2. 765 SAYILI KANUN İLE 5237 SAYILI KANUNUN TEHDİT SUÇUNA YAKLAŞIMI

Ceza hukuku alanında temel kanun 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'dur. Bu kanun yürürlüğe girene kadar 765 sayılı Ceza Kanunu yürürlükte idi ve 765 sayılı eski Kanun, 5252 sayılı Kanun ile uygulamadan kaldırılmıştır. 765 sayılı TCK'dan 5237 sayılı TCK'ya geçişi kısa bir şema halinde sunmak gerekirse;

	765 sayılı ETCK	5237 sayılı YTCK
Kabul Tarihi	01.03.1926	26.09.2004
Resmi Gazete Yayın Tarihi	13.03.1926	12.10.2004
Yürürlük Tarihi	01.07.1926	01.06.2005

Yeni 5237 sayılı Kanun birçok açıdan yenilik ve değişiklik getirmiştir. Tehdit suçu da bu yeni kanun ile etkilenen düzenlemelerden sadece birisidir. Eski 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ile düzenlenen tehdit suçu, kanun koyucu tarafından revize edilmek suretiyle 2005 yılında kabul edilen 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na da işlenmiştir. İki ayrı kanunda da kendisine yer bulan tehdit suçunda yapılan değişikliklere göz atmak gerekirse öncelikle belirtmek gerekir ki, 5237 sayılı kanunun 106.maddesinde yer alan tehdit suçunun 765 sayılı kanundaki görünümü tek bir madde değil, 188.ve 191. maddelerinde olmak üzere iki ayrı düzenlemeyle karşımıza çıkmaktadır.

³⁸Soyaslan, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.265., Alşahin, Mehmet Emin, *Tehdit Suçunun Silahla İşlenmesi (Silahla Tehdit)*, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:10, S:2, Ankara, s.103.

³⁹Artuç, Mustafa, *Pratik Türk Ceza Kanunu*, 3.Baskı, Adalet Yayınevi,Ankara, s.533.

765 sayılı kanununun 188.maddesine göre tehdit; “Bir kimse bir şeyi işlemek veya işlemesine müsaade etmek ya da o şeyi işlememeye mecbur etmek için diğer bir kimseye zor kullanır veya onu tehdit eder veya yetkisi olmadan veya yasalara aykırı olarak bir konuda bilgi vermesini veya inancını veya siyasi veya sosyal görüşünü açıklamasını isterse altı aydan bir yıla kadar hapis ve bin liradan üçbin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır. Bu kimse tasarladığı sonucu elde etmişse hapis cezası bir yıldan iki yıla ve ağır para cezası ikibin liradan beşbin liraya kadardır. Birinci fıkradaki eylemler silahla ya da kendini tanınmayacak bir hale koyarak ya da birkaç kişi tarafından birlikte ya da imzasız bir mektup ya da özel işaretlerle ya da var olan veya var sayılan gizli bazı örgütlerin oluşturdukları tehdit gücünden yararlanarak işlenmiş ise üç yıldan beş yıla kadar hapis cezası verilir. Bu suretle istenilen sonuç elde edilmişse beş yıldan sekiz yıla kadar ağır hapis cezası verilir ve ayrıca beş yıl genel güvenlik gözetim altında bulundurulabilir. Bir kimse, gayrimeşru olarak kamu hizmetlerinin görülmesine ayrılan yapılara veya eklentilerine girilmesine veya orada kalınmasına kişiler veya eşya üzerinde zor kullanarak veya başkalarını tehdit ederek engel olursa, iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Bir kimse, gayrimeşru olarak her türlü eğitim ve öğretim kurumlarına veya öğrencilerin toplu olarak oturdukları yurt veya benzeri yerlere veya bunların eklentilerine girilmesine veya orada kalınmasına kişiler veya eşya üzerinde zor kullanarak veya başkalarını tehdit ederek engel olursa yukarıdaki fıkradaki gösterilen ceza ile cezalandırılır. Yukarıdaki fıkrada gösterilen hal dışında eğitim ve öğretim çalışmalarının kesilmesine veya ara verilmesine haksız eylem ve davranışlarıyla neden olanlara altı aydan iki yıla kadar hapis cezası verilir. Yukarıdaki iki fıkrada gösterilen eylemler suçun işlendiği eğitim veya öğretim kurumlarının öğrencisi olmayan veya suçun işlendiği yurt veya benzeri yerlere yetkili makamlarca kabul edilmiş bulunmayan ya da öğrenci olmadığı halde bu gibi yerlerde kalan kişiler tarafından işlenirse verilecek ceza, altıncı fıkradaki halde üç yıldan beş yıla, yedinci fıkradaki halde ise bir yıldan üç yıla kadar haptistir. Yukarıdaki son dört fıkrada gösterilen eylemler; silahla veya kendini tanınmayacak hale koyarak ya da birkaç kişi tarafından birlikte veya var olan veya var sayılan bazı gizli örgütlerin oluşturdukları tehdit gücünden yararlanarak işlenmiş ise beş yıldan sekiz yıla kadar ağır hapis cezası verilir

ve ayrıca beş yıl genel güvenlik gözetimi altında bulundurulur.”⁴⁰ şeklinde düzenlenmekteydi.

Mülga yasanın 191.maddesinde ise; “Bir kimse kanunda yazılı hallerin haricinde başkasına ağır ve haksız bir zarara uğratacağını bildirerek tehdit ederse altı aya kadar hapis olunur. Eğer tehdit fiili yüz seksen sekizinci maddenin üçüncü fıkrasında gösterilen suretlerden biriyle yapılır ise failin göreceği hapis cezası altı aydan iki seneye kadardır ve buna bir sene müddetle emniyeti umumiye nezareti altında bulunmak cezası dahi zam ve ilave olunabilir. Sair tehdit için alınacak ağır cezayı nakdi otuz liradır. Ancak bu bapta mutazarrır olan şahıs tarafından şikâyetname verilmedikçe takibat yapılmaz.” biçiminde düzenleme yapıldığını görmekteyiz. Yeni 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nda ise ilgili suç daha kompakt bir halde, “Bir kimse kanunda yazılı hallerin haricinde başkasına ağır ve haksız bir zarara uğratacağını bildirerek tehdit ederse altı aya kadar hapis olunur. Eğer tehdit fiili yüz seksen sekizinci maddenin üçüncü fıkrasında gösterilen suretlerden biriyle yapılır ise failin göreceği hapis cezası altı aydan iki seneye kadardır ve buna bir sene müddetle emniyeti umumiye nezareti altında bulunmak cezası dahi zam ve ilave olunabilir. Sair tehdit için alınacak ağır cezayı nakdi otuz liradır. Ancak bu bapta mutazarrır olan şahıs tarafından şikâyetname verilmedikçe takibat yapılmaz.”⁴¹ şeklinde madde 106’da düzenlenmiştir. O halde yukarıdaki maddeler üzerinden bir analiz yapılacak olursa iki kanunun getirdiği tehdit suçu tanımlamasındaki farklar şunlardır;

765 sayılı kanunda tehdit suçu madde 191’de “basit tehdit” ve “tehdit”, 188.maddesinde ise şartlı tehdit olmak üzere bu suçu üç farklı şekilde tasniflemiştir. 5237 sayılı kanunda ise tehdit ve şartlı tehdit ayrımı tamamen kaldırılmıştır. Ancak bazı yazarlar, tehdit suçunda yapılan bu değişikliği olumlu karşılanmamaktadır. Hafizoğulları ve Özen, kanun koyucunun tehdit suçunu 5237 sayılı kanunda inandırıcı bir gerekçe ileri sürmeksizin “tehdit ve sair (basit) tehdit” olarak ayırtırdığını ve böylece suçun alışagelmış dokusunu bozduğunu düşünmektedirler⁴².

765 sayılı kanun, şartlı tehdit suçunda soyut biçimde bir zarara sebep olma beyanından başka, bu zarar mağdurun belli bir davranış modeli sergilenmesi şartına

⁴⁰ (Çevrimiçi) <http://www.turkhukuk sitesi.com/mevzuat.php?mid=8351> (Erişim tarihi 17.02.19)

⁴¹ Artuç, *Pratik Türk Ceza Kanunu*, s.514.

⁴² Hafizoğulları, Zeki; Özen, Muharrem; *Prof.Dr.Fırat Öztan’a Armağan*, II.Cilt, 2010, Ankara, s.2714.

bağlanmaktaydı⁴³. Tehdit suçunda failin tehdit içerikli ifadeler kullanmasıyla ilgili suç oluştuğu halde şartlı tehdit suçunun varlığının kabul edilebilmesi için failin, mağdurun bir şeyi yapması, yapmaması veyahut bir şeyin yapılmasına izin vermesi amacıyla tehdit etmesi gerekirdi. Örneğin, “Seni öldürürüm” cümlesi salt bir tehdit olmasına karşın, “Bu ülkeyi terk etmezsen seni öldürürüm.” cümlesi ise şartlı tehdit suçuna örnektir⁴⁴.

Tehdit suçu, 765 sayılı kanunda “*ağır ve haksız bir zarar*” ibaresi üzerine inşa edilmişti. Ancak 5237 sayılı kanunda tehdit suçunun basit şeklinde bu tür bir ibare aranmasa da sair tehdit açısından “*büyük bir zarar*” hususuna vurgu yapılmıştır. Diğer bir ifadeyle suçun basit şekli yönünden saldırının ağır olması önem taşımamaktadır. Her ne kadar kanunun lafzında değinilmemiş de olsa, yine saldırının “*haksız*” olması gerektiği düşünülmektedir.⁴⁵ Suça ilişkin cezanın miktarına somut olayın ve mağdurun özelliği, mağdurun ekonomik durumu gibi hususlar gözetilerek karar verilmelidir. Zararın büyüklüğüne göre failin teşdiden cezalandırılması gündeme gelebilir.⁴⁶

765 sayılı kanunun 91.maddesinde “*başkasının ağır ve haksız bir zarara uğratılması*” şeklinde bir formüle yer verilmiş idi, ancak Yargıtay bu düzenlemede bir eksik olduğunu görmeye içtihatlarıyla zarara uğrayacak kişinin bizzat mağdurun kendisi veya yakını olabileceğini öngörmüştür. Eksik içtihatlar ile kapatma yoluna giden Yargıtay’ın bu uygulamasını kanun koyucu 5237 sayılı kanuna da entegre ederek “*kendisinin veya yakınının...*” şeklinde bir düzenleme yapmış, 765 sayılı kanundaki eksiklik böylece giderilmiştir. Ancak açıkça görülmektedir ki, her iki kanunda da tehdit suçunun soruşturulması muhakeme şartı olan şikâyet unsuruna bağlanmıştır⁴⁷.

⁴³ CGK, 19.03.2002, 2002/486E., 2002/213K. (UYAP)

⁴⁴ Koca, Üzülmez, *Şartlı Tehdit Suçunda (TCK m.188) Koşul Ögesini Gerçekleştirmenin Yalnızca Mağdurun İradesine Bağlı Olması Şart mıdır? (Karar İncelemesi)*, Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi, AÜEHF’nin 15. Kuruluş Yılına Armağan, Cilt: VI, Sayı:1-4, Yıl:2002, Aralık, Erzincan, s.202.; Önder, Ayhan, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, Filiz Kitabevi, 1994, İstanbul, s.46

⁴⁵ Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.392.

⁴⁶ Karacaoğlu, Selçuk, *Tehdit Suçu*, Yargıtay Dergisi, Temmuz 2018, Cilt:44, S:3, Temmuz 2018, s.944.

⁴⁷ 765 sayılı yasa madde 191/son, “...şahıs tarafından şikayetname verilmedikçe takibat yapılmaz”, 5237 sayılı yasa madde 106/1-2.cümle “...mağdurun şikayeti üzerine, altı aya kadar hapis veya adli para cezasına hükmolunur.”; Artuç, *Pratik Türk Ceza Kanunu*, s.514.; Gökçen, Ahmet, *Hürriyete Karşı Suçlar*, Legal Hukuk Dergisi, Y:3, S:32, İstanbul, s.5.

765 sayılı kanunun ilgili maddesi incelendiğinde tehdit suçunda korunan hukuksal değer pek net olmadığı anlaşılmaktadır, ancak 5237 sayılı kanunda “*hayatına, vücut veya cinsel dokunulmazlığına yönelik*” ve “*...malvarlığı itibarıyla büyük bir zarara uğratacağından bahisle...*”⁴⁸ ifadeleri kullanılmak suretiyle açıkça korunan hukuksal değerlere vurgu yapılmıştır⁴⁹.

Tüzel kişilerin organları kanalıyla tehdit suçunu işlemeleri halinde uygulanacak yaptırımlara ilişkin düzenleme, yine 765 sayılı kanundaki eksikliklerden birisiydi. 5237 sayılı kanun madde 60/4’te şirket ve diğer özel hukuk tüzel kişileri hakkında her suç bakımından değil, ancak kanunda özel olarak gösterilen hallerde güvenlik tedbiri uygulanabileceği hüküm altına alınmıştır. Bu suçlara bakıldığında hukuken korunan değer bakımından şu haklar başı çekmektedir: Yaşama hakkı, vücut bütünlüğü, özgürlük, özel yaşamın dokunulmazlığı, malvarlığı, çevrenin korunması, kamu sağlığı, devletin güvenliği, anayasal düzen ve bu düzenin işleyişi gibi.

Tehdit suçu da yukarıda defaatle açıklandığı üzere kişileri yaşam, vücut, irade özgürlüklerini esas alan bir suç türü olduğu için o halde diyebiliriz ki, organları aracılığı ile tehdit suçunu işleyen tüzel kişiler hakkında güvenlik tedbiri uygulanabilir⁵⁰

Her iki kanunda da nitelikli halleri düzenlenmiş olan tehdit suçunun nitelikli hallerinde çok fazla değişikliğe gidilmemiş, yalnızca silahla ve birden fazla kişi tarafından işlenmesi halleri üzerine durulmuştur. Buna göre, 5237 sayılı kanunun 6/1-f maddesinde ‘silah’ kavramı daha geniş bir biçimde yorumlandığı için, bu kavramsal genişleme tehdit suçunda yer alan silah kavramına da sirayet etmiştir. 756 sayılı kanunun 188/3. maddesinde yer alan “*birkaç kişi tarafından birlikte..*” hususunu Yargıtay en az dört kişi olarak yorumlamaktaydı. Yeni 5237 sayılı kanunda bu hususun

---

⁴⁸Artuç, *Pratik Türk Ceza Kanunu*, s.514.

⁴⁹Gökçen, *Hürriyete Karşı Suçlar*, s.5.

⁵⁰Centel, Nur, *Ceza Hukukunda Tüzel Kişilerin Sorumluluğu-Şirketler Hakkında Yaptırım Uygulanması*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, (65)-4, s. 3318; Başlı, Süreyya, *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Hürriyete Karşı İşlenen Suçlardan Cebir ve Tehdit Suçu*, Adalet Yayınevi, 2016, Ankara, s.33; Gökçen, *Hürriyete Karşı Suçlar*, s.6.; Tarhan, Emine Ülker, *Yeni Türk Ceza Yasasında Tehdit ve Hakaret Suçları*, Yetkin Yayınları, 2017, s.26.

üzerinde durularak “*birden fazla kişi tarafından birlikte*” ibaresi getirildi ve nitelikli halin devreye girebilmesi adına iki kişinin dahi yeterli olabileceği kabul edilmiş oldu⁵¹.

Tehdit suçunun silahla ve birden fazla kişi ile birlikte işlenmesi hali ilerleyen bölümlerde daha geniş bir şekilde ele alınacaktır.

Yeni kanun ile getirilen bir değişiklik de 106.maddenin son fıkrasında görülmekte olup, bu fıkra ile tehdit amacıyla kasten öldürme, kasten yaralama veya malvarlığına zarar verme suçlarının da işlenmesi halinde, gerçek içtima hükümleri gözetileceği, failin ayrıca bu suçlardan dolayı cezalandırılacağı hüküm altına alınmıştır. 765 sayılı kanun döneminde ise, bu tür durumlarda fikri içtima gereği fail yalnızca meydana gelen en ağır suçtan ceza almaktaydı. 5237 sayılı kanun ile getirilen düzenleme sonucu 765 sayılı kanunun uygulanmasında yaşanan duraksamalar da giderilmiştir.

765 sayılı kanunda fail tarafından bir alacağın tahsil edilmesi maksadıyla tehdit suçunun işlenmesi halinde, bu fiil yine aynı kanunun 308.maddesinde yer alan ihkak-ı hak suçu üzerinden değerlendiriliyordu. Ancak 5237 sayılı kanunun 150.maddesinin 1.fıkrası bizi madde 106’ya yönlendirmekte olduğu için, bir kişinin bir hukuki ilişkiye dayanan alacağını tahsil amacıyla tehdit fiilini işlemesi halinde failin fiili yağma suçunu oluştursa da fail, madde 150/1 delaletiyle madde 106 üzerinden cezalandırılmaktadır⁵².

---

⁵¹Gökçen, *Hürriyete Karşı Suçlar*,s.28., Parlar, Ali; Hatipoğlu, Muzaffer, *Açıklamalı Yeni İçtihatlarla 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu Yorumu*, 2008, Ankara, s.1716.

⁵²Gökçen, *Hürriyete Karşı Suçlar*,s.6, Artuç, *Pratik Türk Ceza Kanunu*,s.785-786, “...Sanıkların, katılanın damadı olan Mehmet..ile birlikte bahse konu küçükbaş hayvanları ortak olarak satın alan Mehmet..in bunların parasının geri kalan kısmını ödememesi ve bir başka kişiye satmış olması nedeniyle, bu alışverişe aracılık eden ve Mehmet..’i kendilerine getiren katılanı darp edip, ölümle tehdit ederek, Mehmet..’in borçlu sıfatıyla imzasının bulunduğu senede zorla kefil olarak imza attırmaları şeklinde gerçekleşen somut olayda, sanıkların daha önceden tanımadıkları Mehmet..isimli şahsa bahse konu küçükbaş hayvanlarını katılanı uzun zamandır tanıdıkları ve katılanın damadı olan Mehmet..’nin da Mehmet..’in ortağı olarak hayvanları alacak olması nedeniyle satmaları, bu hususun tanıklar tarafından da doğrulanması, katılanın, damadı olan Mehmet..’ya hiç para ödmeden hayvan satın alabilmek amacıyla ortak arayıp, bu amaçla Mehmet..’i sanıklara götürmesi hususları birlikte değerlendirildiğinde, sanıkları ile katılan arasında ceza hukuku alanında dikkate alınması gereken bir hukuki ilişkinin varolduğunun, dolayısıyla sanıkların eylemlerinin hukuki ilişkiye dayanan alacağın tahsili amacıyla gerçekleştirildiklerinin kabulünde zorunluluk bulunmaktadır.”CGK.25.02.2014, 2013/6-678E., 2014/98K.

1.3. KARŞILAŞTIRMALI HUKUKTA TEHDİT SUÇU

1.3.1. GENEL OLARAK

Tehdit suçunun çekirdeğinin, hürriyet ve özgür irade kavramlarından oluştuğunu daha önce belirtmiştik. Ülkelerin hukuk sistemleri incelenmekle görülmektedir ki genellikle neredeyse her ülke tehdit fiilini suç olarak ele almış ve bu davranış modelini tıpkı Türk Ceza Kanunu'nda olduğu gibi “hürriyete karşı olan suçlar” faslında düzenlemeyi uygun görmüştür.

Bu bölümde tüm ülkelerin hukuk sistemlerinde tehdit suçunun ne şekilde ele alındığı incelemek mümkün olmadığı için tahdidi olarak İtalya, Almanya, Avusturya, İsviçre, Fransa, İspanya, Polonya, Rusya ve Romanya'nın hukuk sistemlerine göz atmakla karşılaştırmalı hukuktaki düzenleniş biçimlerine değinilmeye çalışılacaktır.

1.3.2. İTALYAN HUKUKU

İtalyan Hukuku'nda tehdit suçunun salt, diğer bir ifade ile otonom şekilde değil daha çok birtakım suçların ağırlatıcı sebebi veya unsuru olacak şekilde iktibas edildiğini görmekteyiz. Bu suç ilk kez 1889 İtalyan Ceza Kanunu'nun 156.maddesinde düzenlenmiş ve hatta 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda yer alan tehdit suçu da bu maddenin uyarlanması yoluyla hukuk sistemimize entegre edilmişti. Bahsi geçen kanunun 156. maddesi “*Her kim, kanunda yazılı hallerin haricinde bir kimseyi ağır ve haksız bir zarara uğratacağını bildirerek tehdit ederse altı aya kadar ağır hapis cezası verilir. Eğer tehdit fiili yüz elli dördüncü maddenin birinci fıkrasında gösterilen suretlerden biriyle yapılırsa ceza üç aydan bir seneye kadar ağır hapistir. Ağır hapis cezası altı aydan aşağı olmayan bir miktarda tatbik edildiği takdirde emniyeti umumiyete nezareti altında bulunmak cezası da zam ve ilave edilir. Sair tehdit fiilleri için ceza yüz lirate kadar para cezasıdır. Ve bu bapta şikâyetname olmadıkça takibat yapılamaz*” şeklinde hükme bağlanmıştı. Bu maddeyi mülga eden 1930 tarihli İtalyan Ceza Kanunu'nun “kişi hürriyetine karşı suçlar” isimli faslındaki 612.maddesinde ise tehdit suçu yeniden ele alınmış, “*Her kim başkasını haksız bir zarar ile tehdit ederse, mağdurun şikâyeti üzerine, 100.000 lirate kadar ağır para cezası ile cezalandırılır. Eğer tehdit ağır ise veya 339. maddede (ağırlatıcı haller) gösterilen suretlerden biri*

ile yapılırsa, re'sen takip yapılır ve cezası bir yıla kadar ağır hapis cezasıdır” şeklinde iktibas edilmiştir.⁵³

1889 tarihli İtalyan Ceza Kanunu tehdit suçunu çok ağır, ağır ve hafif tehdit olmak üzere üç tip olarak düzenlemişken buna karşın bugünkü İtalyan Ceza Kanunu ise tehdidi sadece ağır tehdit ve hafif tehdit olmak üzere iki şekilde ele almıştır⁵⁴.

1.3.3. ALMAN HUKUKU

Alman Ceza Kanunu'nda (Strafgesetzbuch) tehdit suçu, 18.fasılın 241.paragrafında düzenlenmiş ve yine “kişi hürriyetine karşı cezalandırılabilir suçlar” başlığı altında hükme bağlanmıştır. Madde 241, “(1) Her kim bir kimseyi ya da onun yakını olan bir kişiyi, ona karşı ya da onun yakını olan bir kişiye karşı cürüm işleme ile tehdit ederse, bir yıla kadar özgürlüğü bağlayıcı cezayla ya da para cezasıyla cezalandırılır. (2) Bir cürmün işlenmek üzere olduğu konusunda, kötü niyetli olarak bir başka kişiyi aldatan kişi de aynı şekilde cezalandırılır.”⁵⁵şeklindedir.

Türk Ceza Kanunu'na göre tehdit suçunun oluşması için failin bir bildirim ile mağdurun iç dünyasını sıkıntıya sokması yeterlidir. Ancak Alman Ceza Kanunu'nda durum daha farklı olup, tehdidin konusunun yani bildirim konu kılınan unsurun muhakkak bir suç olması aranmaktadır. Özetle yukarıda örneğini verdiğimiz, “*Seni eşinden ayırırım*” şeklindeki bir bildirim TCK'nın yarattığı formüle göre bir tehdit olarak kabul ediliyorken, Alman Ceza Kanunu'nun düzenlemesine göre tehdit olarak kabul edilmemektedir. Kanunun ikinci fıkrasında ise, gerçek olmadığını bildiği halde bir beyanla bir suçun gerçekleşmek üzere olduğu yönünde izlenimin yaratan kişi de tehdit suçunun cezası ile cezalandırılmaktadır. Bu fıkra düzenlenen davranış modeli tehdit suçunun içeriğinin biraz dışında kalmakla beraber, kanımızca bu düzenlemenin getirilişinde yatan temel mantık, kişilerin iç dünyalarını sıkıntıya düşüren bildirimlerle maruz kalmasının önlenmesidir.⁵⁶

---

⁵³ Yazıcıoğlu, R.Yılmaz, *Tehdit Suçu Üzerine*, Yargıtay Dergisi, C:19, S:3, 1993, Ankara, s.236.

⁵⁴ Çınar, *Tehdit Suçu*, s.47-48.

⁵⁵ Yenisey, Feridun-PlagemannGottfried; *Alman Ceza Kanunu*, Beta Yayınları, İstanbul, 2009, s.317.

⁵⁶ Çınar, *Tehdit Suçu*, s.s.47, Üzülmöz, *Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar Sistemi Çerçevesinde Tehdit, Şantaj ve Cebir Kullanma Suçları*, s.71.

1.3.4. AVUSTURYA HUKUKU

Avusturya Ceza Kanunu'nun özel kısmının hürriyete karşı cezalandırılabilir hareketler başlıklı üçüncü faslında, hürriyete karşı suçlar düzenlenmiştir. Bu kanunda tehdit suçunun “tehlikeli tehdit” başlığı ile 107. maddede düzenlendiği görülmektedir. 107.madde “(1) Bir diğerini korkutmak ve huzursuz etmek için ciddi bir şekilde tehdit eden kişi, bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacaktır. (2) Buna karşılık tehdidin konusunu ölüm, önemli bir sakatlık, göze çarpar bir deformasyon, kaçırmak, kundaklamak, atom enerjisi, iyon ışınları ve patlayıcı madde tehlikesi gibi hususlar oluşturuyorsa üç yıla kadar hapis cezası öngörülmüştür. (3) Eğer tehdit, tehdit edilenin veya bir başkasının intiharına veya intihara teşebbüsüne neden olmuşsa, fail için altı aydan beş yıla kadar hapis cezası öngörülmüştür. Tehdit, eşe, birinci dereceden hısımlara, kardeşlere veya evde birlikte yaşadıkları diğer yakınlarına karşı gerçekleştirilmişse, mağdurun şikâyeti üzerine kovuşturma yapılır.⁵⁷” Kanun metni üç fıkradan oluşmakla birlikte birinci fıkrasında suçun temel hali cezalandırılırken, ikinci ve üçüncü fıkrasında suçun daha ağır cezayı gerektiren nitelikli hallerine yer verilmiştir. İlk fıkra “...ciddi bir şekilde tehdit eden kişi...” ifadesiyle kanun koyucu TCK'dan farklı olarak kişinin iç huzurunu bozacak nitelikte bildirimde bulunulmasını yeterli görmeyip, tehdidin ciddi olması şeklinde bir kriter aramaktadır. Buna göre fail bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılmaktadır. İkinci fıkra tehdidin içeriği ölüm, önemli bir sakatlık, kaçırmak, kundaklamak gibi tehlike derecesi yüksek hususları içeriyorsa fail üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Maddenin üçüncü fıkrasında ise, tehdit sonucu kişilerin intihara veya intihara teşebbüse yönelmesinin cezası belirtilmiştir. Belirtmeliyiz ki, maddenin 3.fıkrasının 2.cümlesindeki bir husus göze çarpmaktadır. Şöyle ki, TCK'nın 106/1-2.cümlesi sair tehdidin kovuşturulmasını şikâyete tabi kılmışken, buna karşılık Avusturya Ceza Kanunu ise tehdidin, mağdurun yakınlarını hedef alınması halini şikâyete tabi kılmıştır.⁵⁸

Kanaatimizce Avusturya Ceza Kanunu sair nitelikte kalan kötülük bildirimlerini tehdit saymadığı, diğer bir ifade ile tehdidin “ciddi olması” şeklinde bir

---

⁵⁷Üzülmez, Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar Sistemi Çerçevesinde Tehdit, Şantaj ve Cebir Kullanma Suçları, s.73-74.

⁵⁸ Üzülmez, Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar Sistemi Çerçevesinde Tehdit, Şantaj ve Cebir Kullanma Suçları, s.73-74.

kriter aradığı için basit nitelikte kalan bildirimlere ilişkin ne bir düzenleme ne de muhakeme şartı getirmiştir.

1.3.5. İSVİÇRE HUKUKU

İsviçre Ceza Kanunu'nda hürriyete karşı suçlar başlığı altında yer bulan tehdit suçu, özel hükümlere ilişkin ikinci kitabın dördüncü faslında “Hürriyete Karşı Cürümler ve Cünhalar” başlığı altında 180. maddede düzenlenmiştir. Bu maddenin ilk fıkrasına göre “*Her kim başkasını ağır bir tehditle endişe veya korkuya düşürürse, şikâyet üzerine hapis ya da para cezası ile cezalandırılır.*” denilmektedir. O halde, madde metnine göre tehdit suçunun oluşması ağır bir bildirim ve kişinin korkuya kapılmasına bağlıdır ve bu yolla işlenen tehdidin kovuşturulması şikâyete tabi kılınmıştır. Ayrıca kötülük içeren bildirimün mağdura iletilmesi sonucu mağdur bu tehdide itibar etmemiş veya korkmamış ise suçun teşebbüs aşamasında kaldığı düşünülmektedir.

Tehdidin şikâyete tabi olmaksızın diğer bir ifade ile re'sen kovuşturulabilmesi ise tehdidin sadece belli kişilere karşı ve belli zaman aralıklarında işlenmesiyle mümkündür. Örneğin, evlilik sırasında veya boşanmadan itibaren bir yıl içinde eşe karşı işlenmesi halinde olduğu gibi⁵⁹.

1.3.6. FRANSIZ HUKUKU

Tehdit suçu Fransız Ceza Kanunu'nda “Kişilere Karşı Cürüm ve Cünhalar” başlığı altında düzenlenmiş olup bu başlıkta yer alan 222-17 ve 18.maddeleri uyarınca var olmayan ve şartlı tehdit yaptırım altına alınmıştır. Madde 222-17'de tehdidin yazılı bir belge, resim veya buna benzer herhangi bir cisimle ifade edilmesi söz konusu ise altı ay hapis ve para cezası ile cezalandırılacağı öngörülmüşken, mağdurun yaşam hakkını hedef alan bir tehdit olması halinde ise nitelikli tehdit gündeme gelmekle failin üç yıla kadar hapis ve para cezası ile cezalandırılması öngörülmüştür⁶⁰.

---

⁵⁹ Sözüer, Adem, *Tehdit Suçu*, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C:54, S:1-4, İstanbul, s.144., Çınar, *Tehdit Suçu*, s.47, Üzülmöz, *Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar Sistemi Çerçevesinde Tehdit, Şantaj ve Cebir Kullanma Suçları*, s.71.

⁶⁰ Üzülmöz, *Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar Sistemi Çerçevesinde Tehdit, Şantaj ve Cebir Kullanma Suçları*, s.72-73.

1.3.7. İSPANYA HUKUKU

İspanyol Ceza Hukuku'nda hürriyete karşı suçların kül halinde değil, ayrı ayrı başlıklar altında düzenlendiği görülmektedir. Bu kanunun özel hükümlere ilişkin ikinci kitabının “Hürriyete Karşı Suçlar” başlıklı altıncı faslının ikinci bölümünde 169 ve 171. maddeler arasında tehdit suçu ele alınmıştır. Tehdit suçunun temel formu 169.maddede düzenlenmiş, madde metninde Türk Ceza Kanunu'na yakın bir düzenlemeye gidilmiş, buna göre bir kimsenin kendisine, ailesine veya yakınına yönelik bir tehditte bulunulması durumunda tehdit edenin cezalandırılacağı düzenlenmiştir. Maddenin devamında ise, tehdidin yöneldiği hukuksal konu ayrıntılı bir biçimde düzenlenmiştir. Düzenlemeye göre tehdidin konusunu öldürme, yaralama, kişiyi hürriyetinden yoksun kılma, çocuk düşürülmesi, işkence, ahlaki değerler, cinsel yaşamda özgürlük, şeref ve haysiyet, malvarlığı gibi hususlar oluşturur.İspanyol Ceza Kanunu'nun 169. maddesinin 1.fıkrasında belirtildiği üzere eğer tehdit suçu iletişim araçları ile veyahut birtakım topluluklar adına gerçekleştirilirse, bu durum nitelikli hal olarak sayılacak ve fail daha ağır bir ceza alacaktır⁶¹.

1.3.8. POLONYA HUKUKU

Tehdit suçu, 1996 tarihli Polonya Ceza Kanununun 190.maddesinde hüküm altına alınmıştır. İlgili düzenleme gereği, bir kimse diğer bir kimseyi kendisinin veya bir yakınının zararına olarak suç işlemekle tehdit ederse ve eğer bu tehdide maruz kalan kişi üzerinde tehdidin gerçekleşeceği yönünde bir iç huzursuzluk oluşursa, fail şikâyet üzerine para cezası, özgürlüğün sınırlandırılması veya iki yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır. Polonya Ceza Kanunu'nda TCK ile paralel bir düzenleme mevcut olup, tehdit doğrudan doğruya mağduru hedef alabileceği gibi mağdurun yakınına yöneltilmiş de olabilir. Yine, tehdit suçunun kovuşturması TCK'da olduğu gibi şikâyete tabi kılınmıştır⁶².

---

⁶¹(Çevrimiçi)<https://www.legislationline.org/searchn/runSearch/1/key/criminal+code+of+spain/rows/10/type/0.0.0.0>(İspanyol Ceza Kanunu'nun düzenlenmiş İngilizce versiyonudur. Erişim Tarihi:24.02.2019)

⁶²(Çevrimiçi) <https://www.legislationline.org/searchn/runSearch/1/key/criminal+code+of+poland/rows/10> (1997 tarihli Polonya Resmi Gazetesi'nde yayınlanmış olan metnin İngilizce versiyonudur. Erişim Tarihi: 24.02.2019),

1.3.9. RUSYA HUKUKU

Tehdit suçu, 1996 tarihli Rus Ceza Kanununda hayat ve vücut bütünlüğüne karşı suçlar altında 16.bölümde 119.maddede düzenlenerek hüküm altına alınmıştır. Bu düzenlemeye göre, bir kimsenin ölümle veya vücut bütünlüğünü hedef alan ağır bir zarar ile tehdit edilme hali varsa ve eğer bu tehdidin gerçekten gerçekleşeceği yönünde bir korku da mevcut ise, fail iki yıla kadar özgürlüğün kısıtlanması, altı aya kadar hücre hapsi veyahut iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Somut olaya göre, hâkim hangi cezanın uygulanması gerektiğine takdiren karar verecektir.⁶³

Aynı maddenin ikinci fıkrasında ise eğer tehdit ideolojik, politik, ırksal düşünce ve nefret duygusuna dayanmak sureti ile birtakım sosyal topluluklar tarafından gerçekleştirilirse beş yıla kadar zorunlu çalışma yaptırımı uygulanacağı öngörülmüştür⁶⁴. Kısaca, Rus Ceza Kanunu'na göre tehdit suçu bir kimsenin hayat ve vücut bütünlüğüne ilişkin olarak işlenmekle hapis cezasına, ideolojik düşüncelerle hareket edilmek suretiyle işlenmesi halinde ise güvenlik tedbirinin uygulanmasına kapı aralar.

1.3.10. ROMANYA HUKUKU

Romanya Ceza Kanunu madde 206'da ele alınan tehdit suçunun, ülkemiz düzenlemesi ile ayrıldığı en önemli nokta tehdit suçu sebebiyle faile verilecek cezanın, tehdide konu kötülüğün gerçekleştirilmesi durumunda verilebilecek cezadan fazla olamayacağına yer vermesidir⁶⁵. Ülkemiz Ceza Kanununda bu şekilde bir düzenlememenin yer almaması uygulamada kimi zaman adaletsiz sonuçlara sebebiyet vermektedir. Örneğin failce bir kimseye yönelik "seni döveceğim" şeklinde ifade kullanılması halinde 6 aydan 2 yıla kadar hapis cezası uygulanıyorken, failin aynı kişiyi basit tıbbi müdahale ile giderilir şekilde yaralaması halinde 4 aydan 1 yıla kadar hapis veya adli para cezasına çarptırılmaktadır. Aynı zamanda tehdit suçunu 106/1-1.cümledeki halinin vuku bulması halinde şikayet şartı aranmazken, BTM ile giderilir

⁶³ Çevrimiçi) <https://www.legislationline.org/searchn/runSearch/1/key/criminal+code+of+russian/rows/10> (1996 tarihli metnin İngilizce versiyonudur. Erişim Tarihi: 24.02.2019)

⁶⁴(Çevrimiçi) <https://www.legislationline.org/searchn/runSearch/1/key/criminal+code+of+russian/rows/10> (1996 tarihli metnin İngilizce versiyonudur. Erişim Tarihi: 24.02.2019)

⁶⁵(Çevrimiçi) CriminalCode of theRepublic of Romania (2009, amended 2017) (English version), <http://legislatie.just.ro/Public/FormaPrintabila/00000G1G36RW6RTDJSC2610J0N4YUDI> (Erişim Tarihi 26/07/2020)

yaralama suçunda şikayet şartı aranmaktadır. Sonuç itibari ile bir soyut tehlike suçu olan tehdit suçunun, bir zarar suçu olan yaralama suçundan daha ağır neticelere sebebiyet vermesi ceza adaletsizliğine sebebiyet vermektedir.⁶⁶

---

⁶⁶Bayraktutan, Serhat, *Hürriyet Aleyhine İşlenen Bir Suç Olarak Tehdit Suçu*, Doktora Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2016, Kocaeli, s.58.

BÖLÜM II

TEHDİT SUÇUNUN UNSURLARI

2.1 GENEL OLARAK

Ceza kanunları irdelendiğinde her suçun bir haksızlık içerdiği ve yapısal anlamda birbirinden farklılıkları olduğu gözlemlenmektedir. Bir suçun işlenmiş sayılması o suçun tanımında, diğer bir ifade ile tipikliğinde yer alan hususların tam olarak gerçekleştirilmesine bağlı kılınmıştır. Yani bir suçtan beklenen tüm tipik davranışlar gerçekleştirilmeden o fiilin suç olduğu söylenemeyecektir. Dış dünyada vuku bulan davranış modelinin ceza hukuku tarafından irdelenebilmesi, o davranış modelinin kanunda yazan tanımına uymasıyla mümkündür. İşte, davranışın tanımlanış şekline göre suçlar çeşitli kategorilere ayrılmıştır⁶⁷. Çalışmamızın konusu olan tehdit suçu da ceza kanununda yer alan diğer suçlardan birtakım farklılıklara sahiptir.

Tehdit suçunun özelliklerine değinmek gerekirse tehdit suçu, genel ve tamamlayıcı, neticesi harekete bitişik (salt hareket / sırf hareket), ani, seçimlik hareketli ve bir tehlike suçu olarak karşımıza çıkmaktadır⁶⁸.

Tehdit suçu kanunda her ne kadar tek başına düzenlenmiş olsa da bazen karşımıza bazı suçların bileşenlerinden biri olarak veyahut cezanın artırılmasına sebep olan bir nitelikli bir unsur olarak da çıkmaktadır. Bu tür durumlarda tehdit suçunun bir araç olarak kullanıldığı söylemek yanlış olmayacaktır. Örneğin, bileşik bir suç türü olan yağma suçunu bileşenlerine ayıracak olursak, bu suçun cebir/tehdit+hırsızlık şeklinde formülize edildiği görülmektedir. Bileşenleri içinde her ne kadar tehdit suçunu görüyor olsak da burada tehdit suçu ana suç olan yağma suçunun içinde erimekle kendi kimliği kaybederek tamamlayıcı suç sıfatını almaktadır. Diğer bir ifade ile fail, tehdidi yağma suçuna bir araç olarak kullanmakta ve aslında yağma suçunu işlemiş olacağı için yalnızca yağma suçunun cezası ile

---

⁶⁷ Koca, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.115.

⁶⁸ Artuç, *Pratik Türk Ceza Kanunu*, s.515.; Karacaoğlu, *Tehdit Suçu*, s.941.

cezalandırılmaktadır.⁶⁹Başka bir örnek vermek gerekirse, siyasi hakların kullanılmasının engellenmesi suçunun, tehdit kullanılmak suretiyle işlenmesi halinde cezanın artırılması adına nitelikli bir hal devreye girmiş olacağı için fail nitelikli hal üzerinden cezalandırılacaktır.

Oluşabilmesi için sadece kanunda öngörülen fiilin yapılmasının yeterli olduğu suçlara şekli suçlar adı verilir. Daha basit bir tanımla kanunda, belirtilen bir suçun oluşmuş sayılabilmesi için ayrı bir netice aranmıyorsa bu tür suçlara öğretide neticesi harekete bitişik (salt hareket, sırf hareket) suçlar adı verilmektedir. Örneğin bir kimseye karşı sövme fiili gerçekleştirilmekle hakaret suçu işlenmiş sayılır, ayrıca hakarete maruz kalan kişinin şeref veya onurunun zedelendiği araştırılması yapılmaz. İşte tehdit suçunun da oluşmuş sayılması için ayrıca bir zararın ortaya çıkması beklenmeyeceği için bu suç neticesi harekete bitişik (salt hareket, sırf hareket) suçlardan birisi olarak kabul edilir.⁷⁰

Yapısı gereği bazı suç türlerinde hukuksal ihlal, ihlalin hemen akabinde sona ermekteyken, bazı suç türlerinde ise ihlal hemen sona ermeyip belli bir sürece yayılmakla son bulmaktadır. İhlalin hemen sona ermesi halinde ani suç, devamlılık arz etmesi halinde ise kesintisiz suçlardan bahsedilir. Bu ayrım bir suçun teşebbüs aşamasında kalıp kalamayacağına irdelenmesi açısından önem taşır. Örneğin, “...dokuzuncu kattaki apartman dairesine rızasıyla gelen mağdurenin gitmek istemesi üzerine kapıyı içeriden kilitleyip anahtarı saklayarak rızası dışında orada kalmaya mecbur etme...”⁷¹eylemi bir kişinin hürriyetten yoksun kılınması suçuna örnektir ve kişinin hürriyetinden yoksun kılınması yani hukuksal ihlal o anda sona ermeyip belli bir sürece yayıldığı için kesintisiz suç olarak kabul edilir. Tehdit suçunda ise karşı tarafa haksızlık içeren bildirim iletilmesiyle ihlal o anda gerçekleşmiş sayılır.

Türk Ceza Kanunu’nda tehdit suçunun hangi davranışları sergilemekle işlenmiş sayılacağına dair net bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu suçu fail bizzat sözel ve yüze karşı işleyebileceği gibi mektup, e-posta gibi bir ileti aracı ile de işleyebilir. Yine doğrudan birtakım ifade veya hareketlerle işlenebileceği gibi dolaylı

---

⁶⁹Sakar, Abdurrahman, *Tehdit Suçu*, Dicle Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Ceza ve Ceza Usul Hukuku Bilim Dalı, 2009, Diyarbakır, s.15.

⁷⁰Karacaoğlu, *Tehdit Suçu*, s.941.

⁷¹ Yargıtay 14.CD. 13/07/2012, 2012/9069E., 2012/8074K.

olarak da işlenebilir.⁷² Örneğin, ayrıldığı eski sevgilisinin adına camiden selâ okutturan fail, mağdura karşı dolaylı şekilde ölümle tehdit suçunu işlemiş sayılır.

Tehdit suçunun işlenmiş sayılabilmesi için birden fazla harekete gerek duyulmadığından bu suç tek hareketli suç tipidir.⁷³

2.2 HUKUKİ VE MADDİ KONUSU

Hukuki konu, kanun koyucunun tanımladığı suç formu ile korumak istediği değeri ifade eder. Hukuki konusu olmayan suç yoktur. Zira her suç, ceza yaptırımları ile korunan bir hukuksal yararın ihlalidir. Ceza hukuku da temelde var olan yaptırımları ile hukuki konuyu korumayı amaçlar⁷⁴.

Hukuki konu ile maddi konu kavramları birbiriyle sıkça karıştırılan kavramlardır. Busebeple aradaki farka kısaca değinmek gerekir. Maddi konu, suçun bizzat üzerinde gerçekleştiği nesnel bir varlık ya da kişi olup, adı üzerinde maddesel bir unsuru bize anlatmaktadır. Ancak hukuki konu ise, daha soyut bir kavram olup bir hukuksal düzenlemeyle korunan hukuki değere işaret eder. Suçun maddi konusu her zaman için bir insan veya nesne iken, hukuki konu ise maddi olabileceği gibi manevi bir kavram da olabilir. Örneğin, kasten öldürme suçunun maddi konusu canlı bir insan bedeni iken, korunan hukuki değer yaşam hakkıdır. Sonuç olarak konumuz olan tehdit suçunda ise kanun koyucu bu suç modelini düzenlemekle, kişilerin iç dünyasının emniyete alarak özgür şekilde kararlar alabilmelerini hedeflemiştir. O halde kısaca tehdit suçuyla korunan hukuki değer kişilerin özgür iradesi olduğunu söyleyebiliriz.⁷⁵

Tehdit suçunun maddi konusu ise bizzat mağdurun hayat, vücut ve cinsel dokunulmazlığına veya malvarlığına yönelik olması durumunda suçun mağduru ile

---

⁷²Artuk, Gökçen, vd., *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, Adalet Yayınevi, 2015, Ankara, s.347.; Özbek, Veli Özer, Doğan, Koray, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, Seçkin Yayıncılık, 2019, Ankara, s.403.

⁷³ Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.403.

⁷⁴ Çınar, *Tehdit Suçu*, s.50.

⁷⁵Artuk, Gökçen, vd., *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.339-340., Yazıcıoğlu, *Tehdit Suçu Üzerine*, s.237, Tehdit suçunun düzenlendiği TCK'nın 106.maddesinin gerekçesinde tehdit suçunun hukuki konusunun şu şekilde açıklandığını görmekteyiz; "...tehdidin koruduğu hukuki değer, kişilerin huzur ve sükunudur; böylece kişilerde bir güvensizlik duygusunun meydana gelmesi engellenmektedir. Bu nedenle, söz konusu madde ile, insanın kendisine özgü sülh ve sükununa karşı işlenen saldırılar cezalandırılmış olmaktadır. Fakat, tehdidin bu maddeyle korumak istediği asıl değer, kişinin karar verme ve hareket etme hürriyetidir." TBMM 22.Dönem Kanunlar, Adalet Yayınevi, 17. Baskı, Ankara, 2018, s.363-364).

suçun yöneldiği maddi konu aynı kişinin şahsında toplanmaktadır. Bu durumda tehdit suçunun maddi konusu, tehdit içerikli ifadeye maruz kalan ve iç huzuru bozulan kişinin bizzat kendisidir.⁷⁶ Bunun yanı sıra kötülük mağdurun bir yakınına hedef alıyor da olabilir.⁷⁷

2.3 MADDİ UNSURLARI

2.3.1. Fiil (Hareket)

Fiil, suç teşkil eden bir haksızlığın esasıdır. Bir suç olgusundan bahsedebilmek için öncelikle yasal suç tanımına uygun insan fiilin varlığı gerekir ve fiiliyata dönüşmemiş hiçbir düşünce ceza hukukunun sahasına giremez. Örneğin, bir kişinin anne ve babasını öldürmeyi düşünmesi etik açıdan ne kadar haksız ve kötü olursa olsun fiiliyata dönüşmediği sürece ceza hukukunu ilgilendirmeyecektir. Ancak, kişinin düşüncesini fiiliyata dönüştürerek anne ve babasının yemeğine zehir koyması durumunda artık hukuksal açıdan cezalandırılabilir icrai bir fiilden bahsedileceği için, ceza hukuku bu davranışa ilişkin ceza normlarını işletecektir⁷⁸.

Ceza hukuku anlamında fiil; hareket + sonuç + nedensellik bağı olarak üç unsurdan meydana gelir⁷⁹. Hareket; insandan doğan, yapma (icrai hareket) veya yapmama (ihmalî hareket) şeklinde ortaya çıkan ve dışarıdan gözlemlenebilir bir reaksiyondur. Hareket yoksa ceza hukuku anlamında suç da oluşmaz.

2.3.2. Açık Bir Kötülük Bildirimi Şartı

Kötülük kavramı sözlükte “zarar verecek davranış veya söz” olarak tanımlanmıştır.⁸⁰ Kanaatimizce bir davranışın kötülük kapsamında değerlendirilebilmesi için o davranışın makul, orta zekalı herhangi bir kimsece zarar verici bir davranış olarak görülmesi yeterlidir. Bu bağlamda objektif ve fenni açıdan değerlendirilebilir nitelikte olan her türlü zarar içerikli davranış modeli veya söz kötülük olarak adlandırılabilir.

⁷⁶ Özen, *Ceza Hukuku Özel Hükümler Dersleri*, s. 526

⁷⁷ Aydın, Devrim; *Tehdit Suçu*, *Ceza Hukuku Dergisi*, C:15, Sayı:42, Nisan, 2020, s.15.

⁷⁸ Koca, Üzülmez, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s. 84.

⁷⁹ İçel, Kayıhan, vd., *Suç Teorisi*, Beta Yayınları, 2. Bası, Eylül, 2000, s.44.

⁸⁰ <https://sozluk.gov.tr/>

765 sayılı Kanununun 191/son maddesinde sair tehdidin tanımı yapılmayıp yalnızca “Sair tehdit için alınacak ağır cezayı nakdi otuz liradır.” açıklamasına yer verilmiştir. Bu sebeple ağır tehdit olarak değerlendirilemeyen, ancak tehdit içerikli bir bildirim olduğu anlaşılan ifadeler sair tehdit kapsamında değerlendirilmekteydi. “Sana göstereceğim, hesaplaşacağız” gibi ifadelerde olduğu gibi. Hatta herhangi bir tehdit içerikli söz kullanılmaksızın etkisiz bir mesafeden silahla atış yapılması da yine sair tehdit olarak değerlendirilmekteydi.⁸¹

5237 sayılı TCK’ nın 106/1-2.cümlesinde açık bir şekilde “*sair bir kötülük edeceğinden bahisle tehditte ise*” ifadesine yer verilerek sair tehdidin “kötülük içerikli bildirim” şeklinde yapılması gerektiği hüküm altına alınmıştır. Bu düzenlemeden yola çıkarak kişilerin hayat, cinsel ve vücut dokunulmazlığı veya malvarlığı değerlerini hedef alan ifadelerin dışında kalan bildirimlerin, sair tehdit olarak kabul görebilmesi için açık bir kötülük bildirimini içermesi veya somut olaya göre tereddüde yer bırakmayacak biçimde bu yönde algılanabiliyor olması gerekir. Dolayısıyla haklı bir sebebe dayandırılarak sarf edilen sözler, davranışlar tehdit suçuna vücut vermeyecektir.⁸² Örneğin, “Eğer mesajlarına bir son vermezsen, seni savcılığa şikâyet edeceğim” şeklindeki bir ifade muhatabın iç huzurunu bozabilecek nitelikte bir ifade ise de beyanda bulunan şahsın Anayasal bir hak olan dilekçe hakkını kullanacağı yönünde bir beyanda bulunması, hukuka uygun bir davranış olmakla tehdit suçuna sebebiyet vermeyecektir. Yine şaka yollu söylendiği açık bir şekilde belli olan veya fenni anlamda kabul görmeyen ifadelere dayanılarak yapılan tehditler de haksız ve ağır içerikli olarak görülmeyeceği için tehdit suçunu oluşturmamaktadır.⁸³

Maddede yer alan “*sair bir kötülük edeceğinden bahisle*” ifadesi, yasaların taşınması gereken belirlilik ve şeffaflık öğelerini yeterince içermediğinden doktrinde eleştirilmektedir.⁸⁴ Ancak eski kanunda yer alan “sair tehdit” ibaresi yerine 5237 sayılı yeni TCK’da yer alan “sair kötülük edeceğinden bahisle” ifadesinin kullanılması daha yerinde görülmüş⁸⁵, ayrıca bir kimsenin gerçekleştirebileceği kötülüklerin

⁸¹ Bakıcı, Sedat, *Tehdit Suçu ve Unsurları*, Ankara Barosu Dergisi, 1992, Sayı:5, s.727.

⁸²Karacaoğlu, *Tehdit Suçu*, s.959.

⁸³Karacaoğlu, *Tehdit Suçu*, s.959.

⁸⁴ Şen, Ersan, *Türk Ceza Kanunu Yorumu*, Cilt I, Vedat Kitapçılık, 2006, İstanbul, s.408.

⁸⁵ Selanik, M. Baran, *Suçta ve Cezada Kanunilik İlkesi Çerçevesinde Tehdit Suçunda Yer Alan “Sair Kötülük Kavramı*, İzmir Barosu Dergisi, Yıl:77, Sayı:3,s.137.

tümünün listelenmek suretiyle bir madde içerisinde belirtilmesi mümkün olmayacağı için failin fiilinin açık bir kötülük bildirim niteliğinde olup olmadığının, uygunluk, elverişlilik, yeterlilik koşulları içerisinde uygulayıcılar tarafından değerlendirilmesi gerektiği ileri sürülmektedir. Genellikle bir tehdit ifadesi olarak kullanılan, ancak somut olay esnasında failin hukuki yollara başvuruyu kastederek “seninle hesaplaşacağız, görüşeceğiz” ifadesinin her durumda suç olarak telakki edilmemesi gerektiği yönünde görüşler ileri sürülmüştür.⁸⁶ Diğer bir anlatımla her ifade, somut olay kapsamında değerlendirilip, açık bir kötülük bildirim içerip içermediği yönünden değerlendirilmeye tabi tutulmalıdır.

2.3.3. Saldırının Yaşam Hakkına Yönelik Olması

TCK madde 106/1’ de yer alan ve failce tehdit fiili ile ihlal edilebilecek hukuksal değerlerden birisi bizzat mağdurun kendisinin veya yakınının yaşamı olabilir.⁸⁷ Yakınlık kavramı ile kastedilen hususlar çalışmamızın ilerleyen bölümlerinde ayrıntılı olarak ele alınacaktır.

Tehdit suçunun re’sen kovuşturulan ve daha fazla cezayı gerektiren bu halinde “Seni öldürürüm, seni yaşatmam” gibi ifadeler yaşam hakkına yönelik tehdit kapsamında değerlendirilir.⁸⁸ Ancak “sana hayatı zindan ederim, seni elimden kimse alamaz” şeklindeki bir ifade genel bir saldırı cümlesi olduğu için yaşam hakkına

---

⁸⁶ Selanik, *Suçta ve Cezada Kanunilik İlkesi Çerçevesinde Tehdit Suçunda Yer Alan “Sair Kötülük Kavramı”*, s. 137; Aksi görüş için bkz. Güven, Mustafa; *Tehdit Suçunun Objektif Yapısı Üzerine Bir İnceleme*, 1987, Adalet Dergisi, Sayı:4, s.62. Yazar ilgili makalesinde “sanığın ne türden bir hareket yapacağını açıklamaması, açıklamasından daha tehlikeli bir durumdur; çünkü, ne yapacağını açıklayan sanığa karşı, mağdurun tedbir alması olasıdır. Ne yapacağını açıklamayan kişi, belki hiçbir şey yapmayabilir, ama serseri mayın gibi nerede ve ne zaman patlayacağı belli olmadığından, daha çok tedirginlik yaratır.” şeklinde bir görüşe yer vermiştir. Tarhan’a göre ise “Tehdide konu zararın belli olması gerekmez. Önemli olan tehdidin belirlilik arz etmesinden öte açıkça ya da zımmen, ima ya da kinaye yoluyla dahi bir kötülük yapılacağına, bir saldırıya maruz kalınacağına, bir zarara uğratılacağına işaret edilmesi ve bu yolla mağdurun iç huzur ve güvenlik duygusunun etkilenmesidir.” Tarhan, *Yeni Türk Ceza Yasasında Tehdit ve Hakaret Suçları*, Ankara, 2007, s.37.

⁸⁷ Tarhan, *Yeni Türk Ceza Yasasında Tehdit ve Hakaret Suçları*, s.29.; Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.403.

⁸⁸ Üzülmöz, *Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar Sistemi Çerçevesinde Tehdit, Şantaj ve Cebir Kullanma Suçları*, s.84; Çınar, *Tehdit Suçu*, s.73.

yönelik bir tehdit olarak değerlendirilemez.⁸⁹ Kanaatimizce somut olaya göre sair tehdit kapsamında değerlendirilmesi mümkün olabilir.

Yargıtay yaşam hakkını hedef aldığı değerlendirilen bir olay kapsamında verdiği kararda “*Sanığın, mağdura söylediği “seni burada yaşatmam çekip gideceksin buradan” biçimindeki sözleri, TCK’ nın 106/1-1.maddesinde yer alan “hayata, vücut veya cinsel dokunulmazlığa yönelik bir saldırı gerçekleştireceğinden bahisle tehdit” kapsamında görmeyip, 106/1-2.cümlede yer alan “sair kötülük edeceğinden bahisle tehdit” kapsamında kaldığını, ilgili suçun takibinin ise şikayete tabi olduğunu, mağdurun şikayetten vazgeçmekle düşme kararı verilmesi gerektiğini*”⁹⁰ belirtmiştir. Kanaatimizce somut olayda mağdurun, failin iradesine karşı çıkmakla yaşam hakkına hanel geleceği yönünde kötülük içerikli bir bildirimde bulunması maruz kaldığı anlaşılmaktadır. Bu sebeple ilgili olayın TCK madde 106/1-1.cümlesine dahil olduğunu düşünmekteyiz.

2.3.4. Saldırının Vücut Bütünlüğüne Yönelik Olması

Kanun failin, mağdurun kendisinin ve mağdurun bir yakının fizyolojik yapısı üzerinde gerçekleştireceği bir tahribata ilişkin bildirimde bulunmasıyla da tehdit suçunun işleneceğini hüküm altına almıştır. Bu bildirim yaşam hakkına yönelik tehdit türünde olduğu gibi yine failin bizzat kendisine yönelik olabileceği gibi bir yakınına da hedef almış olabilir.⁹¹ Örneğin, “senin bacaklarını kırarım, seni döverim” vb. ifadeler bu kapsamdadır.⁹²Vücut bütünlüğünü ihlal edici bildirimler 106/1. madde gereğince re’sen soruşturulup kovuşturulmaktadır.

Doktrinde vücut bütünlüğüne yönelik tehdide ilişkin birtakım eleştiriler getirilmektedir. Bu eleştirilere göre TCK madde 86/2’de yer alan Basit Tıbbi Müdahale ile giderilebilecek şekilde yaralama suçu hem şikayete tabi kılınmış hem de

---

⁸⁹Üzülmez, *Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar Sistemi Çerçevesinde Tehdit, Şantaj ve Cebir Kullanma Suçları*, s.84.

⁹⁰Bkz. Yargıtay 4.CD., 17.02.2016, 2013/35990E., 2016/2688K. (UYAP)

⁹¹Üzülmez, *Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar Sistemi Çerçevesinde Tehdit, Şantaj ve Cebir Kullanma Suçları*, s.86; Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s. 402.

Koca, Üzülmez, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.400, Madde Gereğince göre, “*Tehdidin konusunu, kişinin hayatının veya vücut bütünlüğünün tehlikeye maruz bırakılacağına, suç teşkil eden belli bir failin işleneceğinin, genel olarak kuvvet kullanılacağına veya herhangi bir kötülüğün, haksızlığın gerçekleştirileceğinin bildirilmesi oluşturmaktadır.*”

⁹²Yargıtay 4.CD., 11.06.2015, 2015/10402E., 2015/31014K. (UYAP)

cezası 4 aydan 1 yıla kadar hapis cezası veya adli para cezası şeklinde düzenlenmiştir. Buna karşılık vücut dokunulmazlığına yönelik tehdit suçunda ise soruşturma ve kovuşturma re'sen takip ediliyor olup suçun cezası ise 6 aydan 2 yıla kadar hapis cezası olarak düzenlenmiştir. Sonuç olarak bir tehlike suçunun, zarar suçundan daha fazla cezaya sebebiyet vermemesi gerektiği, bu durumun suç ve ceza siyaseti açısından bir orantısızlığa neden olduğu belirtilmektedir.⁹³ Getirilen bir diğer eleştiri ise iş ve çalışma hürriyetinin ihlali suçu yönündendir. Bir kimsenin aynı iş kolunda çalışan ve fakat rakip olarak gördüğü bir kimseye yönelik olarak iş yerini kapatmasını, aksi halde kendisin öldüreceğini söylemesi halinde mağdurun şikayette bulunmasıyla TCK madde 117/1' e göre 6 aydan 2 yıla kadar hapis veya adli para cezası öngörülüyor iken, failin aynı kimseye yönelik yalnızca “seni öldürürüm” şeklinde bir ifade kullanmakla 106/1-1.cümle gereği herhangi bir şikayet unsuru aranmaksızın 6 aydan 2 yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılması gündeme gelmektedir.⁹⁴

2.3.5. Saldırının Cinsel Dokunulmazlığa Yönelik Olması

Tehdidin re'sen soruşturulup kovuşturulan bu türünde mağdur, kendisinin veya yakınının cinsel bütünlüğüne yönelik istismar, taciz, saldırı gibi birtakım hareketlere maruz kalacağından bahisle korkutulmaktadır. “Seni sinkaf ederim” şeklindeki ifade bu tehdit türüne örnektir.⁹⁵

Cinsel dokunulmazlığa yönelik suçlar TCK madde 102-105. maddeler arasında düzenlenmiştir. Bu maddeler arasında yer alan suçlardan herhangi birisinin gerçekleştirileceği yönünde yapılan bildirimler 106/1 kapsamında değerlendirilmektedir.⁹⁶

Uygulamada bazen cinsel içerikli bir ifadenin hakaret mi yoksa tehdit mi olduğu noktasında açmazlarla karşılaşılabilir. Örneğin, uygulamada da sıkça karşılaşılan “Seni sinkaf ederim” sözü bir hakaret mi yoksa tehdit olarak mı algılanmalıdır? Kanımızca Yargıtay kararları da⁹⁷ göz önüne alınmakla bu tür bir ifadenin değerlendirilmesinde ifadenin zaman kipine ve kişinin iç dünyasında bir

⁹³Taneri, *Tehdit-Hakaret*,s. 48.; Bayraktutan, *Hürriyet Aleyhine İşlenen Bir Suç Olarak Tehdit Suçu*, s.96.

⁹⁴Bayraktutan, *Hürriyet Aleyhine İşlenen Bir Suç Olarak Tehdit Suçu*, s.96.

⁹⁵Artuç, *Pratik Türk Ceza Kanunu*, s.761.

⁹⁶Taneri, *Tehdit-Hakaret*, s.49.

⁹⁷ Bkz. Yargıtay 4.CD., 01.03.2016, 2013/40400E., 2016/3771K. (UYAP)

tahribat yaratıp yaratmadığına bakılmalıdır. Eğer tehdit genel olarak geleceğe yönelik bir bildirim olarak tanımlanıyorsa o halde bu ifade tehdit kapsamında değerlendirilir. Tehdit olsa dahi geniş zaman kipine dayandırılarak beyan edilmiş bir bildirimde ise, mağdurun iç huzurunun ne derecede etkilendiğine bakılmalıdır. Bir kavga esnasında söylenen “seni sinkaf ederim” sözünün tehditten çok hakaret olarak algılanması daha olasıdır. Ancak (A) isimli failin, eski sevgilisi bayan (B)’yi arayarak “seni sinkaf ederim” şeklinde bildirimde bulunması her ne kadar geniş zaman kipine dayanıyor ise de mağduru endişeye düşürmeye yetecek mahiyette ise failin fiili tehdit suçu üzerinden değerlendirilmelidir. Yargıtay da bu tür durumlarda somut olayın özelliklerine göre ve failin saikini ortaya koyacak nitelikte araştırma yapılması gerektiği kanaatinde⁹⁸.

2.3.6. Saldırının Malvarlığına Yönelik Olması

Malvarlığı, bir kimsenin sahip olduğu para ile ölçülebilen hakların tümü olarak ifade edilmektedir⁹⁹. Yukarıda açıklanan, kişilerin yaşam, vücut ve cinsel dokunulmazlıklarını hedef alan tehdit türlerinde bir zarar araştırmasına gidilmese de TCK madde 106/1-2.cümlede yer alan tehdit türünün gerçekleşmesi için öncelikle, mağdurun malvarlığı üzerinde mağdurun malvarlığını tahrip edecek nitelikte büyük bir zararın varlığı şarttır.

Bu suçun oluşması için kanun tarafından açık bir ölçüm tarifi verilmemiş olup, somut olaya göre zararın büyüklüğü tartışılmalıdır. Örneğin, milyarder bir iş adamını 1.000 TL zarara uğratacağından bahisle tehdit eden failin fiili ‘malvarlığı açısından büyük bir zarara uğratacağı yönünde bildirimde bulunulması’ kapsamında değil, ‘sair kötülük bildirimi’ kapsamında değerlendirilmelidir¹⁰⁰.

Zararın değerini belirlemede bir diğer ölçüt de TCK madde 151’de düzenlenen mala zarar verme suçu olabilir. Buna göre bir başkasının malını kısmen veya tamamen yıkmak, yok etmek, bozmak, kullanılmaz hale getirmek ve kirletmek veyahut bir

⁹⁸“Sanık tarafından tehdit kastıyla söylendiği kabul edilen “anani avradımı sinkaf edeceğim” biçimindeki sözlerin TCK m.106/1-1.cümlesinde tanımlanan “Bir başkasını, kendisinin veya yakının hayatına, vücut veya cinsel dokunulmazlığına yönelik bir saldırı gerçekleştirileceğinden bahisle tehdit...” suçunu oluşturduğu gözetilmelidir.” Yargıtay 4.CD., 19/03/2015, 2013/11389E., 2015/24906K. (UYAP); Aynı yöndeki karar için bkz. Yargıtay 4.CD., 09/10/2012, 2011/1295E., 2012/20016K. (UYAP).

⁹⁹ http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5cab3507d714d5.64196898 (Erişim Tarihi: 08.04.2019)

¹⁰⁰ Yaşar, Gökcan, Artuç, *Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu*, s.761.

sahipli hayvanı öldürmek, işe yaramayacak hale getirmek ya da değerinin azalmasına yol açmak gibi davranışlarda bulunacağından bahisle bildirimde bulunan fail, malvarlığı itibariyle büyük bir zarara uğratacağından bahisle tehdit suçunu işlemiş sayılacaktır¹⁰¹.

2.3.7. Sair Kötülük Bildirimi

Bireylerin temel hak ve özgürlüklerini güvence altına almayı hedefleyen ilkelerin başında suçların ve cezaların kanuniliği ilkesi yer alır. Hukuk devleti ilkesini benimsemiş tüm devletlerin düstur edindiği bu ilke gereğince, suç ve cezaların tüm unsurlarının kanun koyucu tarafından ortaya konulması söz konusudur. Bu ilke sayesinde suçlar ve suçlar karşısında uygulanacak müeyyideler önceden belirlenmekle kişi özgürlüklerinin sınırları belirlenmektedir. Bu ilke, yargı makamlarının alacaklar kararlar ile kanun dışı suç ve ceza yaratamamalarını, kanunda yer alan bir suçun unsurlarını taşımayan davranışlar için ceza tayin edememelerini hedefler.¹⁰² Diğer bir ifade ile uygulayıcıların keyfilikliğini önlemeyi amaçlamaktadır.

Kanunilik ilkesinin bir alt unsuru olan belirlilik ilkesi ise suç ve cezaları adlandırmakla her bir unsurunun karmaşaya yer vermeyecek şekilde açıklığa kavuşturulmasını hedeflenmektedir. Kanunda belirlilik ilkesini uygulama yükümlülüğü kanun koyucudadır. TCK madde 2' de belirtilen ilkeler göz önüne alınmış, kanunun "açık" bir biçimde suç saymadığı fiilden dolayı kimseye ceza verilemeyeceği öngörülmüştür.¹⁰³

Tehdit fiili, TCK' nın 106/1. maddesinde düzenlenen yaşam, vücut ve cinsel dokunulmazlık ve malvarlığı değerleri dışında kalan ve fakat korunmaya muhtaç olan diğer hukuki değerleri de hedef alabilir. Kanun koyucu özellikle korunmaya muhtaç değerler ile ilgili maddenin 1.fikranın 1.cümlesinde zikretmiş, bunun dışında kalan değerlerin ise şikayete tabi olacak şekilde 106/1-2.cümle kapsamında

---

¹⁰¹Üzülmez, *Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar Sistemi Çerçevesinde Tehdit, Şantaj ve Cebir Kullanma Suçları*, s. 86.

¹⁰²Kolcu, Selahattin; *Ceza Hukukunda Kanunilik İlkesinin Unsuru Olan Belirlilik İlkesi*, Fasikül Hukuk Dergisi, Cilt: 8, Sayı: 76, Mart 2016, Sayfa: 12.

¹⁰³Kolcu, Selahattin, *Ceza Hukukunda Kanunilik İlkesinin Unsuru Olan Belirlilik İlkesi*, s.15; Anayasa Mahkemesi'nin 03.10.2013, 2013/28 E.; 2013/106 K. sayılı kararı.

değerlendirilmesini istemiştir.¹⁰⁴ Ancak daha önce belirtildiği üzere “sair kötülük” ifadesinin muğlak bırakılması hem kanunilik ilkesine aykırılık teşkil ettiği hem de bu konuda birtakım açmazlara sebebiyet verdiği için doktrinde eleştirilmektedir. Eleştirilerde, bu tür hükümler belirsizlik taşıdığı için keyfiyete sebebiyet verdiğinin ve kanun koyucunun amacına aykırı şekilde genişletilmeye müsait olduğunun altı çizilmektedir.¹⁰⁵

İlgili maddenin 1.fikrasının 2.cümlesinde yer verilmemiş ise de sair tehdit mağdurun bizzat kendisini hedef alabileceği gibi bir yakınına hedef alarak da işlenebilir. Nitekim kanun koyucu ikinci cümleyi birinci cümlenin devamı niteliğinde sayarak gerekçede belirtilen tüm tehdit içerikli fiillerin mağdurun yakınına yönelik olabileceğini açıkça belirtmiştir.¹⁰⁶

Sair kötülük kavramının kapsamına kişilerin şeref, onur, özgürlük, özel hayat gibi hukuki değerlerin ve başkaca bir suça sebebiyet vermeyen saldırı bildirimlerinin girdiği kabul edilmektedir.¹⁰⁷

2.3.8. Tehdidin Elverişli Oluşu

Bir hareketin sonucu zarar veya tehlike biçiminde gerçekleşir. Bir kimsenin hayatına, vücut bütünlüğüne, onur, şeref, malvarlığına yönelik bir saldırı zarar neticesini doğurur. Eğer kanun koyucu suç tipinde zarara sebebiyet veren bir netice öngörmüş ise bir zarar suçu söz konusudur. Buna karşılık kanun koyucu bir hukuksal değere henüz bir zarar gelmemiş olmasına rağmen, zararın oluşabilme tehlikesini

¹⁰⁴ Koca, Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s. 399, Tezcan, v.d., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, s.442.

¹⁰⁵ Şen, *Türk Ceza Kanunu Yorumu*, s.406.; Selanik, *Suçta ve Cezada Kanunilik İlkesi Çerçevesinde Tehdit Suçunda Yer Alan “Sair Kötülük Kavramı*, s.137; Aksi görüş için bkz. Karacaoğlu, *Tehdit Suçu*, s.952; “..sair kötülük edeceğinden bahisle ibaresi konusu mağdurun iç huzuru ve güvenliği gibi soyut bir kavram olan tehdit suçu yönünden somut olaya göre değerlendirilebilecek olan yerinde bir uygulamadır. Hakimin, somut olaya göre maddi unsurun oluşup oluşmadığı yönünde değerlendirme yapması gerektiği kanaatindeyiz.”

¹⁰⁶ Yurtcan, Erdener, *Yargıtay Kararları Işığında Hürriyete Karşı Suçlar*, 3.Baskı, Adalet Yayınevi, 2012, Ankara, s.11. Ancak yazar, madde metninde bir kapalılık olduğunu, gerekçenin tek başına sonuca varmaya yeterli olmadığını, kanunilik ilkesi gereğince ikinci cümlede yer alan düzenlemenin “yakın” kimseyi kapsamadığını ileri sürmektedir.

¹⁰⁷ Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.403.; Koca, Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.399.; Tezcan, v.d., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, s.441, Taneri, *Tehdit-Hakaret*, s.52; Yargıtay 4.CD., 30.06.2015, 2015/13140E., 2015/32560K. (UYAP); Yargıtay 4.CD., 14/05/2015, 2015/5842E., 2015/29117K. (UYAP)

cezalandırmakta ise o halde tehlike suçunun varlığından söz edilmektedir. Tehlike suçları “somut tehlike suçu” ve “soyut tehlike suçu” olmak üzere ikiye ayrılır. Somut tehlike suçlarında zarar tehlikesinin reel olması aranırken, soyut tehlike suçlarında ise davranışın yapılması yeterli olup başkaca bir tehlikenin doğmasına gerek yoktur.¹⁰⁸

Tehdit suçu, gerçekleştirileceği bildirilen saldırının gerçekleştirilmesi şartına bağlı bir suç olmadığı için soyut tehlike suçu kategorisinde yer almaktadır. Objektif olarak failin bildirdiği kötülük, ciddi ve tehdidi gerçekleştirebileceği yönünde bir olasılık mevcut ise tehdit suçu oluşmuş sayılır.¹⁰⁹ Kısacası bildirim objektif anlamda ciddiyet taşıması gerekli ve yeterlidir. Her ne kadar tehdit suçu, kişilerin iç huzurunu manipüle etmeye yönelik olsa da bazen tehdit sonucu muhatabın iç huzuru etkilenmeyebilir, ancak bu gibi durumlarda yine de bildirim objektif anlamda ciddilik taşıdığı ve hukuken korunan bir değer ihlal edilmesi hali söz konusu olduğu için tehdit suçu oluşmuş olacaktır¹¹⁰.

Yargıtay 4.Ceza Dairesi elverişlilik hususunu şu şekilde özetlemektedir. “...Tehdit fiili, kişinin ruh dinginliğine bozan, iç huzurunu bilinç ve irade özgürlüğünü ihlal eden bir olgudur. Fiilin mağdur üzerinde ciddi bir korku yaratabilmesi açısından sonuç almaya objektif olarak elverişli, yeterli ve uygun olması gerekir. Ayrıca tehdidin somut olayda muhatap üzerinde etkili olması şart değildir. Bu nedenle mağdurun korkup korkmadığının araştırılması gerekmez...”¹¹¹”

Peki iç huzuru kötülük bildirimini ile kuşatılmayacak kişiler için nasıl bir değerlendirme yapmak gerekir? Ayırt etme gücü olmayan bir kimsenin kötülük içerikli bir bildirim maruz kalması halinde tehdit suçundan bahsedilebilir mi? Artuk/Gökcen/Alşahin/Çakır’a, Çınar’a ve Koca/Üzülmez’e göre, algılama kabiliyeti bulunmayan kimselerin tehdit suçunun mağduru olması mümkün değildir. Bu yazarlara göre tehdit suçu, eğer bildirim bu tür kişilerin yakınlarının iç huzurunu ele geçirmiş ise mümkün olabilir¹¹². Ancak bu görüşe katılmamakla birlikte, kanımızca bu değerlendirme Yargıtay’ın görüşüne de aykırılık teşkil etmektedir. Zira Yargıtay

¹⁰⁸ Demirbaş, Timur, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Seçkin Yayıncılık, 7.Baskı, 2011, Ankara, s.226.

¹⁰⁹Koca, Üzülmez, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s. 392.

¹¹⁰ Çınar, *Tehdit Suçu*, s.66.

¹¹¹ Yargıtay 4. CD, 19.6.2006, 3306 E.,12624 K. (UYAP); Tarhan, *Yeni Türk Ceza Yasasında Tehdit ve Hakaret Suçları*, s. 140.

¹¹²Artuk, Gökcen, vd., *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s. 343., Çınar, *Tehdit Suçu*, s.66; Koca, Üzülmez, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.392.

“...Ayrıca tehdidin somut olayda muhatap üzerinde etkili olması şart değildir. Bu nedenle mağdurun korkup korkmadığının araştırılması gerekmez...” yönündeki ifadesinde muhatabını etkilemese dahi bildirim maruz kalmakla bu suçun doğmuş olacağını kabul etmektedir.

2.3.9. Tehdidin Mağdura Bildirilmesi

Bildirim sözlükte, “herhangi bir şeyi haber vermek, anlatmak ifade etmek”¹¹³ anlamlarında kullanılmaktadır. Bu durumda bir seçimlik hareketli suç olan tehdit suçunun bildirimi, sadece sözlü veya yazılı olacak şekilde bir kalıba sokulmamış olup sembol, amblem, işaret, iletişim araçlarının kullanılması yoluyla veya tehdidi açık şekilde belirtir herhangi bir hareketle diğer bir ifade ile *lisanhâl*¹¹⁴ ile de işlenebilir¹¹⁵. Örneğin, bir kimsenin kapısına kanlı gömlek bırakmak, kafatası içerikli resimler çizerek mağdura vermek, mermi postalamak gibi¹¹⁶.

Tehdit suçunun işlenmiş sayılabilmesi için tehdide konu kılınan kötülük içerikli fiilin gerçekleştirileceğinden mağdurun herhangi bir yol ile haberdar olması şarttır. Zira suç, mağdurun bilmesi ve haberdar olması ile tamamlanır.¹¹⁷ Bildirme, failin iradesi ve kastı dahilinde olmalıdır. Bir başka deyişle gıyapta tehdit mümkündür. Fakat failin kastı, tehdit içerikli ifadelerinin mağdura iletilmesini de kapsıyor olmalıdır.¹¹⁸(A)’nın, (B)’nin yakın arkadaşı olan mağdur (C) hakkında ve gıyabında (B)’ye “git ona söyle onu öldüreceğim” demesinde olduğu gibi. Zira (A)’nın tehdit içerikli sözlerinin, (C)’ye yakın olduğu bilinen kimse veya kimselerce mağdur (C)’ye

¹¹³http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5cac9c4c0343f3.79093249

(Erişim Tarihi: 09/04/2019)

¹¹⁴Üzülmez, *Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar Sistemi Çerçevesinde Tehdit, Şantaj ve Cebir Kullanma Suçları*, s.91.

¹¹⁵Artuç, *Pratik Türk Ceza Kanunu*, s.515; Sözüer, *Tehdit Suçu*, s.138., Üzülmez, *Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar Sistemi Çerçevesinde Tehdit, Şantaj ve Cebir Kullanma Suçları*, s.91.

¹¹⁶Artuç, *Pratik Türk Ceza Kanunu*, s.526.

¹¹⁷Soyaslan, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.267; Gerçekler, Hasan, *Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu*, Cilt I, 2011, Ankara, Ütopya Yayınevi, s.1454; Tezcan, v.d., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, s.446; Tarhan, *Yeni Türk Ceza Yasasında Tehdit ve Hakaret Suçları*, s.32; Taneri, *Tehdit-Hakaret*, s. 40.

¹¹⁸Soyaslan, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s. 265; Tezcan, v.d., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, s.447; Erol, Haydar, *Açıklamalı ve En Yeni İçtihatlı Türk Ceza Kanunu*, 1. Cilt, 2015, Ankara, s.1235; “Tehdit suçunun her halde vicahda olması şart olmayıp gıyapta vuku bulan tehdidin mutazarrır olan şahsa isali kasdının tahakkuku suçun teşekkülünde kafidir.” YCGK, 16.09.1935, 1935/123E.,1935/113K., (Aktaran: Güner, Şefik, *Türk Ceza Kanunu ve İlgili Yargıtay İçtihatları*, Atlı Matbaası, 1976, Ankara, s.128.)

iletilmesi yönünde rızası ve kastının olduğu açıktır. Ancak bir kimse için tehdit oluşturabilecek bir beyanın, failin tehdit etme kastı ve rızası dışında mağdura iletilmesi durumunda tehdit suçu oluşmaz. Örneğin, arkadaşlarıyla sohbet eden (F)' nin, herhangi bir iletme kastı olmaksızın (M) hakkında “(M) sınırlarımı bozuyor, onu gördüğüm yerde döveceğim.” şeklinde ifade kullanması ve gruptaki bir kimsece bu sözlerin (M)' ye aktarılması halinde (F)' nin iletme kastı bulunmadığı için tehdit suçu oluşmaz.¹¹⁹

Peki, failin tehdit etme kastı tam ise ve fakat mağdurun engelli olması veyahut failin yabancı dil üzerinden tehdit içerikli ifadeler kullanması hali nasıl değerlendirilmelidir? Doktrinde bu konu tartışmalı olmakla birlikte kural olarak mağdurun bilgisine ulaşmamış bildirimler mağdurun iç dünyasını etkilemeye elverişli olmadığından önem taşımamaktadır.¹²⁰Yukarıda anılan tüm bu durumlarda ise fail, sonucu gerçekleştirmeye elverişli hareketleri kasıt içerisinde yerine getirmiştir ve fiil yönünden yapılacak değerlendirmeye göre de objektif olarak icrai hareketler yerine getirilmiştir. Ancak failin elinde olmayan bir sebeple mağdurun bildirim vakıf olma hali henüz gerçekleşmediği için suç askıdadır. Diğer bir ifade ile failin fiili teşebbüs aşamasındadır. Buna göre failin yabancı dilde kullandığı tehdit içerikli ifadelerinin söz gelimi bir tercüman aracılığı ile mağdura iletilmesi halinde suç tamamlanmış olacaktır.¹²¹ Teşebbüse ilişkin değerlendirmeler ilerleyen bölümde ele alınacaktır.

Gıyapta tehdit halinde failin silah kullanması veya birden fazla kişi ile birlikte tehdit sözlerinin kullanılması halinde nitelikli hal üzerinden değerlendirme yapılması gerektiği belirtilmektedir. Ancak Yargıtay, gıyapta işlenen tehdit suçunda failin silah kullanmasını nitelikli hal olarak görmemektedir.¹²²

---

¹¹⁹Tezcan, v.d., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, s.s.447; Tarhan, *Yeni Türk Ceza Yasasında Tehdit ve Hakaret Suçları*, s.33.

¹²⁰Tarhan, *Yeni Türk Ceza Yasasında Tehdit ve Hakaret Suçları*, s.33.

¹²¹Bayraktutan, *Hürriyet Aleyhine İşlenen Bir Suç Olarak Tehdit Suçu*, s.213-214; “Tehdit sözlerinin mağdurun bilgisine ulaştığı anda suçun tamamlanmış sayılacağı, somut olayda mağdurun zarara uğratılacağı hususundaki bildirim doğrudan değil de 155 ihbar hattı aracılığı ile yapılması ve suça konu sözler mağdurun bilgisine ulaşmadan önce iddianame düzenlenmiş olması karşısında, eylemin teşebbüs aşamasında kaldığı..”Yargıtay 4.CD., 18.11.2015, 2015/18237E., 2015/30508K.

¹²²Bayraktutan, *Hürriyet Aleyhine İşlenen Bir Suç Olarak Tehdit Suçu*,s.124.

2.3.2. FAİL

Türk Ceza Kanunu'nun da kabul ettiği tanıma göre fail, kanunda düzenlenmiş bulunan davranış modelini gerçekleştiren subjektif iradeye sahip kişidir.¹²³ Fail, suçtaki aktif süjedir.

Faillik kurumu, adi suç ile özgü suçların ayrıştırılmasında önemli rol oynamaktadır. Kural olarak, ceza kanunlarında yer alan suçlar herkes tarafından işlenebilir suçlardır. Diğer bir ifade ile bahsi geçen suçları zihinsel ve fiziksel olgunluğa sahip her bir birey işleyebilir. Örneğin, hırsızlık, kasten öldürme, hakaret suçlarında olduğu gibi. Eğer bir suçun faili olabilmek adına öncelikle failden belli bir sifata sahip olması bekleniyorsa, o halde özgü suçlardan bahsedilmektedir. Örneğin, işkence suçunun faili yalnızca kamu görevlileri olabilir. Bu ayırım iştirak kurumunun daha net anlaşılabilmesi adına getirilmiştir.

Tehdit suçu, kanuni tanımı gereği adi bir suç olarak düzenlenmiştir. Bu suçun failinin özel bir sifata sahip olması gerekmemektedir. Tek başına veya iştirak halinde işlenebilen tehdit suçunun iştirak halinde işlenmesi durumunda TCK madde 106/2-c gereğince nitelikli hali devreye girecek ve failer hakkında daha ağır bir cezaya hükmolunacaktır¹²⁴.

Müşterek faillik, birden fazla kimsenin kanunda düzenlenen haksız davranışı ortaklaşa şekilde gerçekleştirmesidir. Müstereklik hali için, iki veya daha fazla kişiye belirli bir suçu işleme anlamında karşılıklı anlaşmaya dayanan ortak bir suç işleme kararının gerekli olduğu belirtilmektedir. Müsterek faillik genel olarak kanunda yer alantüm suçlar açısından mümkün olmakla beraber, müsterek failliğin uygulanabilmesi için ilgili suç açısından iştirak hükümlerinin tatbik edilebilir olması şarttır.¹²⁵ Tehdit suçu yapısı gereği birden fazla kimsece işlenebilir nitelikte bir suçtur.

---

¹²³ Keçelioğlu, Elvan, *Alman Ceza Hukukunda Faillik*, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 65, 2006, s.79.; Faillik kurumu 5237 sayılı Kanun'un 37. maddesinde "(1) Suçun kanunî tanımında yer alan fiili birlikte gerçekleştiren kişilerden her biri, fail olarak sorumlu olur. (2) Suçun işlenmesinde bir başkasını araç olarak kullanan kişi de fail olarak sorumlu tutulur. Kusur yeteneği olmayanları suçun işlenmesinde araç olarak kullanan kişinin cezası, üçte birden yarısına kadar artırılır." biçiminde düzenlenmiştir.

¹²⁴ Madde metninden alınmıştır.

¹²⁵ Yılmaz, Zahit, *Müşterek Faillik ve Dolaylı Faillik Kurumlarının İhmali Suçlar Yönünden Değerlendirilmesi*, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt 24, Sayı 1, Haziran 2018, s.125.

Şayet suçun birden fazla kişi tarafından birlikte işlenmesi (müşterek) durumu, 106/2-c gereğince suçun nitelikli hallerinden birisini oluşturmaktadır.¹²⁶

Her ne kadar fail, kural olarak suçu bizzat gerçekleştiren kimse ise de bazen tehdit, cebir, korkutma yolu ile suç bir başkasına işlettirilebilir. Bu gibi durumlarda suçtan sorumlu olan kişi baskı altında suçu işleyen kimse değil, suçu işlemeye yönelten kişinin bizzat kendisidir.¹²⁷Suçta aracı olarak kullanılan bu kimseye dolaylı fail denilmektedir. Örneğin, akrabasının malını çalıp kendisine vermezse çocuğunun kaçırılacağından bahisle (Z)'ye tehditte bulunan (D), (Z)'nin akrabasının malını çalması halinde hem (Z)'ye karşı işlediği tehdit suçundan hem de dolaylı faillik gereğince tehditte bulunduğu (Z)'nin işlemiş olduğu hırsızlık suçundan sorumlu tutulmalıdır.¹²⁸

Açıklanan bu bilgiler kapsamında kanaatimizce bir kimsenin aracı olarak seçtiği kimse üzerinden tehdit suçunu işlemesi mümkün olabileceği gibi, tehdit ile bir kimseye suç işlettirilmesi halinde suçun asıl failinin TCK madde 28 gereğince tehditte bulunan kimsenin olacağı kabul edilmelidir.

TCK madde 106'da bir kamu görevlisinin bahsi geçen suçu işlemesi nitelikli bir hal olarak düzenlenmemiştir, ancak TCK madde 266¹²⁹ delaletiyle bu suçun faili bir kamu görevlisi ise failin sıfatı göz önünde bulundurulacak ve görevi gereği elinde bulundurduğu araç gereci kullanmakla tehdit suçunu işlemesi halinde daha ağır şekilde cezalandırılacaktır. Ancak dikkat edilmesi gereken nokta şudur ki, sırf kamu görevi sıfatına haiz olmakla fail üzerinde madde 266 uygulanamaz. Failin, özellikle sıfatını ve sıfatının sağladığı avantajları kullanarak bu suçu işlemesi gerekir.

Yargıtay 4. Ceza Dairesi 1997 tarihli bir kararında "*Jandarma uzman çavuşu olan sanığın görevi nedeniyle verilen demirbaş tabancasıyla tehdit suçunu işlemesine*

---

¹²⁶Artuk, Gökçen, vd., *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s. 356; Üzülmöz, *Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar Sistemi Çerçevesinde Tehdit, Şantaj ve Cebir Kullanma Suçları*, s.107.

¹²⁷ TCK madde (28) "*Karşı koyamayacağı veya kurtulamayacağı cebir ve şiddet veya muhakkak ve ağır bir korkutma veya tehdit sonucu suç işleyen kimseye ceza verilmez. Bu gibi hallerde cebir ve şiddet, korkutma ve tehdidi kullanan kişi suçun faili sayılır.*" TCK m. 37/2; "*Suçun işlenmesinde bir başkasını araç olarak kullanan kişi de fail olarak sorumlu tutulur.*"

¹²⁸ Yılmaz, *Müşterek Faillik ve Dolaylı Faillik Kurumlarının İhmali Suçlar Yönünden Değerlendirilmesi*, s. 93.

¹²⁹ 5237 sayılı Kanun'un 266. maddesinde Kamu Görevine Ait Araç ve Gereçleri Suçta Kullanma Suçu, "(1) Görevi gereği olarak elinde bulundurduğu araç ve gereçleri bir suçun işlenmesi sırasında kullanan kamu görevlisi hakkında, ilgili suçun tanımında kamu görevlisi sıfatı esasen göz önünde bulundurulmamış ise, verilecek ceza üçte biri oranında artırılır." şeklinde düzenlenmiştir.

göre hakkında TCY'nin 281. maddesinin uygulanmaması yasaya aykırıdır."¹³⁰ şeklinde hükme varmıştır.

Tehdit suçunun faili kural olarak gerçek kişiler olabilir, ancak daha önce de değinildiği üzere tehdit suçunu organları aracılığı ile işlemekle haksız menfaat elde eden tüzel kişiler hakkında TCK madde111 gereğince güvenlik tedbirlerine hükmolunabilecektir. TCK madde 60'ta "*..özel hukuk tüzel kişinin organ veya temsilcilerinin iştirakiyle..*" şeklinde açık bir ibare bulunduğu için yalnızca özel hukuk tüzel kişilerine güvenlik tedbiri uygulanabilir.¹³¹

2.3.3. MAĞDUR

Temelde şüpheli/sanık eksenli bir yol izleyen ceza hukukunda, mağdur kavramının doğru tespit edilmesi ceza siyaseti ve kriminoloji açısından büyük bir öneme sahiptir. İlgili kanunlar çerçevesinde şüpheli/sanık/hükümlülerin yanı sıra mağdur haklarının da güvence altına alınmasını hedeflenmektedir. Mağdur kavramı ile öncelikle suç içerikli fiil sebebiyle saldırıya doğrudan maruz kalan pasif suje akla gelmektedir. Suçun mağduru/pasif sujesi kavramının sınırlarının doğru çizilememesi, bu kavramın maddi konu ile karışmasına sebebiyet verebilmektedir. Eğer suç, kanunlarca korunan bir varlık veya menfaatin ihlali olarak değerlendiriliyorsa, o halde suçun mağduru/pasif süjesi de ceza normlarının koruma altına alınan, suç içerikli davranış ile ihlal olunan menfaat ya da varlığın sahibi olan kimse olarak

¹³⁰ Yargıtay 4.CD. 26/11/1997, 9807/10380. (Aktaran: Artuç, *Pratik Türk Ceza Kanunu*, s.1298.)

¹³¹ Centel, Nur, *Ceza Hukukunda Tüzel Kişilerin Sorumluluğu-Şirketler Hakkında Yaptırım Uygulanması*, s. 3318; TCK madde 60 "(1) *Bir kamu kurumunun verdiği izne dayalı olarak faaliyette bulunan özel hukuk tüzel kişinin organ veya temsilcilerinin iştirakiyle ve bu iznin verdiği yetkinin kötüye kullanılması suretiyle tüzel kişi yararına işlenen kasıtlı suçlardan mahkûmiyet halinde, iznin iptaline karar verilir.*" Yargıtay 4.CD. 27/12/2012, 2010/31681E., 2012/32675K. (Aktaran: Bayraktutan, *Hürriyet Aleyhine İşlenen Bir Suç Olarak Tehdit Suçu*, s.107.) "5237 sayılı Türk Ceza Kanununda tüzel kişilerin ceza sorumluluğunun bulunmadığı kabul edilmiş, ancak tüzel kişi yararına suç işlenmesi durumunda, 60. madde uyarınca tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunması esası benimsenmiştir. Bu düzenleme uyarınca her ne kadar sanık sıfatını alamayacak ise de, iddianame ile hakkında güvenlik tedbirine hükmedilmesi talep edilen tüzel kişinin bu sıfatla yargılamada yer almasının ve duruşma günü tebliğ edilerek şirketi temsilen savunmasının alınması da zorunlu bulunmakla birlikte, Ticaret Sicil Memurluğu yazısı ile münferiden her türlü işlem yapmaya yetkili olduğu belirtilen şirket yönetim kurulu üyesi Eyüp' e duruşma gününün tebliğ edilmesi ve yapılan savunmanın bu konuyu da kapsamı karşısında belirtilen yasal gereklerin yerine getirildiği düşünülmüş ve mahkemece TCK' nın 60/3. maddesi uyarınca yapılan değerlendirme, takdir ve gerekçeler yerinde görüldüğünden.."

tanımlanabilir.¹³²Dolayısıyla işlenen suç içerikli fiil sebebiyle zarar gören herkesin mağdur olarak tanımlanması mümkün değildir. Genellikle mağdur, aynı zamanda suçtan zarar gören olarak karşımıza çıkıyor ise de her suçtan zarar göreni mağdur olarak tanımlamak yanlıştır. Örneğin, insan öldürme fiilinin mağduru, sonlandırılan yaşam hakkının hamili iken yakınları mağdur değil, suçtan zarar görenlerdir.¹³³

Konumuz olan tehdit suçunun mağduru herkes olabilir. Önemli olan mağdurun belirlenebilir veya belli olmasıdır.¹³⁴Mağdurun belirlenemeyip tehdidin belli bir topluluğu işaret etmesi halinde diğer şartları da mevcut ise akla TCK madde 213' te yer alan halk arasında endişe, korku ve panik yaratmak amacıyla tehdit suçu gelmelidir. Bu suç tipinde fail, spesifik olarak bir kimseyi hedef almak yerine halkı endişeye düşürücü birtakım hareketlerde bulunmaktadır.¹³⁵ Doktrinde, suçun mağdurunun belirlenebilir olması şartına aykırı görüşler de ileri sürülmüştür. Bu görüşe göre her topluluğu hedef alan sözlerin madde 213 kapsamında değerlendirilmemesi gerektiği, zira tehdit içerikli söz veya fiillerin hedefinde belirlenebilir bir topluluk/grup söz konusu ise o grup içerisinde bulunan her bir bireyin mağdur olarak görülmesi gerektiği ileri sürülmüştür. Söz gelimi insanların topluca bir arada oldukları salon, stadyum, apartman gibi yerlerde o alanda bulunan herkesi hedef alacak şekilde tehdit içeren sözleri söylenmesi durumunda failin kanunun amir hükmü gereğince zincirleme suç hükümlerine göre cezalandırılması gerektiği belirtilmektedir.¹³⁶Farklı bir görüş ileri süren Erem, bir mahallede farklı dini veya siyasi görüşe sahip ve fakat sayıca belirlenmesi mümkün olmayan topluluğun üyelerinin tehdiye maruz kalması örneğinde, her bir üyenin tehdit suçunun mağduru olacağı görüşünü paylaşmıştır.¹³⁷

---

¹³²Katoğlu, Tuğrul, *Ceza Hukukunda Suçun Mağduru Kavramının Sınırları*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2012, Cilt:61, Sayı:2, s.660-662; Koca, M., Üzülmüş, İ.; (2007), a.g.e., s.96.

¹³³Katoğlu, *Ceza Hukukunda Suçun Mağduru Kavramının Sınırları*, s.662.

¹³⁴Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*,s.401; Artuk, Gökçen, vd., *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s. 342; Koca, Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.391; Tezcan, v.d., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, s.391.

¹³⁵Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.401.

¹³⁶Bayraktutan, *Hürriyet Aleyhine İşlenen Bir Suç Olarak Tehdit Suçu*, s.117; Erem, Faruk, *Hürriyet ve Suç*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara, 1952, s.871.

¹³⁷Erem, Faruk, *Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, Seçkin Yayınevi, Cilt III, 3.Baskı, 1952, Ankara, s.260.

Tehdit suçu ile sıkça karıştırılmakta olan diğer suçlara ilişkin detaylara ilerleyen bölümlerde yer verilecektir.

Tehdit içerikli fiilin bizzat mağduru hedef alması halinde doğrudan tehdit, mağdurun yakınlarını hedef alması halinde ise dolaylı tehditten söz edilebilir.¹³⁸Yakın kavramı ile kastedilenin ne olduğu tıpkı sair kötülük kavramında olduğu gibi yeterince açık değildir. Bu durum kanunilik ve dolayısıyla belirlilik ilkeleri açısından eleştirilmektedir. Doktrinde yakınlık kavramı ile belirli bir dereceye kadar olan akrabalık ilişkisinin işaret edildiği ileri sürülmektedir.¹³⁹Fakat diğer birtakım yazarlar bu kavramın dar yorumlanmasının mağdurun fedakarlıkta bulunduğu diğer kimseler ile arasındaki ilişkinin göz ardı edilmesi anlamına geldiğinin altını çizmektedirler.¹⁴⁰ Kanun koyucunun kanun lafzında yakınlık kavramına asgari oranda da olsa bir açıklık getirmemesi yukarı belirttiğimiz üzere uygulamada birtakım sorunlar yaratmaktadır. Bizim de katıldığımız bu görüşe göre mağdurun, somut olay kapsamında sosyal ilişki içerisinde olduğu kimseler ile arasında bulunan yakınlık ilişkisinin derecesinin ortaya konulması daha sağlıklı olacaktır.¹⁴¹ Zira kanun koyucunun yakınlık kavramını net bir şekilde ortaya koymayarak bu durumu mağdurun duygu ve değerlendirmesine bıraktığını düşünmekteyiz.

Tehdit suçunun mağduru yalnızca gerçek kişiler olabilir. Bir tüzel kişiliğe zarar vermemek adına ilgili tüzel kişiliğin yöneticisi/ortağı konumunda bulunan kimselerin tehdit edilmesi halinde mağdur tehlide maruz kalan kişi bir gerçek kişi olan ilgili yönetici/ortaktır, tüzel kişilik ise bu durumda yalnızca suçtan zarar görendir.¹⁴²

Bir tüzel kişiliğin kurul üyelerinin topluca bir tehdit içerikli bildirim maruz kalması halinde, yukarıda zincirleme suç hükümlerine ilişkin değindiğimiz mantığın bu örnekte de işletilmesi ve mağdurların belli veya belirlenebilir olmasıyla her bir üyenin mağdur kabul edilerek, failin TCK madde 43/2 uyarınca cezalandırılması gerektiği kanaatindeyiz.

---

¹³⁸ Aydın, *Tehdit Suçu*, s.15.

¹³⁹Sevük, Yokuş, Handan, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, Adalet Yayınevi, 2019, Ankara, s.172; Hafizoğulları, Özen, *Öğreti ve Uygulama Işığında Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.166.

¹⁴⁰Soyaslan, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s. 273.

¹⁴¹ Aydın, *Tehdit Suçu*, s.15.

¹⁴² Aydın, *Tehdit Suçu*, s.16; Özen, Muharrem, *Ceza Hukuku Özel Hükümler Dersleri*, Adalet Yayınevi, 2017, Ankara, s.347.

Fiziki ve ruhsal konumları itibari ile tehdidin anlam ve sonuçlarını değerlendiremeyen kimselerin tehdiye maruz kalması halinde ne şekilde bir yol izlenmesi gerektiği de bir diğer önemli noktadır. Algılama yeteneği yeterince gelişmemiş kimselere karşı tehdit suçunun işlenmesinin mümkün olmayacağı belirtilmektedir.¹⁴³ Ayırt etme gücü olmayan veya yaşı küçük kimseler ya da derin uyku halindeki kişileri bu kategoride değerlendirmek mümkündür. Diğer bir ifade ile tehdit suçunun işlenebilmesi için mağdurun tehdit edilmeye elverişli bir halde olması gerekmektedir.¹⁴⁴ Ancak tehdit etmeye elverişli olmayan kimselere yönelen tehdidin hukuk tarafından göz ardı edilmesi mümkün olmayacağı içinbu tür durumlarda tehdit suçunun bu kimselerin anne, baba, kardeş veya bu kimselerin bakımını üstlenen yakınlarına karşı işlendiği kabul edilecektir.¹⁴⁵ Uygulamada bir kimsenin tehdidin sonuçlarını algılayabilir durumda olup olmadığı uzman raporu ile belirlenmektedir.

2.4. MANEVİ UNSUR

Suçun unsurlarından birisi olan manevi unsuru kısaca fail ile fiil arasındaki psikik bağ olarak tanımlamak mümkündür. Bu sebeple manevi unsur, suçun subjektif yönüdür. Manevi unsur karşımıza kast ve taksir olarak iki şekilde çıkar. Kast, bilinç ve iradenin birleşimidir. Suçun bilinç ve irade ile yani kasıtle işlenmesi asıl olandır, taksir ise daha istisnai bir sorumluluk türü olarak düzenlenmiştir. Bir suçun taksirli halinin kanunda yer almaması, haksızlık içeren fiili gerçekleştiren kimsenin cezalandırılmamasına sebebiyet vermektedir. Bu durum suç ve cezaların kanuniliği ilkesinin bir sonucudur.¹⁴⁶ Örneğin, tehdit, mala zarar verme, hakaret gibi suçların kanunda taksirli hali düzenlenmediği için cezalandırılması yalnızca kastın varlığına bağlıdır.

Kast kavramı karşımıza doğrudan veya olası kast olmak üzere iki biçimde çıkabilmektedir. Doğrudan kast, failce işlenen fiilin hayatın olağan akışı içerisinde

---

¹⁴³Koca, Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.392; Çınar, *Tehdit Suçu*, s.60.

¹⁴⁴Selçuk, Sami; *Izrar ve Tehdit Cürümlerinde Kasıt*, Adalet ve Yaşayan Hukuk, İmge Kitabevi, 2009, Ankara, s.366; Özen, Muharrem, *Ceza Hukuku Özel Hükümler Dersleri*, s.176., Aksi görüş için bkz.Erem, *Hürriyet ve Suç*, s. 871.

¹⁴⁵Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.402; Artuk, Gökçen, vd., *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s. 343.

¹⁴⁶Selçuk, *Izrar ve Tehdit Cürümlerinde Kasıt*, *Adalet ve Yaşayan Hukuk*, s.357; Özgenç, *Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler*, s.225.

muhakkak suça sebebiyet vereceğinin öngörülmesine karşılık yine de gerçekleştirilmesi olarak tanımlanabilir.¹⁴⁷ Örneğin, A' ya karşı içi dolu silahı doğrultan B' nin, tetiği çekmekle A' nın yaralanacağını/öleceğini bilmekle fiili gerçekleştirmesi ve neticesinde A' nın yaralanması halinde B' nin doğrudan kast ile hareket ettiği kabul edilir.

Yeni TCK' nın 21. maddesinin 2.fıkrasında yer bulan olası kast kavramı ise, bir kimsenin suçun kanuni tanımında yer alan unsurların gerçekleşme ihtimalini öngörmesine karşın, fiili işlemekten imtina etmemesi, başka bir anlatımla oluşacak neticeye karşı kayıtsız kalması olarak tanımlanabilir.¹⁴⁸ Doğrudan kast ile olası kastı ayıran en önemli nokta ise olası kastta fail, suçun unsurlarının gerçekleşmesini kesin değil, ihtimal dahilinde görmektedir. Örneğin, B isimli şahsın arkadaşı C ile birlikte yan yana oturduğu esnada, fail F'nin B isimli şahsı öldürmek istemekle silahını ateşlemesi, silahtan çıkan kurşunun önce B'ye akabinde C' ye isabet etmesi, neticede her iki şahsın da ölmesi halinde fail F, B'ye karşı olan fiilinden doğrudan kastla, C'ye karşı olan fiilinden ise olası kastla sorumlu olacaktır.¹⁴⁹

Kanunda taksirli hali düzenlenmediği için tehdit suçu yalnızca kasten işlenebilen bir suç türü olarak karşımıza çıkmaktadır.¹⁵⁰ Bunun yanı sıra fail, tehdit suçunu doğrudan kast ile işleyebileceği gibi olası kast ile de işleyebilir. Söz gelimi A' nın B'ye yönelik "seni mahvedeceğim" şeklinde bir ifade kullanmakla doğrudan kast ile tehdit suçunu işlediği anlaşılmaktadır.¹⁵¹ Bunun yanı sıra A' nın, B' nin en yakın arkadaşı C'ye karşı ve fakat B' yi hedef alacak şekilde "B'yi ilk gördüğüm yerde öldüreğim" şeklinde bir ifade kullanması durumunda, B' nin bu ifadeyi C' ye iletceğini öngörmesi ve fakat fiilden kaçınmaması halinde olası kast ile tehdit suçunu işlediği kabul edilir.

---

¹⁴⁷Özgenç, *Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler*, s.237.

¹⁴⁸Özgenç, *Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler*, s.238.

¹⁴⁹Karakehya, Hakan, *Ceza Hukukunda Doğrudan Kast*, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 15, Sayı:1.Yıl, 2007, s.132; Özgenç, *Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler*, s.238.

¹⁵⁰Üzülmez, *Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar Sistemi Çerçevesinde Tehdit, Şantaj ve Cebir Kullanma Suçları*, s.108; Artuk, Gökçen, vd., *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s. 343; Tarhan, *Yeni Türk Ceza Yasasında Tehdit ve Hakaret Suçları*, s.41; Meran, *Hürriyetten Yoksun Bırakma, Tehdit-Şantaj, Konut Dokunulmazlığını Bozma*, s.33.

¹⁵¹Tezcan, v.d., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, s.454; Koca, Üzülmez, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.401.

Şaka yollu söylenen sözlerin tehdit suçuna vücut verip vermeyeceği konusu doktrinde tartışmalıdır. Erem ve Meran, şaka yollu söylendiği açıkça belli olan sözlerin tehdit suçunu oluşturmayacağı görüşündedir.¹⁵² Çınar, şaka yollu da olsa bir ifadenin tehdit suçuna sebebiyet verebilmesi ihtimaline binaen, o ifadenin çok süre geçmeden tehdit kastı ile değil şaka yollu olarak söylendiğinin belirtilmesi halinde tehdit suçunun oluşmayacağını savunur.¹⁵³ Hafizoğulları/Özen' e göre ise tehdit suçunun en önemli noktası korkutuculuk olduğu ve fakat şaka yollu söylenen ifadelerde bu unsur eksik kaldığı için tehdit suçunun oluşmayacağını¹⁵⁴, Yazıcıoğlu ise aksi yönde bir görüş sunarak şakanın tehdit suçunu oluşturmaya elverişli olduğunu belirtmektedir.¹⁵⁵ Tezcan/Erdem/Önok ise failin saikinin değil, kastının önemli olduğunu, bu nedenle şaka amaçlı da olsa söylenen sözlerde objektif korkutuculuk varsa tehdit suçunun oluştuğunu kabul etmektedirler.¹⁵⁶

Yargıtay, 765 sayılı kanun döneminde tehdit suçunun varlığı için kastın yanı sıra tasarlama (taammüd) unsurunun da varlığını aramıştır. Tasarlama olmaksızın fevren söylenen sözlerin tehdit suçuna vücut vermeyeceği görüşünde olan Yargıtay 1991 yılında bu görüşünü değiştirerek tehdit suçunun oluşumu için herhangi bir tasarlama gerektirmediğine karar vermiştir.¹⁵⁷ Bu görüş günümüzde de geçerliliğini korumaktadır.

---

¹⁵²Erem, *Hürriyet ve Suç*, s.868; Meran, *Hürriyetten Yoksun Bırakma, Tehdit-Şantaj, Konut Dokunulmazlığını Bozma*, s.402.

¹⁵³Çınar, *Tehdit Suçu*, s.87.

¹⁵⁴Hafizoğulları, Özen, *Öğreti ve Uygulama Işığında Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.178.

¹⁵⁵Yazıcıoğlu, *Tehdit Suçu Üzerine*, s.243.

¹⁵⁶Tezcan, v.d., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, s.454

¹⁵⁷Aydın, *Tehdit Suçu*, s. 24; "Yerel mahkeme, sanığın saptanan ve tehdidi içeren sözleri tartışma (kavga) sırasında öfkeyle söylediği ve bu nedenle de suçun kast ögesinin oluşmadığı görüşüyle sanığın beraatına karar vermiştir. Karar aşağıdaki nedenlerle yerinde değildir: 1- TCY'nin 188 ve 191. maddelerinde yer alan cürümlerde manevi öge, tehdit etme bilinç ve iradesi ögelerinden oluşan genel kasttan ibarettir. Bu kast, kastın oluşum süreci ve yoğunluğu açısından bir düşünce (sürekli) kastı (dolo di proposito) ya da bu kastın en yoğun biçimi olan tasarlama (taammüt) veyahut da kavga ve tartışma gibi çoğu durumlarda görüldüğü üzere bir öfke/taşkınlık kastı (dolo di impeto) da olabilir.2- Öfke, saptandığı takdirde bilinç ve iradeyi kaldırmayıp yalnızca iradeyi ve dolayısıyla sorumluluğu zayıflattığından, suç kastının ortadan kalkması söz konusu olamaz. Bu durumda, koşulları bulunduğu takdirde ancak yalnızca TCY'nin 51. maddesinde öngörülen yasal indirim uygulanabilir. Nitekim bütün ülkelerde de uygulama bu yöndedir ve öfkenin suç kastını kaldırmadığı, öfke kastının da bir kast türü olduğu benimsene gelmiştir. 3- Bir tehlike suçu olan tehdidin, ciddi olup olmadığı hususu ise, oluştuğu ortama ve tarafların bedensel ve ruhsal durumlarına göre, (tehdidi içeren sözlerin gerçekleşmesinin kaçınılmaz olup olmamasına göre değil), bunun olasılığı ve mağdurun iradesini etkileme derecesi ölçüleri içinde, ilk mahkemece değerlendirilecek

Yargıtay 2.Ceza Dairesi ve 4.Ceza Dairesi arasında görüş farklılığı doğduğu için her iki içtihat, İçtihatları Birleştirme Büyük Genel Kurulu'na taşınmış ve Kurul, içtihatlar arasında bir fark olduğunu oybirliği ile kabul etmesine karşın, alınan son kararda taammüt unsurunun olmaması ve olay bazında değerlendirmenin önemli olacağı kanaati ile konunun uygulama kapsamında netleşmesini beklemenin daha yerinde olacağı yönünde karar vermiştir.¹⁵⁸

---

olgusal (fili) bir sorundur. İlk mahkeme; ağır olmayan (hafif) tehditlere karşı da cezai yaptırım getiren TCY koyucusunun bu konudaki duyarlılığını da gözeterek, tehdidin ciddiliği sorununu çözmek zorundadır. Öfkeyle söylenen tehditlerin ciddi olamayacağı yolunda önceden ilke içtihat boyutunda bir görüş ileri sürmek olanaksızdır. Tehdit kürmünün hukuki ve maddi konuları, suç kastını zaman süreci içindeki oluşumu ve niteliği, suçun yapısına ilişkin yukarıda açıklanan nedenler gözetilmeden, tartışma ve kavga sırasında salt öfkeyle işlenen tehdidin suç olamayacağı nedenine dayanılarak yasal temelden yoksun gerekçeyle hüküm kurulması." Yargıtay 4.CD, 05.11.1990, 4589E., 5636K.

(Aktaran: Yaşar, Osman, *Uygulamada ve Öğretide Hürriyet Aleyhinde İşlenen Suçlar*, Seçkin Yayınları, Ankara, s.280.)

¹⁵⁸ "Gerçekten Ceza Genel Kurulunun 25.3.1991 gün ve 4/66 -18 sayılı (Tehdit; mağduru istenilen bir hareketi yapmağa veya yapmamağa zorlamak ve onu bu yönde korkutmak olduğuna göre hukukten değerlendirilebilmesi için belirtilen sonucu doğurmaya uygunluk, elverişlilik ve yeterlilik koşulları gerçekleşmelidir. Kavgada kızgınlıkla söylenen sözlerde bu gerçekleşmediğinden tehdit suçu oluşmayacaktır. Çünkü söylenmesi için sebep olmayan ve yapılması mümkün bulunmayan kızgınlık anında sarf edilen gelişigüzel sözlerde tehdit kastı vardır denilemez.) şeklindeki kararında açık bir biçimde taammüt unsurundan söz edilmediği görülmektedir. Ne var ki, Ceza Genel Kurulunun bu kararında her ne kadar olayların kendi koşulları içerisinde değerlendirilmesi gerektiği görüşüne yer verilmiş ise de gene bu kararda "kavga sırasında fevren söylenen sözlerin" tehdit suçunu oluşturmayacağı da benimsenmiştir. Dördüncü Ceza Dairesinin kararlılık kazanmış son kararlarında ise kavga sırasında fevren söylenen sözlerin tehdit suçunu oluşturamayacağına bir ilke olarak benimsenemeyeceği esas kabul edilmiştir ki, bu bakımdan kararlar arasında aykırılık bulunduğu açıktır. Kaldı ki, Ceza Genel Kurulunun 25.3.1991 tarihli kararı ile Dördüncü Ceza Dairesinin son kararları arasında aykırılık bulunmadığı bir an için kabul edilse dahi Ceza Genel Kurulunun diğer kararları ve İkinci Ceza Dairesi kararları ile Dördüncü Ceza Dairesinin yerleşik son içtihatları arasında aykırılığın mevcut olduğu tartışma götürmeyecek kadar açık keyfiyettir. Bu sebeplerle, kararlar arasında aykırılığın mevcut olduğu sonucuna oybirliğiyle varıldıktan sonra içtihadı birleştirme yoluna gidilip gidilmemesi hususunun incelenmesine geçilmiştir: Her ne kadar Ceza Genel Kurulu ve İkinci Ceza Dairesinin yerleşmiş içtihatları ile Dördüncü Ceza Dairesinin önceki kararlarında tehdit suçunun oluşması için taammüt unsurunun gerçekleşmesi gerektiği ve kavga sırasında fevren söylenen sözlerin tehdit suçunu oluşturmayacağı görüşleri benim- senmiş ise de, Ceza Genel Kurulunun yukarıda sözü edilen son kararında (taammüt unsuru)ndan açıkça söz edilmediği, taammüt unsuruna yer verilmediği, ancak bunun yanında, "... kızgınlık anında sarf edilen gelişigüzel sözlerde tehdit kastı vardır denilemez" şeklinde açıklamaya yer verildiği bir gerçektir. Ancak, kararın tümü itibarıyla değerlendirilmesi durumunda tehdit suçunun belirlenmesinde olaysal değerlendirmeye de ağırlık verildiği görülmektedir. Bu durum karşısında, Ceza Genel Kurulunun olaysal değerlendirmeye ağırlık veren temayülü karşısında uygulamanın netleşmesini beklemek yerinde olacak ve dolayısıyla şimdilik içtihadı birleştirme yoluna gitmekte hukuki yarar bulunmayacaktır. Bu sebeplerle, şimdilik içtihadı birleştirme yoluna gitmeye gerek bulunmadığına 18.1.1993 günü ikinci toplantıda 27 oya karşı 89 oyla ve üçte ikiyi geçen çoğunlukla karar verildi."

Hafızoğulları/Özen, genel görüşün aksine öfke ile veya kavga anında söylenen sözlerin tehdit suçuna sebebiyet vermeyeceği savunmaktadırlar.¹⁵⁹ Kavga veya öfke hali içerisinde tehdit suçunun işlenmesi kanuni bir indirim sebebi olan haksız tahrik hükümlerinin tartışılmasını gerektirir.¹⁶⁰

2.5. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU VE HUKUKA UYGUNLUK SEBEPLERİ

2.5.1. GENEL OLARAK

Hukuka aykırılık, genel anlamıyla hukuk düzeninin çizdiği yükümlülüklerle, emir ve kanunlara karşı zıt bir tavır sergilenmesidir. Fail tarafından gerçekleştirilen davranışa hukuk sisteminin bütünü tarafından cevaz verilmemektedir. Bu yönüyle fiil, tüm hukuk düzeniyle bir çatışma halindedir¹⁶¹. Ceza hukuku sistematığına göre bir davranış modelinin cezalandırılabilmesi için, o davranışın yalnızca kanunda yer alan suç tipine uygun olması yetmez, bu uygunluğun yanı sıra aynı zamanda hukuka aykırı da olması şarttır¹⁶².

Bir suçun tanımında özellikle “hukuka aykırı” olduğu yönünde açıklama yapılmasına gerek duyulmaz. Çünkü bir fiilin suç olarak tanımlanması zaten hukuka aykırı oluşuna karinedir¹⁶³. Bu sebeple uygulayıcıların, suç olarak tanımlanan bir davranış modelinin ayrıca hukuka aykırı olup olmadığını araştırmasına gerek duyulmaz. Araştırılması gereken nokta, fiili hukuka uygun hale getiren bir noktanın olup olmamasıdır.

Hukuka uygunluk sebepleri ise, failin kanundaki tipe uygun olarak gerçekleştirdiği davranış modeli ile hukuk düzeni arasındaki çatışmayı ortadan

---

(Yaşar, *Uygulamada ve Öğretide Hürriyet Aleyhinde İşlenen Suçlar*, s.220) Yargıtay İçtihatları Birleştirme Kurulu, 18.01.1993T., 5E.,1K.

¹⁵⁹Özen, Muharrem, *Ceza Hukuku Özel Hükümler Dersleri*, s.177.

¹⁶⁰Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.411.

¹⁶¹ Koca, Mahmut, *YTCK'da Hukuka Uygunluk Sebepleri*, *Ceza Hukuku Dergisi*, Yıl:1, Sayı:1, Eylül, 2006, s.115., Centel Nur, Zafer, Hamide, Çakmut, Özlem, *Kişilere Karşı İşlenen Suçlar*, Cilt:1, Beta Yayınları, İstanbul, 2007, s.230,

¹⁶²Keçelioğlu, Elvan, *Kusurluluğu Ortadan Kaldıran Sebeplerle Hukuka Uygunluk Sebepleri Arasındaki Ayrımın TCK'nın Uygulanması Bakımından Pratik Sonuçları*, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 2010, Sayı: 87, Ankara, s.301; Taneri, *Tehdit-Hakaret*, s.262.

¹⁶³Koca, *YTCK'da Hukuka Uygunluk Sebepleri*, s.118.

kaldıran nedenlerdir. Çatışan menfaatlerin söz konusu olduğu hallerde “*ne yapmalı?*” sorusunu yanıtlamaya çalışmaktadır¹⁶⁴. Hukuk düzeni kül halinde olup kendi içinde bir bütündür ve kendi içerisinde çatışmaması şarttır. Bir fiil, aynı anda hem hukuka aykırı hem de hukuka uygun olamaz. Eğer hukuk düzenince, bir fiilin gerçekleştirilebilmesine cevaz veriliyorsa, artık o fiilin hukuk düzeni ile çatıştığından bahsedilemeyecektir¹⁶⁵. Yine hukuk düzeni bir bütün olduğu için, bir hukuk dalında hukuka aykırı kabul edilen fiil diğer bir hukuk dalında hukuka uygun kabul edilemez¹⁶⁶. Hukuka uygunluk sebepleri kanunun hükmünü yerine getirme, meşru savunma, hakkın kullanılması ve ilgilinin rıza göstermesi halleri olarak sıralanabilir.

Konumuz olan tehdit suçuna bakıldığında bu suça mahsus bir hukuka uygunluk sebebi düzenlenmediği görülmektedir. Fiilin tehdit suçuna vücut verebilmesi için tehlide konu olan zararın hukuka aykırılık içermesi gerekir. Hukukun herhangi bir alanında, hukuka uygun olarak kabul gören bir davranış suça vücut vermeyeceği için haksızlık veya kötülük içeren bir bildirim, kanun hükmünü ifa, meşru savunma, hakkın kullanılması ve ilgilinin rızası hallerinde ortaya çıkması durumunda fiilin üzerindeki hukuka aykırılık hali ortadan kalkacaktır.¹⁶⁷ Örneğin, alacağını tahsil edemeyen bir kimsenin, borçluya icra takibi başlatacağı yönünde bir bildirimde bulunması bir hakkın kullanımı kapsamında kaldığı için tehdit suçunu oluşturmamaktadır.¹⁶⁸ Ancak bu tür durumlarda hakkın kötüye kullanılıp kullanılmadığı hususu ayrıca dikkate alınmalıdır. Örneğin, failin kendisini bir daha rahatsız etmesi halinde onu öldüreceğini mağdura iletmesinde meşru bir hakkın

---

¹⁶⁴Keçelioğlu, *Kusurluluğu Ortadan Kaldıran Sebeplerle Hukuka Uygunluk Sebepleri Arasındaki Ayrımın TCK'nın Uygulanması Bakımından Pratik Sonuçları*, s.304.

¹⁶⁵ Özen, Muharrem, *Türk Ceza Hukukunda Meşru Müdafaa*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 1995, s.17.

¹⁶⁶Keçelioğlu, *Kusurluluğu Ortadan Kaldıran Sebeplerle Hukuka Uygunluk Sebepleri Arasındaki Ayrımın TCK'nın Uygulanması Bakımından Pratik Sonuçları*, s.302.

¹⁶⁷Artuk, Gökcen, vd., *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.351; Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.409.

¹⁶⁸ “...muhatapı üzerinde korku oluşturmayı amaçlayan tehdit fiili, kişinin ruh dinginliğini bozan, iç huzurunu, bilinç ve irade özgürlüğünü ihlal eden bir olgudur. Fiilin mağdur üzerinde Anayasal ve yasal haklarının takibi çerçevesinde, ilgili mercilere müracaat haklarını kullanma isteklerinin ortaya konulması şeklinde tezahür eden düşünce açıklamaları, dairemizin yerleşik uygulamalarına göre tehdit olarak değerlendirilmemektedir...” Yargıtay 4.CD.22.05.2015, 2015/7062E.,2015/29695K

korunması için orantısız güç kullanılması durumu söz konusu olduğu için hukuka uygunluktan söz edilemeyecektir.¹⁶⁹

2.5.2. KANUNUN HÜKMÜNÜ YERİNE GETİRME

TCK' nın 24 maddesinin 1.fıkrasında “*Kanunun hükmünü yerine getiren kimseye ceza verilmez*” denilmektedir. Her türlü yazılı hukuk kaynağını maddede yer alan “kanun” kapsamında değerlendirebiliriz. Bu madde esasında bir görevin ifasını ele almaktadır. Kanun tarafından verilen bir hak veya yetkinin usule uygun şekilde yerine getirilmesi halinde gerçekleştirilen davranış modeli suç teşkil ediyor gibi görünse de kişilere ceza verilmemektedir.¹⁷⁰ Örneğin, 2559 sayılı PSVSK' nın 16. maddesine göre polis memurları engelleyemedikleri bir direnişle karşılaşması veya bir kimseyi ya da topluluğu tehdit eden silah kullanımını durumunda havaya ateş etme yetkisine sahiptir. İlk bakışta silah ile havaya ateş açılması silahla tehdit suçuna sebebiyet veriyor gibi görünse de ilgili fiilin polis memurlarınca bir direnci kırma maksadıyla yapılması durumunda suç oluşmayacak, aksine görevin ifası kapsamında değerlendirilecektir.¹⁷¹

2.5.3. MEŞRU SAVUNMA

Meşru savunma bir kimsenin kendisine veya bir başkasına yöneltilen haksız saldırıyı def etmek adına gösterdiği reaksiyon olarak tanımlanabilir. İnsanın kendisini koruma içgüdüğü ile hareket etmesinin bir sonucudur.¹⁷² Kanun koyucu saldırıya uğrayan kişilere ağır saldırı karşısında kendisini savunabilmesi adına suç sayılan fiili gerçekleştirme hakkı tanımıştır.¹⁷³ Esasen meşru savunma halinde saldırıya uğrayan kimsenin hakkı, saldırıyı gerçekleştirenin hakkından üstün tutulduğu için bir toplumsal zararın oluşmadığı kabul edilmektedir.¹⁷⁴ Ancak savunmanın aşılması durumunda meşru savunma kurumu devre dışı kalmaktadır. Meşru savunmanın eski TCK' ya oranla içeriği çok daha genişletilmiş, örneğin mala karşı meşru savunma olamayacağı

¹⁶⁹Erem,*Hürriyet ve Suç*, s.871.

¹⁷⁰Özgenç, *Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler*, s.310

¹⁷¹Taneri, *Tehdit-Hakaret*,s.64.

¹⁷²Özgenç, *Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler*, s.346, Bkz.CGK, 15/04/2013, 2003/1-83E., 2003/103K.

¹⁷³İçel, Kayıhan, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Beta Yayınları, 2016, İstanbul, s.327.

¹⁷⁴Özen, *Türk Ceza Hukukunda Meşru Müdafaa*, s.49.

görüşü terk edilmiştir. Genişletmenin asıl nedeni, suç işleyen kişinin gerçekleştirdiği davranış kapsamında meşru müdafaaya maruz kalacağını düşünerek kendisini suç işlemekten caydırması olarak gösterilebilir. Diğer bir ifade ile bu kurum suçla mücadele görevi de görmektedir.¹⁷⁵

Meşru savunmanın birtakım koşulları vardır. Varlığının kabul edilebilmesi için bu koşulların bir arada bulunması gerekir. Buna göre savunmada bir zorunluluğun olması gerekir, saldırı ile savunma arasında bir orantı olmalıdır ve savunma bizzat saldırıyı gerçekleştirene yönelik olmalıdır. Belirtilen şartların olmaması halinde savunmanın sınırları aşılmış sayılır.¹⁷⁶

Kendisine veya üçüncü bir kimseye karşı yapılan tehditten sakınmak amacıyla karşı tehdit suçunu işleyen kimsenin fiili meşru savunma kapsamında değerlendirilir.¹⁷⁷ Örneğin saldırganın kendisine yaklaşmasını engellemek adına kişinin elinde bulunan silahla havaya bir el ateş etmesi halinde olduğu gibi.¹⁷⁸

Öğretide birtakım yazarlar şerefe karşı işlenen suçlarda meşru savunmanın mümkün olmayacağı kanaatindedirler. Bu yazarlar meşru savunmanın ağır ve kaçınılmaz saldırılara karşı düzenlendiğini, bu kurumun bu tür suçlar için işlerliğinin olmadığını, saldırının ise genellikle şiddet/cebir şeklinde kendisini gösterdiğini belirtmektedirler.¹⁷⁹

Peki tehdit suçuna karşı meşru savunma mümkün müdür? Konu ile ilgili görüşlere bakıldığında meşru savunma için ortada bir saldırının olması ve bu savunmanın defedilmesi şartı aranır. Tehdit suçu temelde bir tehlike suçu olduğu için aktif bir saldırıdan bahsedilememektedir. Dolayısıyla tehdit fiiline karşı meşru savunmanın mümkün olmadığı yaygın görüştür. Ancak her ne kadar tehdit suçu bir tehlike suçu ise de tehdidi gerçekleştiren kimse somut olayda öldürücü olmayacak

---

¹⁷⁵İçel, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, s.328.

¹⁷⁶Özgenç, *Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler*, s.352-354.

¹⁷⁷Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.411.

¹⁷⁸ Bkz.CGK, 03/12/1956,1-57E., 73K., (Aktaran: Artuk, Gökçen, vd., *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.352.).

¹⁷⁹Özen, *Türk Ceza Hukukunda Meşru Müdafaa*, s.104-105; Aksi yöndeki görüş için bkz. Yargıtay 4CD.26/10/2015, 2013/25090E., 2015/36518K. "... samğin katılana gönderdiği mesaj içeriğinde yer aldığı kabul edilen "bana bir daha küfür edersen, adam nasıl öldürülür sana göstereceğim" şeklindeki sözlerin, tehditin şarta bağlanması ve kendisine hakaret edilmemesini sağlaması düşüncesiyle TCK' nın 25/1 maddesinde öngörülen hakka karşı saldırıyı defetme mahiyetinde olduğu ve anılan Kanunun 106/1.maddesinde öngörülen suçun unsurlarının oluşmadığı gözetilmeden hükümlülük kararı verilmesi..."

nitelikte silah teşhir etmiş ise bu tür durumlarda tehdide konu kötülüğün gerçekleşme tehlikesi olduğu için meşru savunmanın kabul edilebilir olduğu belirtilmektedir.¹⁸⁰

Türk Medeni Kanunu'nun 981. maddesine göre zilyetliğin korunması, TCK'nın 24/1, 25 ve 26 maddeleri kapsamında ele alınması gereken özel bir hukuka uygunluk çeşididir. Zilyetliğe yönelik bir haksız saldırı, yağma suçunda olduğu gibi zilyedin, hayat, vücut ve cinsel dokunulmazlığına karşı tehdit oluşturabilir. Bu halde kişinin meşru savunmadan doğan hakkını kullanması da bir hukuka uygunluk sebebi olacaktır.¹⁸¹

2.5.4. HAKKIN KULLANILMASI

5237 sayılı TCK' nın 26.maddesinin 1. fıkrasında “Hakkını kullanan kimseye ceza verilmez” şeklinde bir düzenleme mevcuttur. Bu düzenleme mülga kanunda yer almamakta idi. Hakkın yerine getirilmesinden söz edebilmek için öncelikle kanun tarafından kabul gören sübjektif bir hakkın olması şarttır. Ayrıca bu hakkın sınırsız şekilde kullanılmaması gerekir. Hakkın kullanılmasından kasıt herhangi bir merciin varlığı aranmaksızın kişi tarafından doğrudan kullanılmasıdır.¹⁸² Bir kimsenin alacağını alamaması sebebiyle borçlusuna karşı icra takibi başlatacağını bildirmesi hali hakkın kullanımına örnektir. Borçlunun iç huzuru bozulmuş olsa da hakkın kullanımı durumu söz konusu olduğu için tehdit suçu vücut bulamayacaktır.

Tedip hakkı ana-babaya çocuklarını terbiye etmeleri açısından tanınan bir haktır ve şekli önemli olmakla birlikte çocukları cezalandırmayı kapsar.¹⁸³ Bu görüşe karşılık bazı yazarlar bu hakkı terbiye açısından değil, eğitim hakkının verdiği yetkiden kaynaklanan haklar olarak görmektedir.¹⁸⁴ Bu hak kullanılırken diğer hakların kullanımında olduğu gibi her türlü aşırılıktan uzak durulmalı ve hak ölçülülük

---

¹⁸⁰“Mahkemece, olay günü sanık Aydın'ın, İbrahim'in evinin önüne gidip emanette kayıtlı tüfeği sanık İbrahim'e doğrularak tehditte bulunduğu, eşi İbrahim'e yönelik mevcut saldırıyı gören sanık Elmas'ın da evde bulunan tüfeği alarak korkutmak amacıyla havaya bir el ateş ettiğinin kabul edilmesi karşısında, olayın çıkış nedeni ve gelişmesi üzerinde durulup, TCK'nın 25 ve 29. maddeleri gereğince meşru savunma ve haksız tahrik hükümlerinin uygulanıp uygulanmayacağı tartışılmaması..”Yargıtay 4.CD, 19/02/2015, 2014/38654E., 2015/21678K. (Aktaran:Bayraktutan, Hürriyet Aleyhine İşlenen Bir Suç Olarak Tehdit Suçu, s.192)

¹⁸¹ Otacı, Cengiz, *Hukuka Uygunluk Nedeni Olarak Zilyetliğin Korunması*, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi,Yıl:3, Sayı:10, 2012, s.541-542.

¹⁸²Taneri, *Tehdit-Hakaret*, s.66; Özgenç, *Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler*, s.304.

¹⁸³Özen, Mustafa,*Ceza Hukuku Özel Hükümler Dersleri*, Adalet Yayınevi, 2018, Ankara, s.177

¹⁸⁴Hakeri, Hakan, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Adalet Yayınevi, 12.Tıpkı Basım, 2011, Ankara, s.295-296

içerisinde kullanılmalıdır. Terbiye hakkına sahip kimseler hakkın yerine getirilmesi sırasında sağlığa zarar vermeyen davranışlar sergilemelidirler. Aksi halde aşırıya kaçan fiillerde cezalandırma yoluna gidilir. Fiilin sınırlar dahilinde olup olmadığı somut olay kapsamında ele alınmalıdır.¹⁸⁵

Tedip hakkının sınırları çerçevesinde kullanılması durumunda bir hakkın kullanımı söz konusu olacağı için, bu kapsamda sarf edilen sözlerin tehdit suçuna sebebiyet vermeyeceği kabul edilmektedir.¹⁸⁶

2.5.5. İLGİLİNİN RIZASI

TCK madde 26/2' ye göre “*Kişinin üzerinde mutlak surette tasarruf edebileceği bir hakkına ilişkin olmak üzere, açıkladığı rıza çerçevesinde işlenen eylemden dolayı kimseye ceza verilmez*” Bu hukuka uygunluk sebebinde diğer bir ifade ile davranışın cezalandırılmaması için kişinin istemi yeterlidir.¹⁸⁷ Ancak rızanın geçerli sayılabilmesi için öncelikle rıza gösteren kişinin rıza açıklamaya ehil olması, hakkın üzerinde tasarruf edilebilir nitelikte olması ve gösterilen rızanın hukuka, ahlak ve adaba aykırılık teşkil etmemesi şarttır.¹⁸⁸ Örneğin, yaşam hakkı kişilerin üzerinde serbestçe tasarruf edebileceği bir hak türü olmadığı için rıza, bu hak için geçerli değildir ya da 15 yaşından küçük kimsenin kendisine yönelik cinsel davranışlara ilişkin açıklamış olduğu rıza geçerli görülmemektedir. Rızanın açıklanması zımnen veya açık şekilde olabilir. Ancak rızanın fiilin işlenmesinden önce veya fiilin işlendiği esnada var olması gerekir.¹⁸⁹

Rıza konusunun tehdit suçuna yansımaları ise şu şekildedir. Medeni Kanun'un 23/2.maddesinde “*Kimse özgürlüklerinden vazgeçemez veya onları hukuka ya da ahlaka aykırı olarak sınırlayamaz.*” hükmü düzenlenmiştir. Tehdit suçu ise nevi açısından hürriyete karşı işlenen suçlar kategorisindedir. Daha önce de belirtildiği

---

¹⁸⁵ İnanç, Alper Zekeriya, *TCK, TMK ve Uluslararası Sözleşmeler Kapsamında Terbiye Hakkı*, Melikşah Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:2, Sayı:2, Aralık, 2013, s.105-108.

¹⁸⁶Hafizoğulları, Zeki Özen, Muharrem, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler (Kişilere Karşı Suçlar)*, US-A Yayıncılık, 3.Baskı, 2010-(b) Ankara, s.168; Bayraktutan, *Hürriyet Aleyhine İşlenen Bir Suç Olarak Tehdit Suçu*, s.194.

¹⁸⁷Özen, *Hukuka Uygunluk Nedeni Olarak Hukukta Rıza*, s.248.

¹⁸⁸Taneri, *Tehdit-Hakaret*, s.66; Özen, *Hukuka Uygunluk Nedeni Olarak Hukukta Rıza*, s.248.

¹⁸⁹Özgenç, İzzet, Üzülmöz, İlhan, *Ceza Genel Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, 2.Baskı, 2019, Ankara, s.74-75.

üzere bu suçta korunan hukuki değer iç huzurun yanı sıra irade özgürlüğüdür.¹⁹⁰TMK madde 23/2 gereğince bir kimsenin özgürlüklerinden vazgeçmesi kabul edilebilir görülmediği için tehdit suçuna verilen rızanın da geçersiz olduğu yönünde görüşler ileri sürülmüştür.¹⁹¹

Tehdit suçu açısından doktrinde genellikle hukuka uygunluk hallerinden görevin ifası, meşru savunma ve hakkın kullanılması hallerinin ele alındığı, ilgilinin rızası kurumunun ise bu suç açısından pek ele alınmadığı görülmektedir.¹⁹²

2.6. KUSURLULUK

2.6.1. GENEL OLARAK

Kusurluluk, failin hukuka uygun şekilde hareket edebilme olanağı varken, hukuka aykırı hareketi seçmesi ve dolayısıyla bu hareket nedeni ile kınanabilmesidir. Diğer bir anlatımla bir kimsenin bir davranışı sebebiyle kınanabilmesi, kişinin kusurlu hareket etmeye ehil olup olmamasına bağlıdır. Dolayısıyla kusur yeteneği olmayan kimselere kusur atfedilmesi mümkün değildir, davranış iradilik unsurundan yoksundur.¹⁹³

Kusurluluk suçun unsurları ile ilişkili değildir. Zira bir davranış suç olma halini koruyor olsa da kusurluluk hali gerçekleşmemiş olabilir. İlgili fiili gerçekleştiren iradenin oluşum koşulları değerlendirilerek failin kınanıp kınanamayacağı değerlendirilir.¹⁹⁴ Örneğin, zorunluluk hali içerisindeki veya akıl hastası bir kimsenin gerçekleştirdiği fiiller suç teşkil ediyor olsa da cezalandırılması kusurluluk kavramı gereğince mümkün olmayacaktır. Kusur yeteneği vuku bulan hareket ile eş zamanlı olmalıdır. Fiil işlendikten sonra kusur yeteneğini yitiren kimsenin sorumluluğu devam etmektedir.¹⁹⁵ Kusurluluğu azaltan veya ortadan kaldıran haller TCK'nın 24. ve 34. maddeler arasında ele alınmıştır. Bu maddelere göre bağlayıcı emrin yerine

---

¹⁹⁰Tarhan, *Yeni Türk Ceza Yasasında Tehdit ve Hakaret Suçları*, s.37; Bkz. Yargıtay 4. CD, 19.6.2006, 3306 E.,12624 K.

¹⁹¹Bayraktutan, *Hürriyet Aleyhine İşlenen Bir Suç Olarak Tehdit Suçu*, s.197.

¹⁹²Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.409; Artuk, Gökçen, vd., *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.351-352; Koca, Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.401-402; Tezcan, v.d., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, s.454-455; Aydın, *Tehdit Suçu*, s.22.

¹⁹³ Demirbaş, Timur, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, s.343; Özgenç, *Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler*, s.400.

¹⁹⁴Özgenç, *Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler*, s.400.

¹⁹⁵Özgenç, *Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler*, s.409.

getirilmesi, zorunluluk hali, haksız tahrik, hata, cebir ve tehdit, akıl hastalığı, yaş küçüklüğü, geçici nedenler, sağır ve dilsizlik, geçici nedenler kusurluluğu etkileyen hallerdir.

Uygulamada tehdit suçuna ilişkin olarak en sık karşılaşılan kusurluluk hali haksız tahriktir. Bu sebeple çalışmamızda özellikle haksız tahrik kavramı ayrı bir başlık altında incelenmeye çalışılacaktır.

2.6.2. HAKSIZ TAHRİK

Haksız tahrik, failin sübjektif halinden doğan şahsi hafifletici bir sebeptir. Modern ceza hukuku failin kusur sorumluluğu üzerinden cezalandırma yoluna gider ve failin suç işlediği esnada içinde bulunduğu psikolojik durumu göz önünde tutarak değerlendirmeye tabi tutar. Zira kişi birtakım çevresel koşullar sebebiyle suç işlenmeye itilmiş olabilir.¹⁹⁶Haksız tahrikin hukuki niteliği ile ilgili objektif ve sübjektif teori olmak üzere iki farklı görüş mevcuttur. Mağdurun haksızlık içeren fiilinin dikkate alınması gerektiğini ileri süren objektif teorinin yanı sıra, failin üzüntü veya öfke altında zayıflayan iradesinin esas alınmasını savunan görüş ise sübjektif teoridir.¹⁹⁷

TCK madde 29’ da “*Haksız bir fiilin meydana getirdiği hiddet veya şiddetli elemnin etkisi altında suç işleyen kimseye, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası yerine onsekiz yıldan yirmidört yıla ve müebbet hapis cezası yerine oniki yıldan onsekiz yıla kadar hapis cezası verilir. Diğer hallerde verilecek cezanın dörtte birinden dörtte üçüne kadarı indirilir.*” şeklinde kanuni bir indirim sebebi olarak ele alınmıştır. Başka

¹⁹⁶ Akdağ, Hale, *Ceza Hukukunda Kusurluluğu Kaldıran ve Azaltan Nedenler*, Adalet Yayınevi, Ankara, s.245.

¹⁹⁷ Aydın, Devrim, *Haksız Tahrik Kurumuna İlişkin Bazı Sorunlar*, Terazi Hukuk Dergisi, Cilt:15, Sayı: 162, Şubat, 2020, s.238; Yargıtay Ceza Genel Kurulu 19/06/2018T, 2015/4-1152E., 2018/301K. sayılı yeni bir kararında haksız tahrik kurumunu şu şekilde tanımlamaktadır. “*Ceza sorumluluğunu azaltan bir neden olarak haksız tahrik, kişinin haksız fiilin kendisinde meydana getirdiği hiddet ya da şiddetli elem etkisi altında suç işlemesi durumunda kusur yeteneğindeki azalmayı ifade etmektedir. Bu halde fail, suç işleme yönünde önceden bir karar vermeden, dışarıdan gelen etkinin ruhsal yapısı üzerinde meydana getirdiği karışıklığın sonucu olarak bir suç işlemeye yönelmektedir. Bu yönüyle haksız tahrik, kusurun irade unsuru üzerinde etkili olan nedenlerinden birisidir. Başka bir anlatımla haksız tahrik halinde failin iradesi üzerinde zayıflama meydana gelmekte, böylece haksız fiilin meydana getirdiği hiddet veya şiddetli elemnin etkisi altındaki kişinin suç işlemekten kendisini alıkoyma yeteneği önemli ölçüde azalmaktadır.*” (Aydın, *Haksız Tahrik Kurumuna İlişkin Bazı Sorunlar*, s.239) Koca, Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükmeler*, s.409. (Çalışmamızın önceki kısımlarında Yargıtay’ ın, 1991 yıllarında öfkeyle söylenen sözlerin tehdit oluşturmayacağı yönündeki kararından döndüğünü belirtmiştik.)

bir anlatımla uygulayıcı, belirtilen madde sebebiyle haksız tahrikin mevcut olduğunu görmekte failin cezasında indirim yapmaya mecbur kılınmıştır.

Haksız saldırı her iki kurum için ortak nokta ise de haksız tahrik ile meşru savunma birbirine karıştırılmamalıdır. Meşru savunmada hali hazırda var olan bir haksız saldırı ve saldırıyı def etmek adına harekete geçme hali söz konusu iken, haksız tahrikte haksız saldırı bitmiş olsa da saldırının yarattığı psikolojik etkinin ardından suç işlenmesi söz konusudur. Meşru savunma haksız tahriki kapsayıcı niteliktedir.¹⁹⁸

Haksız tahrik mutlaka tahrikçiye karşı işlenmelidir. Tahrik ile ilgisi olmayan üçüncü kişilere yöneltilemez. Ancak haksız fiilin muhakkak tahrik olunan kimseye karşı işlenmesi gerekmez.¹⁹⁹ Örneğin A' nın yoldan geçen köpeğe kötü davrandığını fark eden B' nin, A' ya tokat atması halinde haksız tahrik hükümleri uygulanır.

Bir hakkın kullanılması halinde hakkın kullanımını failde bir öfke veya eleme sebebiyet verse de haksız tahrik hükümleri altında değerlendirilemez. Zira fiil hukuka uygunluk teşkil eder.²⁰⁰ Birçok suç türü için uygulanabilecek olan haksız tahrik kurumu, tehdit suçu açısından da gündeme gelebilir.²⁰¹

2.7. TEHDİT SUÇUNUN NİTELİKLİ HALLERİ

2.7.1. GENEL OLARAK

Bir suç temel biçimin yanı sıra, ilgili suçun cezasının azaltılmasını veya artırılmasını sağlayan unsurlara suçun nitelikli halleri adı verilir.²⁰² Nitelikli halin sebebini, tehdidin yarattığı korkunun şiddeti, mağdurun kendisini savunmasındaki zayıflık ve failin teşhis edilmesindeki zorluk oluşturur.²⁰³ Tehdit suçunun nitelikli halleri TCK madde 106/2' de ele alınmıştır. İlgili düzenlemeye göre tehdit suçunun silahla, kişinin kendisini tanınmayacak bir hale koyması suretiyle ya da imzasız

¹⁹⁸Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.308.

¹⁹⁹Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.414.

²⁰⁰Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.413.

²⁰¹ “...saniğin mağdura sövmesi üzerine mağdurun bıçak çektiği ve saniğin da mağduru silahla tehdit ettiğinin anlaşılması karşısında; mağdurun bıçak çekmesinin saniğe sövmesine göre orantısız (aşırı) tepki niteliğinde olduğu, bu nedenle de, sanık hakkında haksız kışkırtma hükümlerinin uygulanması gerektiği gözetilmeden, olaya ilk sebebiyet verenin sanık olduğu gerekçesi ile anılan hükümlerin uygulanmasına yer olmadığı...” Yargıtay 4.CD. 13/10/2009T, 2008/1620E., 2009/16173K.

²⁰²Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.399.

²⁰³Tezcan, v.d., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, s. 492.

mektup veyahut özel işaretlerle, birden fazla kişi tarafından birlikte, var olan veya var sayılan suç örgütlerinin oluşturdukları korkutucu güçten yararlanılarak işlenmesi durumunda cezada artırımı gidilmesi gerekir.²⁰⁴

Nitelikli haller, tehdidin mağdur üzerinde yarattığı korkunun etkisini ve yoğunluğunu artırdığı için cezalarında artırımı gidilmiştir.²⁰⁵ Zira nitelikli haller failin suç anlamında elini güçlendirmekte iken, mağduru daha da güçsüz kılmaktadır.²⁰⁶

2.7.2. SİLAHLA İŞLENMESİ

Bu başlık altında öncelikle silah kavramından ne anlamamız gerektiği ve nelerin silah olabileceğini değerlendirmemiz gerekir.5237 sayılı Kanunun 6.maddesinin (f) bendi, silah kavramından ne anlaşılması gerektiğine değinmiştir. Buna göre silah her türlü kesici, delici alet, patlayıcı madde, yakıcı, aşındırıcı eczalar veya kör edici, boğucu gibi her türlü gaz türevleridir. Diğer bir ifade ile silah kavramından yalnızca ateşli silahları anlamamak gerekir.²⁰⁷

765 sayılı Kanunda silah kavramının ne olduğu ile ilgili yeterli açıklık bulunmadığı için yerel mahkemeler suçta kullanılan araçların silah olup olmadığını somut olay kapsamında değerlendirmekteydiler.²⁰⁸

Doktrinde silahla tehdidin varlığının kabulü için, failin silahı elinde bulundurması yeterli olmayıp, bu silahı bir şekilde kullanmış ve silahtan faydalanmış olması gerektiği belirtilmektedir.²⁰⁹ Diğer bir anlatımla kişinin fiilini kuvvetlendirmek amacıyla silahı teşhir ettiğine dair bir iradesinin olması gerekir.²¹⁰

Silahın doğrultulması zorunlu değildir. Zira belde bulunan silahın anlık şekilde gösterilmesi de failin tehdit fiilini güçlendirdiği için silahla tehdit kapsamında

---

²⁰⁴ TCK madde 106/2' ye göre "Tehdidin; a) Silahla b) Kişinin kendisini tanınmayacak bir hale koyması suretiyle, imzasız mektupla veya özel işaretle, c) Birden fazla kişi tarafından birlikte d) Var olan veya var sayılan suç örgütlerinin oluşturdukları korkutucu güçten yararlanılarak, işlenmesi halinde, fail hakkında iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur."

²⁰⁵Yurtcan, Erdener, *Yargıtay Kararları Işığında Hürriyete Karşı Suçlar*, 4.Baskı, 2014, Adalet Yayınevi, s.12;

²⁰⁶Tarhan, *Yeni Türk Ceza Yasasında Tehdit ve Hakaret Suçları*,s.50.

²⁰⁷"Sanığın mağdurlara kuru sıkı tabanca doğrultması eyleminin, TCK' nin 106/2-a maddesinde düzenlenen, silahla tehdit suçunu oluşturacağı..." Yargıtay 4.CD.16/05/2013, 2011/16433E.,2013/15134K.

²⁰⁸ Çınar, *Tehdit Suçu*, s.116.

²⁰⁹Artuk, Gökçen, vd., *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.345, Alşahin, *Tehdit Suçunun Silahla İşlenmesi (Silahla Tehdit)*, s.107, Tarhan, *Yeni Türk Ceza Yasasında Tehdit ve Hakaret Suçları*,s.51,

²¹⁰Sözüer, *Tehdit Suçu*, s.140.

değerlendirilir. Ancak failin üzerinde taşıdığı silah veya silahtan sayılan unsur, mağdurca kendiliğinden görülmüş ise nitelikli hal uygulanmaz. Diğer bir ifade ile failin tehdit suçunu işlediği esnada elini güçlendirip mağduru daha da korkutmak adına silahı bilinçli bir şekilde tevcih etmesi şarttır.²¹¹

Failin herhangi bir söz söylemeksizin, tehdit amacıyla silahını elinde bulundurması silahla tehdit suçunun oluşumu için yeterlidir. Çekmeceden silahın çıkartılıp masaya konulması, silahın havaya ateş edilmesi ya da mağdura karşı doğrultulması sözsüz ve fakat silahla işlenen tehdit suçuna örnektir.²¹²

Tehditte kullanılan aracın elverişliliği konusu tartışmalıdır. Birtakım yazarlara göre tehdit suçunda kullanılan silahın elverişli olması şart değildir. Failin, mağdurun boş olduğunu veya oyuncak olduğunu bilmediği bir silahı kullanması ve mağdurun korkması halinde de silahla tehdit suçunun oluşacağı görüşü ileri sürülmektedir.²¹³

Mülga TCK döneminde “kavgada korkutmak için silah gösterme veya boşaltma” suçu, yeni TCK’da yer almayıp bu tür fiiller Yargıtay tarafından “silahla tehdit” suçu kapsamında değerlendirilmektedir.²¹⁴

Yargıtay, gıyapta ve fakat silahla işlenen tehdit suçunda silahın artırıcı neden kapsamında değerlendirilemeyeceğini belirtir.²¹⁵ Ancak Üzülmöz ve Tarhan, Yargıtay’ın bu görüşüne katılmamakla birlikte eğer fail tehdidine silahı da dahil ederek bildiriminde bulunmuş ve korkuyu perçinlemek adına aracı kimse ile silahın varlığını da iletmış ise o halde tehdidin silahla işlendiğini kabul etmektedirler.²¹⁶

---

²¹¹Üzülmöz, *Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar Sistemi Çerçevesinde Tehdit, Şantaj ve Cebir Kullanma Suçları*, s.99; Çınar, *Tehdit Suçu*, s.120.

²¹²“ Silahla tehdit suçunda, tehdit sözü söylemeksizin ateşli silahın etkili mesafesi içinde mağdura doğrultulmasının veya havaya ateş edilmesinin, ateşli silahın niteliğine göre en azından yaralamayla sonuçlanabilecek bir zarara uğratmayı bildirme niteliğinde olduğu ve tehdidin yalnız sözle değil yazı, işaret veya davranışla da gerçekleştirilebileceği..” Yargıtay 4.CD, 10/12/2012, 2012/16868E., 2012/29400K.

²¹³Erem, *Hürriyet ve Suç*, s. 867, Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.407; Sözüer, *Tehdit Suçu*, s.140-141; Alşahin, *Tehdit Suçunun Silahla İşlenmesi (Silahla Tehdit)*, s.112.

²¹⁴Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.407.

²¹⁵“Gıyapta söylenen sözler tehdit suçunu teşkil ederse de silahla tehditte, silahın mağdura karşı çekilmesi ve çıkarılması maksut olmasına göre, gıyapta vaki tehdidin silahla tehdit olarak kabulü yolsuzdur.” Yargıtay 4.CD.23/12/1943, 1943/8973E., 1943/7614K.

²¹⁶Üzülmöz, *Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar Sistemi Çerçevesinde Tehdit, Şantaj ve Cebir Kullanma Suçları*, s.100; Tarhan, *Yeni Türk Ceza Yasasında Tehdit ve Hakaret Suçları*, s.51.

2.7.3. KİŞİNİN KENDİNİ TANINMAYACAK HALE SOKMASI

Kişinin kendisini tanınmayacak hale sokmasından kasıt, failin dış görünüşü itibariyle kim olduğunun anlaşılabilmesidir. Örneğin maske takılmasında olduğu. Bu nitelikli hal ancak yüz yüze gerçekleşen tehdit halinde kendisini gösterebilir.²¹⁷Dolayısıyla failin, mağduru gizli bir numaradan araması veya sesini değiştirerek mağduru tehdit etmesi halinde yüz yüzelik faktörü gerçekleşmediği için nitelikli halin gerçekleşmediği kabul edilmektedir.²¹⁸

Failin kendisini tanınmayacak hale koyduktan sonra mağdur tarafından tanınması halinde bu nitelikli halin devreye girip giremeyeceği noktası doktrinde tartışmalıdır. Birtakım yazarlarca objektif olarak failin kendisini tanınmayacak hale koyması yeterli olmayıp mağdur tarafından tanınmaması kriteri de aranmaktadır.²¹⁹ Ancak baskın görüş, fail kendisini tanınmayacak hale koymuş ve mağdur tarafından tanınmış ya da mağdur failin değişikliğinden korkmamış olsa dahi nitelikli halin işletileceği yönündedir.²²⁰

Fail, tehdit amaçlı olmasa dahi tehdit fiilinden evvel kendisini başka bir amaçla tanınmayacak hale koymuş ve fakat akabinde tehdit fiili gerçekleşmişse yine bu durum nitelikli hal sebebi olarak görünmektedir. Örneğin, failin bir maskeli baloya katılmak amacıyla fiziki değişikliğe uğradıktan sonra tehdit suçunu işlediğini varsayacak olursak fail, nitelikli hal üzerinden cezalandırılacaktır.²²¹

2.7.4. ÖZEL İŞARETLERLE İŞLENMESİ

Özel işaretle tehdit, tehdit içerikli bildirim söz olarak değil, tehdit anlamını içeren sembollerle yapılması halidir. Yine mağdurun iç huzurunu daha fazla bozan, emniyet duygusunu azaltan bir hal olduğu için bu durum da nitelikli hal kapsamına

²¹⁷Tezcan, v.d., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, s.492; Artuk, Gökçen, vd., *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.347.

²¹⁸ Yargıtay 4.CD., 17/09/2013, 2013/162164E., 2013/22518K. (UYAP)

²¹⁹Önder, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.49; Artuk, Gökçen, vd., *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.347.

²²⁰Koca, Üzülmez, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.405, Erem, *Hürriyet ve Suç*, s. 92-93, Çınar, *Tehdit Suçu*, s.129.

²²¹Tarhan, *Yeni Türk Ceza Yasasında Tehdit ve Hakaret Suçları*, s.55; Çınar, *Tehdit Suçu*, s.130.

alınmıştır.²²² Örneğin, kanlı bez parçası, kuru kafa, ucundan kan damlayan bıçak resmi vermek gibi davranışlar bu kapsamda değerlendirilir.²²³

Tehdide konu özel işaretlerin insanda korku uyandırmaya muktedir olup olmadığı, kişinin yaşadığı yöreye göre değişiklik gösterebilmektedir. Bu durumu uygulayıcıların her somut olay için ayrı ayrı tartışması gerektiği belirtilir.²²⁴ Örneğin, Türkiye’ de bir kimsenin kapısına horoz bırakılması herhangi bir anlam ifade etmezken, bu fiilin Almanya’ da gerçekleştirilmesi ölümle tehdit anlamını taşır.²²⁵

Yargıtay, özel işaret kullanmak suretiyle işlenen tehdit fiilinde failin kim olduğunun bilinmiyor olması gerektiğini kabul etmektedir.

2.7.5. SUÇUN İMZASIZ MEKTUPLA İŞLENMESİ

İmza, sözlük anlamıyla “*bir kişinin herhangi bir belgeyi yazdığını veya onayladığını belirtmek için her zaman aynı biçimde kullandığı işaret*” anlamına gelmektedir.²²⁶ Kanun lafzında her ne kadar mektup kelimesi kullanılmış ise de bu ifade ile yalnızca klasik anlamda mektup ifadesi düşünülmemelidir. Anlaşılması gereken, sahibi belirlenemeyen, anonim yazılı bildirimlerdir. Bu bildirimler zarf içerisine konulmuş bir mektup olabileceği gibi sadece tehdit içeren bir yazı veya metin de olabilir.²²⁷

Bilinmeyen, bilinenden daha fazla korku yaratması insanı doğası gereği daha fazla etkilemektedir.²²⁸ Tehdidin, imzasız mektup aracılığı ile işlenmesinin

²²²Artuk, Gökçen, vd., *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.349, Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.408, Tezcan, v.d., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*,s.494.

²²³“Sanık Erhan’ ın müşteki Samet’ in eline bir adet mermi vermesi şeklindeki eyleminin, TCK’ nın 106/2-b maddesinde belirtilen özel işaretlerle işlenen tehdit suçunu oluşturup oluşturmayacağı tartışılmadan yazılı şekilde karar verilmesi...” Yargıtay 4.CD. 04/02/2013, 2021/34421E., 2013/2697K; “Sanık, müştekiye idam edilmiş bir kişi resmi yaparak ve kan izleriyle birlikte gönderdiğine göre, özel işaretlerle yazılı tehditti bulunmak suçunu işlemiştir.”Yargıtay 4.CD. 20/02/1991, 1991/152E., 1991/1062K.

²²⁴Erem, *Hürriyet ve Suç*, s.878.

²²⁵ Cihan, Erol, *Cebir Kullanma Cürmü (TCK madde 188)*, İstanbul Üniversitesi, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1978, s.183

²²⁶<https://tr.wikipedia.org/wiki/%C4%B0mza> (Erişim Tarihi: 24/09/2020)

²²⁷Artuk, Gökçen, vd., *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.348.

²²⁸Tarhan, *Yeni Türk Ceza Yasasında Tehdit ve Hakaret Suçları*,s.54.

nitelikli hal olarak düzenlenmesinin sebebi yine failin mağdur üzerinde daha fazla endişe yaratma halidir.²²⁹

Günümüzde yüz yüze iletişimin yanı sıra dijital paylaşımlar ve mesajlar da sıklıkla kullanıldığı için e-posta, tweet, sms gibi elektronik haberleşme programları üzerinden işlenen tehdit suçları Yargıtay' ın yerleşik içtihatlarına göre bu kapsamda değerlendirilmemelidir. Zira Yargıtay, bu ağırlatıcı nedenin uygulanabilmesi için yazan kişinin tespit edilememesini gözetmektedir.²³⁰

Yine Yargıtay kararlarına göre fail, mağdura anonim ve tehdit içerikli bir metin ulaştırmış olsa da eğer mağdur, kendisine ulaşan bu metnin kim tarafından yazıldığı yönünde doğru bir çıkarımda bulunabiliyorsa bu nitelikli hal uygulanamayacaktır.²³¹

Failin metin üzerinde kendisini gizleyerek ve bir mahlas kullanmak suretiyle tehdit suçunu işlemesi halinde yine failin kim olduğu anlaşılacağı için bu yolla düzenlenen tehdit içerikli bildirimlerin bu ağırlatıcı hal kapsamında değerlendirilmesi gerekir.²³²

İmzasız mektubun muhakkak el yazısı ile yazılmış olması gerekmez. Bilgisayar, daktilo vb. araçlarla da yazılmış olması mümkündür. Sahte imza içeren mektuplar da imzasız mektup kategorisinde değerlendirilir.²³³

---

²²⁹ Aydın, *Tehdit Suçu*, s.31, Artuk, Gökçen, vd., *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.348., Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.408.

²³⁰ "...Tehdit mesajlarının iletildiği mail ve facebook adresinin bilinmesi ve bilirkşi marifetiyle maillerin gönderildiği IP adresinin ve buna göre failin kimliğinin saptanmasının teknik olarak mümkün bulunmasına göre, suça sürüklenen çocuğun kimlik bilgilerini içermeyen mailler göndermek suretiyle tehdit eyleminin, TCK' nın 106/2-b maddesinde düzenlenen imzasız mektup niteliğinde bulunmadığı gözetilmeden, fazla cezaya hükmedilmesi..." Yargıtay 4.CD.27/05/2014, 2013/36091E., 2014/18690K.

²³¹ "... Tehdit suçunun imzasız bir mektup ile işlenmesi halinde. bu nitelikli unsurun uygulanabilmesi için, kimin tarafından yazıldığının muhatabınca anlaşılmamış olması gerekmektedir. Somut olayda, bir gün önceki telefon görüşmesi nedeniyle, mektup niteliğindeki yazının kimin yazdığının müşteki tarafından anlaşılması karşısında, imzasız mektupla tehdit ögesinin oluşmadığı gözetilmeden..." Yargıtay 4.CD.15/06/2017, 2014/27946E., 2017/17891K.

²³² "Sanığın, katılana kendisini gizleyerek ve takma isim kullanarak gönderdiği tehdit mesajlarının imzasız sayılması gerekeceği, kanıtlanması halinde eylemin 5237 sayılı TCK'nın 106/2-b maddesinde tanımlanan nitelikli tehdit suçunu oluşturabileceği, delilleri değerlendirme ve suçu nitelendirme görevinin asliye ceza mahkemesine ait olduğu gözetilmeden, görevsizlik kararı verilmesi yerine, yargılamaya devamlı esasa ilişkin hükümkurulması..."Yargıtay 4.CD, 28/02/2013, 2011/9476E.,2013/5691K.,

²³³ Çınar, *Tehdit Suçu*, s.141; Tarhan, *Yeni Türk Ceza Yasasında Tehdit ve Hakaret Suçları*, s.56.

2.7.6. SUÇUN BİRDEN FAZLA KİŞİYLE İŞLENMESİ

Tehdit suçunun birden fazla kimsenin katılımı ile işlenmesi halinde saldırının ciddiyeti artıp, mağdurun savunma olasılığı azalacağı için nitelikli hal olarak kabul edilmesini gerektirmiştir.²³⁴

Tehdit suçu niteliği itibarıyla tek bir fail tarafından kolaylıkla işlenebilir. Birden fazla kişi tarafından işlenmesinden kasıt, tek kişi tarafından işlenebilen bu suçun iştirak halinde işlenmesidir. İştirak hükümlerinin uygulanabilmesi için genel olarak faillerin doğal olarak birden fazla olması, suçun icrasına başlanması ve bütün ortaklar bakımından aynı olması, faillerin işlenen suça katkıda bulunması ve bu katkının nedensellik değeri taşıması, son olarak da iştirak kastı taşıması gerekir.²³⁵ İşte, tehdit suçunun müşterek faillerce işlenmesi durumunda her bir fail bu ağırlatıcı hüküm üzerinden cezalandırılacaktır.²³⁶

Mülga TCK' da "birkaç kişi" ifadesine yer verilmişti. Ancak Yargıtay bu kavramı "ikiden fazla kişi" şeklinde yorumlayarak karara hükmetmekteydi. Yeni TCK 'da ise bu karmaşıklığa son vermek adına "birden fazla" ifadesine yer verilmiş, diğer bir ifade ile bu suçun yalnızca iki kişi tarafından işlenmesi halinde de bu nitelikli halin uygulanacağı açıklığa kavuşturulmuştur.²³⁷

Maddede yer alan "birden fazla kişi" ifadesi ile müşterek failliğin mi yoksa suça herhangi bir şekilde katılmanın mı ifade edildiği noktasında tartışmalar vardır. Koca/Üzülmez, Artuk/Gökçen/Yenidünya, Tarhan ve Gerçekler'e göre TCK madde 37' de fiili gerçekleştirenlerin her biri fail olarak sorumludur. Somut olayda da müşterek faillğe ilişkin hususların var olmasını aramışlardır. Başka bir anlatımla bu görüşe sahip yazarlara göre her bir failin, fiil üzerinde icra hareketlerini gerçekleştirerek suça katılmaları ve olay anında hazır bulunarak birlikteliğin tehlikeli gücünü mağdura hissettirmeleri gerekir. Bu kapsamda şeriklik nitelikli hal olarak değerlendirilememektedir. Özbek/Kanbur/Doğan/Bacaksız/Tepe ise bu maddede fiilin

²³⁴Tarhan, *Yeni Türk Ceza Yasasında Tehdit ve Hakaret Suçları*, s.58.

²³⁵Özgenç, Üzülmez, *Ceza Genel Hukuku*, s.130

²³⁶Cihan, *Cebir Kullanma Cürmü (TCK madde 188)*, s.172.

²³⁷ Aydın, *Tehdit Suçu*, s.33.

iştirak halinde işlenmesini değil, suçun icra hareketlerini gerçekleştiren kişi sayısının birden fazla olması gerektiğini savunurlar.²³⁸

Yargıtay bir kararında faillerin tehdit suçunu işlemek kastıyla bir arada bulunup bulunmadıkları yönünde araştırma yapılmasını, suçu işlemek adına bir araya geldiklerine dair yeterli delil elde edilememesi halinde bu nitelikli halin uygulanamayacağına karar vermiştir.²³⁹

Sair tehdit kapsamında kalıp da birden fazla kimse tarafından işlenen tehdit suçunun ne şekilde karara bağlanması gerektiği konusu Anayasa Mahkemesi' ne taşınmıştır. Mahkeme, mağdur sair tehdide maruz kalıyor olsa bile suçun birden fazla kişi tarafından işlenmesinin daha korkutucu ve tehlikeli olduğundan bahisle ağırlatıcı hal kapsamında değerlendirilmesi gerektiği kanaatine varmıştır. Bu durum yalnızca birden fazla kişi tarafından işlenen sair tehdit halinde değil, diğer tüm ağırlatıcı sebepler için geçerli bir karardır.²⁴⁰ Diğer bir ifade ile “sana göstereceğim” şeklindeki bir ifade sair tehdit suçu kapsamında kalıyor ise de bu suçun imzasız bir mektup ile işlenmesi halinde artık suç basit tehditten çıkıp, ağırlatıcı hal üzerinden değerlendirilmelidir.

2.7.7. SUÇUN VAR OLAN VEYA VAR SAYILAN SUÇ ÖRGÜTLERİNİN OLUŞTURDUĞU KORKUTUCU GÜÇTEN YARARLANILARAK İŞLENMESİ

Örgüt, sözlük anlamıyla ortak bir gayeyi yerine getirmek amacıyla bir araya gelen kişi veya kurumların oluşturduğu teşkilattır.²⁴¹ Örgüt kavramı gerek legal gerekse illegal tüm teşkilatlar (organizasyon) için kullanılabilir. Eğer bir

²³⁸Koca, Üzülmez, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.408; Artuk, Gökçen, vd., *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.349-350; Tarhan, *Yeni Türk Ceza Yasasında Tehdit ve Hakaret Suçları*, s.58; Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.408; Gerçekler, *Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu*, s.1455.

²³⁹“Yakınanlar ile tanıklardan, sanıkların tehdit suçunu işlemek için bilerek ve isteyerek bir araya gelip gelmediklerinin de sorulması, bu suçu işlemek için önceden aralarında birleştikleri hususunda kanıt bulunmazsa hakkında TCY'nın 188. maddesinin 3. fıkrasının uygulanamayacağına da gözetilmesi ve sonucuna göre sanıkların hukuksal durumlarının belirlenmesi gerekirken eksik soruşturma ve yetersiz gerekçeyle hüküm kurulması...”
Yargıtay 4.CD, 4.6.1996, 1996/4075E, 1996/5083K., (Aktaran: Çınar, *Tehdit Suçu*, s. 139)

²⁴⁰ Bkz. AYM, 30/06/2011 gün ve 2010/68 E., 2011/114K. (Aktaran: Aydın, *Tehdit Suçu*, s.33; Bayraktutan, *Hürriyet Aleyhine İşlenen Bir Suç Olarak Tehdit Suçu*, s.158.)

²⁴¹ Canak, Erkan, *Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma ve Çıkar Amaçlı Örgütlenme Suçları*, İstanbul, Vedat Kitapçılık, 2005,s.1

sendika, vakıf, siyasi parti gibi Anayasal zeminli oluşumlardan bahsediliyorsa bu tür örgütler yasaldır.²⁴² Bu kanuni sınırların dışında kalan ve bir suç işlemek amacı ile bir araya gelmiş kimselerin oluşturduğu örgütler ise yasa dışı kabul edilip faaliyet konularına göre suç örgütü veya terör örgütü olarak adlandırılabilirler.²⁴³

Mağdurun oldukça tehlikeli olduğu bilinen bir örgüt üzerinden tehdide maruz kaldığını düşünmesi, kişiyi daha da çaresiz kılacağı için bu durum bir artırım sebebi olarak düzenlenmiştir.²⁴⁴

765 sayılı kanunda bu nitelikli halin gündeme gelebilmesi için örgütün gizli olması gerekirdi. Ancak yeni kanunda gizlilik kıstası kaldırılmış, örgütün “var olan” veya “var sayılan” olması yeterli görülmüştür.²⁴⁵ “Var olan” adli kayıtlara adını yazdırmış suç örgütleri iken, “var sayılan” ise esasında var olmayan ancak var olduğu düşünülen örgüt tipidir. Diğer örgüt sayılma kriterlerinin bu suç türünde aranmadığı kabul edilmektedir. Zira örgütün varlığı dahi aranan bir unsur olmadığı gibi failin örgüte üyeliği de araştırılmamaktadır.²⁴⁶ Örneğin, Tatanozlar isimli bir örgüt olmasa dahi, fail böyle bir örgütün varlığına ve bu örgüt üzerinden mağdura zarar vereceğine yönelik bir inanç uyandırmış ise fail hakkında bu ağırlatıcı sebep uygulanacaktır.²⁴⁷ Yargıtay bir kararında failin bahsi geçen örgütle hiçbir ilgisinin olmaması, dolayısıyla örgütü harekete geçirebilme yetkisinin olmaması ve mağdurca da bu durumun bu

---

²⁴²Şen, Ersan, *Suç Örgütü*, Yargın Hukuk Yayınları, İstanbul, 2013, s.6.

²⁴³Sonay Evik, Vesile, *Çıkar Amaçlı Örgütlenme Suçu*, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2004, s.5-6.

²⁴⁴Koca, Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.408; Tarhan, *Yeni Türk Ceza Yasasında Tehdit ve Hakaret Suçları*, s.58.

²⁴⁵“ Olay gecesini alkol alan ve herhangi bir örgütle bağlantısı saptanamayan sanığın, önce İzmir’deki 157. Topçu Tugayını, daha sonra Hacılar Kırındaki askeri birliği ve sonra da 155 polis imdat telefonunu (...) abone nolu telefondan arayarak “Hizbullah Terör Örgütü adına yarın Bornova parkını ve fuarı kana bulayacağız” biçimindeki sözleri ile bu örgütün oluşturduğu terör gücünden yararlanarak muhataplarını tehdit ettiği, hukuka aykırı kusurlu davranışın TCK’nın 188/3. maddesi delaletiyle TCK’nın 191/2. madde ve fıkrasındaki suç normuna uyduğu ve suçun teselsül etmesi nedeniyle hakkında aynı yasanın 80. maddesinin uygulanması gerektiği gözetilmeden yanlış niteliklemeyle unsurları oluşmayan TCK’nın 548. maddesi gereğince ceza hükmü kurulması,” 8. CD., 20/11/1997, 14063E.,16182T. (Aktaran: Bayraktutan, *Hürriyet Aleyhine İşlenen Bir Suç Olarak Tehdit Suçu*, s.163)

²⁴⁶Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.409; Koca, Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.408; Serttaş, Tolgahan, *Türk Ceza Hukukunda Tehdit Suçu*, Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 8, Sayı: 2, Aralık, s.124.

²⁴⁷Yılmaz, Murat, *Tehdit Suçu*, İstanbul Barosu Dergisi, Cilt: 88, Sayı: 6, Kasım 2014, s. 230

haliyle bilinmesi durumunda elverişlilik unsuru olmadığı için bu nitelikli hal uygulanamayacaktır.²⁴⁸

²⁴⁸ “..sanıkların hep birlikte mağdurların yanına giderek “bundan sonra tarlanın kirasını bize vereceksiniz, eğer vermezseniz tarladaki seraları sökerek malına zarar veririz.” diyerek tehditte buldukları iddiasıyla dava açılmış olması karşısında; eylemlerinin birlikte tehdit suçunu oluşturup oluşturmayacağına ilişkin kanıtları değerlendirme ve suçu nitelendirme görevinin asliye ceza mahkemesine ait olduğu gözetilerek görevsizlik kararı verilmesi yerine, yargılamaya devamla sair tehdit suçundan hüküm kurulması bozmayı gerektirmiştir.” Yargıtay 4. CD. 09/10/2013, 2012/11553E., 2013/25328K. (UYAP); “..İnceleme konusu somut olayda; İstanbul..... Köyü’nde komşu olan sanık ile müştekiler arasında sınır ihtilafı nedeniyle tartışma yaşandığı, müştekinin evinin bulunduğu arsanın, sanığın arazisine taşması nedeniyle sanığın, müşteki tarafından konulan çitleri geri çekmesini istediği, müştekinin konuyu mahkeme aracılığıyla çözelim demesi üzerine, sanığın, “mahkemeye uğraşamam, gerekirse evinizi de bahçenizi de başınıza yıkarım, PKK yöntemleriyle bu işi çözerim” dediği iddiasıyla, TCK'nın 106/1. maddesi uyarınca sanık hakkında kamu davası açıldığı ve yapılan yargılama sonucunda, eylemin TCK'nın 106/1-2. cümlesine uyduğu gerekçesiyle sanık hakkında mahkûmiyet kararı verildiği görülmektedir. Müşteki aşamalarındaki ifadelerinde, sanığın tehdit eylemi nedeniyle var olan veya var sayılan suç örgütlerinin oluşturdukları korkutucu güçten etkilendiklerini beyan etmedikleri gibi, olayın meydana geldiği yer, oluş şekli, sabıksız olan sanığın kişisel ve sosyal durumu itibarıyla zayıf da olsa suç örgütleriyle irtibatının bulunduğu dair herhangi bir kanıtın dosyaya yansımadağı, bu haliyle eylemin TCK'nın 106/2-d maddesinde tanımlanan nitelikli tehdit suçunu oluşturmadığı, dolayısıyla mahkemenin bu suça bakmakla görevli olduğu anlaşıldığından, kanun yararına bozma isteminin reddine karar verilmiştir.” Yargıtay 4. CD., 09.04.2015, 2014/45940E., 2015/26670K. (Aktaran: Bayraktutan, Hürriyet Aleyhine İşlenen Bir Suç Olarak Tehdit Suçu, s.164; “...sanığın, aralarında var olan önceye dayalı husumet nedeniyle kayınbiraderi olan mağduru önce cep telefonundan arayarak “seni öldüreceğim, ayağımı denk al, bundan sonra dikkatli ol, dikkatli gez” dediği, ardından gönderdiği mesajda yer alan “bundan sonra aklını başına al, benden günah gitti, adımını sağlam at da topallama çukura düşüp de, beni daha tanımadın, Çakıcı'ya kadar yolum var, adam ol adam” biçimindeki sözlerle tehdit ettiği olayda, tehdit suçunda bir suç örgütünün oluşturduğu korkutucu güçten yararlanma ögesinin ne şekilde gerçekleştiği açıklanıp tartışılmadan yetersiz gerekçeyle TCK'nın 106/1-1. maddesi yerine aynı maddenin ikinci fıkrasının d bendi uyarınca hüküm kurulması kanuna aykırı...” Yargıtay, 4. CD, 23/09/2016, 2016/11520E., 2016/12730K. (Aktaran: Bıçakcı, Mahmut, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Tehdit Suçu, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019, Antalya, s.54.)

BÖLÜM III

TEHDİT SUÇUNUN BENZER SUÇLARDAN AYRIŞTIRILMASI VE ÖZEL GÖRÜNÜŞ BİÇİMLERİ

3.1. GENEL OLARAK

Tehdit suçu, tamamlayıcı ve genel nitelikte bir suç türüdür. Bu özelliği gereği müstakil bir suç olmasına rağmen birtakım suçların unsuru veya nitelikli hali olarak karşımıza çıkabilmektedir. Tehdit suçunun bileşik suç türlerinin bir parçası olduğu hallerde TCK madde 42 gereğince asıl suç üzerinden hükme varılır. Örneğin, tehdit suçu yağma suçunun bir unsurunu oluşturur. Ancak bu suçu işlemek isteyen bir kişinin elinde olmayan bir sebeple suçu tamamlayamaması durumunda kişi tehdit suçu üzerinden değil, yağma suçuna teşebbüs suçu üzerinden cezalandırılacaktır. Bazen failin, tehdit kastıyla gerçekleştirdiği bir fiil farklı bir suçta sebebiyet verebilmektedir. İşte bu gibi durumlarda da içtima hükümleri devreye girecektir.²⁴⁹

Tehdit suçunun unsuru veya nitelikli hali olarak yer aldığı tüm suç türlerinin irdelenmesi bu çalışma ile mümkün olmayacağı için, yalnızca tehdit suçunun en çok karıştırılan veya içtima/unsur ilişkisi içinde bulunduğu suç türlerini irdelemeye çalışacağız.

3.2. BENZER SUÇLARDAN AYRIŞTIRILMASI

3.2.1. CEBİR SUÇU İLE AYRIMI

Cebirin kelime anlamı zor/zorlayıştır.²⁵⁰ Cebir kullanmak bir işin yaptırılması adına zor kullanılmasını ifade eder. Hukuki anlamda cebir ise, bir kimsenin üzerinde yoğun ve etkin şekilde güç uygulayarak o kimsenin özgür şekilde karar alabilme

---

²⁴⁹Tezcan, v.d., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, s.479; Sevük, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.196.

²⁵⁰<https://sozluk.gov.tr/>

veya hareket edebilme yetisini ortadan kaldırmaktır. Fiziki güç kullanımının yanı sıra hipnoz etmek, uyuşturucu vermek gibi davranışlar da cebirin kapsamına dahildir.²⁵¹

Cebir kullanma suçu TCK madde 108' de "*Bir şeyi yapması veya yapmaması ya da kendisinin yapmasına müsaade etmesi için bir kişiye karşı cebir kullanılması halinde, kasten yaralama suçundan verilecek ceza üçte birinden yarısına kadar artırılarak hükmolunur.*" şeklinde düzenlenmiştir. Cebir suçu ile korunan hukuki değer bireylerin kendi istekleri doğrultusunda karar alabilme ve hareket edebilme özgürlükleridir. Bu suçla ayrıca kişilerin vücut dokunulmazlıkları da koruma altına alınmaktadır. Suçun faili ve mağduru olabilmek adına özel bir sıfat aranmamaktadır.²⁵²

Cebir suçu da tıpkı tehdit suçu gibi tamamlayıcı ve genel bir suçtur. Diğer bir ifade ile bu suç tek başına bir suç olarak düzenlenmesinin yanı sıra unsur veya nitelikli hal olarak da karşımıza çıkmaktadır. Örneğin, yağma, kişiyi hürriyetinden yoksun kılma gibi suçlarda cebir suçunu unsur ve ağırlatıcı sebep olarak görebilmekteyiz. Eğer cebir bir başka suçun unsuru veya ağırlatıcı hali olarak düzenlenmiş ise TCK madde 42 uyarınca cebir suçu asıl suçun içinde eriyecek ve cebir suçundan ayrıca bir yaptırım olmayacaktır.²⁵³

Güç kullanımı kişiye doğrudan temas ederek, kollarından tutarak veya ittirerek olabileceği gibi belirli bir mesafeden cisim atılması gibi doğrudan temas gerektirmeyen davranışlarla da mümkündür.²⁵⁴ Cebir kullanma suçu, "kişi" üzerinde işlenebilen bir suç türü olduğu için tüzel kişiler üzerinde işlenemez.²⁵⁵

---

²⁵¹Çakmut Yener, Özlem, *Cebir Suçu (TCK m.108)*, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 8, Sayı: 2, Aralık 2013, s. 223; Gökçen, *Hürriyete Karşı Suçlar*, s.8; Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.423.

²⁵²Çakmut, *Cebir Suçu (TCK m.108)*, s.226.

²⁵³Çakmut, *Cebir Suçu (TCK m.108)*, s.226.; " TCK'nın 116/4 maddesinde, fiilin, cebir veya tehdit kullanılmak suretiyle ya da gece vakti işlenmesi halinde, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasına hükmolunacağı, yine aynı Kanunun 119/2 maddesinde konut dokunulmazlığının ihlali suçunun işlenmesi sırasında kasten yaralama suçunun neticesi sebebiyle ağırlanmış hâllerinin gerçekleşmesi durumunda, ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümlerin uygulanacağı şeklindeki düzenlemeler ile mahkemece konut dokunulmazlığının ihlali suçunun cebirle işlendiğinin kabul edilmesi karşısında, sanığın, konut dokunulmazlığını ihlâl amacıyla katılan Ayşe'yi basit bir tıbbi müdahaleyle giderilebilecek şekilde yaralaması eyleminin, TCK'nın 116/4, 119/1-a. maddelerinde düzenlenen suçu, yaralamanın da bu suçun cebir unsurunu oluşturduğu gözetilmeden, ayrıca yaralama suçundan da hüküm kurulması," Yargıtay 4.CD, 03/04/2014, 2013/34331E., 2014/10831K.

²⁵⁴Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.423.

²⁵⁵Çakmut, *Cebir Suçu (TCK m.108)*, s.226

Tehdit suçunda mağdura iletilen bir “kötülük” bildirim söz konusu iken, cebirde suçun işlenme anında bir maddi güç kullanımı söz konusudur. Kullanılan cebirin, objektif anlamda sonuca ulaştırmaya elverişli olması gerekir.

Cebir suçu, tehdit suçu ile mağdur noktasında da bir farklılığa sahiptir. Tehdit suçunda kişinin mağdur sayılabilmesi için ayırt etme gücüne sahip olması gerekirdi. Ancak kişinin isnad yeteneğine sahip olmaması, kendisine yöneltilen fiziki gücü algılayamayacağı anlamına gelmeyeceğinden ayırt etme gücü olmayan kimseler cebir suçunun mağduru olabilmektedirler.²⁵⁶ Koca/Üzülmez’ e göre ise mağdurun doğal ehliyetine sahip olması yeterliyken, hukuki anlamda ehliyetine sahip olmasına gerek yoktur. Bu anlayışa göre mağdurun sınırlı oranda da olsa mukadderatını bizzat tayin edebilme ehliyetine sahip olması gerekir.²⁵⁷

Eğer bir kamu görevlisine yönelik ve görevi yaptırmamak adına cebir uygulanması hali varsa bu durumda oluşan suç cebir değil, kamu görevlisine direnme suçudur.²⁵⁸

Cebir suçu yaralama suçuna da değindiği için TCK madde 86’ da düzenlenen ve vücuda acı veren fiiller cebri oluşturur. Başka bir anlatımla cebir suçu aslında kasten yaralama suçunun özel kast ile işlenen bir türüdür. Bu sebeple maddede düzenlenen özel fikri içtima kuralı gereğince yaralama suçundan verilecek ceza üçte birinden yarısına kadar artırılacaktır. Bu durum temel veya nitelikli yaralama fark etmeksizin uygulanır.²⁵⁹

---

²⁵⁶Memiş Kartal, Pınar, *Türk Ceza Hukukunda Cebir Suçu (TCK M.108)*, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 9, Sayı: 1, Ocak 2010, s.1038; Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.423.

²⁵⁷Koca, Üzülmez, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.431.

²⁵⁸"Sanığın, katılan zabıta memurlarına görevlerini yaptırmamak için cebir uygulaması biçimindeki eylemlerinin, TCK'nın 265/1, 43/2. maddelerine uyan suçu oluşturduğu gözetilmeden yaralama suçundan hüküm kurulması..."Yargıtay 4.CD, 18/12/2014, 2013/32108E, 2014/36490K.

²⁵⁹Koca, Üzülmez, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.434.

3.2.2. ŞANTAJ SUÇU İLE AYRIMI

Şantaj suçu TCK' nın 107. maddesinde “ 1) *Hakkı olan veya yükümlü olduğu bir şeyi yapacağından veya yapmayacağından bahisle, bir kimseyi kanuna aykırı veya yükümlü olmadığı bir şeyi yapmaya veya yapmamaya ya da haksız çıkar sağlamaya zorlayan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. (2) (Ek: 29/6/2005 – 5377/14 md.) Kendisine veya başkasına yarar sağlamak maksadıyla bir kişinin şeref veya saygınlığına zarar verecek nitelikteki hususların açıklanacağı veya isnat edileceği tehdidinde bulunulması halinde de birinci fıkraya göre cezaya hükmolunur.*” biçiminde düzenlenmiştir.

Şantaj suçu içeriği itibari ile tehdit suçunun özel bir şeklidir. Diğer bir deyişle aslında her iki suçun da temelinde bir kötülük bildirimini yatmaktadır.²⁶⁰ Kanun koyucu irade özgürlüğünü hedef aldığı için her iki suç türünü de aynı kategoride ele almıştır. Ancak tehdit ve şantaj suçları konuları ve nedenleri açısından farklılık göstermektedirler.²⁶¹ Şöyle ki, tehdit suçunda fail hakkı olmayan bir kötülük bildirimini mağdura ileterek iç huzur üzerinden tahakküm kurmakta iken, şantaj suçunda fail hakkı olan veya yükümlü olduğu bir hususu yapmak veya yapmamakla korkutarak mağduru etkisi altına almaya çalışmaktadır.²⁶²

Şantaj suçu Fransız Ceza Kanununda yer alan 310-10.maddeden esinlenilmekle Türk Ceza Kanunu'na aktarılmıştır.²⁶³

Tehdit suçunda failin isteğinin yerine getirilmemesi neticesine bağlanmış bir kötülük bildirim varken, şantaj suçunda failin mağdura bildirdiği husus hakkı veya yükümlü olduğu bir şeyi yerine getirmemesi halidir. Başka bir deyişle fail, bahse konu hususu yerine getirmemekle mağduru zor duruma sokacağını bildiğinden bu durumdan istifade etmeye çalışmaktadır. Tehdit korku yaratmayı amaçlarken, şantaj çıkar

---

²⁶⁰Düzgün, Akif, *Tehdit Suçu*, Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, 2016, Erzurum, s.14; Üzülmöz, *Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar Sistemi Çerçevesinde Tehdit, Şantaj ve Cebir Kullanma Suçları*, s.13;Taner, Fahri Gökçen, *Türk Ceza Hukukunda Şantaj Suçu*, Türkiye Barolar Birliği Dergisi,Cilt: 23, Sayı: 92, Ocak 2011, s.121.

²⁶¹ Üzülmöz, İlhan, *Şantaj Suçu*, Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi, 2004, Sayı:8, Cilt:2,s. 174.

²⁶²Taner, *Türk Ceza Hukukunda Şantaj Suçu*, s. 119, Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.415, Keçeci Bal, Raziye,5237 sayılı *Türk Ceza Kanununda Tehdit Suçu*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı,2010, Ankara, s. 78.

²⁶³Taner, *Türk Ceza Hukukunda Şantaj Suçu*, s. 119

sağlamayı amaçlar.²⁶⁴ Genellikle mağdurun daha önceden kendi kusuru ile yarattığı bir durum, kendisinin aleyhine kullanılmaktadır.²⁶⁵ Vergi kaçırmakta olan iş adamı mağdurun, istenileni yerine getirmese maliyeye şikayet edileceğinin bildirilmesi şantaj kapsamında kalmaktadır.²⁶⁶

Madde içeriğinde yer alan zorlama ifadesi daha çok failin iradesini ele geçirme, sakatlama anlamındadır. Zira şantaj ile mağdurun iradesine ters düşen bir şeyi yapması beklenilmektedir. Zorlama cebri yani fiziki nitelikte değil, manevi niteliktedir. Zorlamanın fiziki olması halinde şantaj suçu değil, cebir suçu düşünülecektir.²⁶⁷

Suçun oluşumu için failin fiili yerine getirmiş olması aranmaz, objektif olarak yerine getirilebilir olması yeterlidir. Bu suç bir tehlike suçu olduğu için sonucu gerçekleştirmeye elverişli bildirim iletilmesiyle suç tamamlanmış olur.²⁶⁸

Kişinin şeref ve haysiyetine yönelik kötülük bildirim, somut laya göre hakaret veya sair tehdit kapsamında kalabileceği gibi, eğer bu kötülük bildirim bir çıkar sağlamayı hedefliyorsa madde 107/2'deki şantaj suçu kapsamındadır.²⁶⁹

Şantaj suçu birden fazla hukuki değeri koruduğu için karma içerikli bir suçtur. Tıpkı tehdit suçunda olduğu gibi hürriyete ve irade serbestisini koruduğu gibi, 2.fıkra gereğince şeref ve haysiyeti de korumaktadır. Ancak doktrinde bu hususların yanı sıra, failin haksız çıkar elde etme gayesi önlenmeye çalışıldığı ve mukayeseli hukukta da genellikle malvarlığına yönelik suçlar arasında düzenlendiği için malvarlığı değerlerini de koruduğu ileri sürülmüştür.²⁷⁰

---

²⁶⁴Bayraktutan, *Hürriyet Aleyhine İşlenen Bir Suç Olarak Tehdit Suçu*, s.262, Üzülmöz, *Şantaj Suçu*, s. 372.

²⁶⁵Üzülmöz, *Şantaj Suçu*, s. 372-373; Taner, *Türk Ceza Hukukunda Şantaj Suçu*, s. 131.

²⁶⁶ Yargıtay 6. CD, 13.03.2006, 2004/1975 E., 2006/245 K. (Aktaran: Durgut, Abdulhamit, *Türk Ceza Hukukunda Tehdit Suçu*, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, 2019, s. 26.)

²⁶⁷ Gündel, Ahmet, *Yeni Türk Ceza Kanunu Açıklaması*, 2.Cilt, 2009, Ankara, s. 2596

²⁶⁸ Tezcan, v.d., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, s.462.

²⁶⁹ Bayraktutan, *Hürriyet Aleyhine İşlenen Bir Suç Olarak Tehdit Suçu*, s.263.

²⁷⁰ Taner, *Türk Ceza Hukukunda Şantaj Suçu*, s. 31; Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.416-417; "Şantaj suçunda korunan hukuki yarar bir kimsenin kanuna aykırı veya yükümlü olmadığı bir şeyi yapmaya veya yapmamaya ya da haksız çıkar sağlamaya zorlamakla fesada uğratılan iradesidir. Şantaj para veya herhangi bir çıkar sağlama amacıyla bir kimseyi, kendisiyle ilgili lekeleyici gözden düşürücü bir haberi yayma veya açığa çıkarma tehdidiyle korkutmak olarak tanımlanabildiği gibi, "bir kişiye zarar verebilecek bir durumun açıklanması tehdidiyle para sızdırılmaya çalışılması" anlamına da gelmektedir." Yargıtay 4. CD. 12/06/2013, 2012/15784 E., 2013/18365 K.

Şantaj suçu ile elde edilmek istenen menfaat haksız nitelikte olmalıdır.²⁷¹ Fail hakkı olanı almak için yine hakkını veya yükümlülüğünü ortaya koyacağını belirtirse şantaj suçu oluşmayacaktır. Örneğin, takibi şikayete bağlı bir suçta mağdurun şikayetini geri çekmek adına makul ölçüde para istemesi halinde bu durum tazminat niteliğinde sayılacağı için şantaj suçu oluşmayacaktır. Fransız mahkemesi kararlarının da bu yönde olduğu belirtilmektedir.²⁷²

3.2.3. GÖREVİNİ YAPTIRMAMAK İÇİN DİRENME SUÇU İLE AYIRIMI

Görevi yaptırmamak için direnme suçu TCK' nın 265. maddesinde “ (1) Kamu görevlisine karşı görevini yapmasını engellemek amacıyla, cebir veya tehdit kullanan kişi, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Suçun yargı görevi yapan kişilere karşı işlenmesi halinde, iki yıldan dört yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(3) Suçun, kişinin kendisini tanınmayacak bir hale koyması suretiyle veya birden fazla kişi tarafından birlikte işlenmesi halinde, verilecek ceza üçte biri oranında artırılır.

(4) Suçun, silahla ya da var olan veya var sayılan suç örgütlerinin oluşturdukları korkutucu güçten yararlanılarak işlenmesi halinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(5) Bu suçun işlenmesi sırasında kasten yaralama suçunun neticesi sebebiyle ağırlaşmış hallerinin gerçekleşmesi durumunda, ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.” şeklinde düzenlenmiştir.

---

²⁷¹ “Sanığın katılan Elçin’e gönderdiği mektupta, “acele benimle görüş, yoksa her şeyi açıklarım” demesi biçimindeki eyleminde, şantaj suçunun yarar sağlama ögesinin ne şekilde gerçekleştiğine ilişkin kanıtlar açıklanmadan ve eylemin sair tehdit suçunu oluşturup oluşturmadığı tartışılmadan, yetersiz gerekçe ile şantaj suçundan hüküm kurulması...”Yargıtay 4.CD, 28.01.2013, 2011/11320E., 2013/1700K)

²⁷²Taner, Türk Ceza Hukukunda Şantaj Suçu, s. 134.

Bu suç ile kamu düzeninin sürekliliği, kamu görevlilerinin görevlerini yerine getirirken haksız bir engelleme ile karşılaşmamaları amaçlanmıştır.²⁷³ Kamu görevlisi dar bir tanımla kamusal faaliyetleri yerine getiren kimsedir.²⁷⁴

Suçun maddi unsurunu, kamu görevlisine görevini yaptırmamak adına yöneltilen cebir veya tehdit fiili oluşturur. Seçimlik hareketlerle işlenebildiği için tehdit veya cebir fiillerinden birinin olması suçun oluşumu için yeterlidir. Önemli olan cebir veya tehdidin, kamu görevlisine karşı ve kamu görevlisinin görevini yapmasını engellemek adına ortaya konulmasıdır.²⁷⁵

Bu suçtaki cebir fiili, kamu görevlisinin direncini kırmayı amaçlayan maddi güçtür ve TCK' nın 86. maddesindeki davranış modeli ile sınırlıdır. Zira 86. maddenin sınırlarını aşıyorsa, 265. maddenin 5. fıkrası gereği, TCK 87. maddede yer alan kasten yaralamanın neticesi sebebi ile ağırlamış halleri gündeme gelecek, failin fiili hem madde 265 hem de madde 87 üzerinden değerlendirilecektir.²⁷⁶

Direnme suçunun, cebir suçunun yanı sıra tehdit suçu ile de işlenebileceğini belirtmiştik. Önemli olan nokta, tehdit içerikli eylemin kamu görevlisi sıfatını taşıyan

---

²⁷³ Artuk, Gökçen, vd., *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.1052. "TCK'nın 265. maddesinde "görevi yaptırmamak için direnme" başlığıyla "seçimlik hareketli" ve "amaçlı bir fiil" olarak düzenlenen ve görevin yapılmasını önleme maksadıyla kamu görevlisine karşı gelinmesi eylemleri cezalandırılan suç tipinde; hareketin "cebir veya tehdit" şeklindeki icrai davranışlarla işlenebileceğinin öngörüldüğü ve belirtilen tipik hareketleri içermeyen pasif direnme fiillerinin bu suçu oluşturmayacağı göz önüne alındığında; mağdur polis memurlarının aşamalarda suça sürüklenen çocuğun kendilerine yönelik cebir veya tehdit niteliğinde bir eylemde bulunduğu dair beyanlarının olmadığı, dosya kapsamına göre de yakalanmamak için kaçmaya çalışmak dışında bir davranışta bulunmadığı anlaşılan suça sürüklenen çocuğun fiilinin, TCK'nın 265/1. maddesinde yer alan görevi yaptırmamak için direnme suçunun cebir ve/veya tehdit unsurunu ne şekilde oluşturduğunun gerekçeleri karar yerinde denetime elverişli olacak şekilde gösterilip tartışılmadan yazılı şekilde mahkumiyet hükmü kurulması," Yargıtay 5.CD, 09.12.2014, 2013/1110E., 2014/12427K.

²⁷⁴ Keklik, Ramazan, *Görevi Yaptırmamak İçin Direnme Suçu*, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2015, Sayı:19 Cilt:4, s.263.

²⁷⁵ Tarhan, *Yeni Türk Ceza Yasasında Tehdit ve Hakaret Suçları*, s.68; " TCK'nın 265. maddesinde "görevi yaptırmamak için direnme" başlığıyla "seçenekli hareketli" ve "amaçlı bir fiil" olarak düzenlenen ve görevin yapılmasını önleme maksadıyla kamu görevlisine karşı gelinmesi eylemleri cezalandırılan suç tipinde hareketin "cebir veya tehdit" şeklindeki icrai davranışlarla işlenebileceğinin öngörüldüğü, bu düzenleme karşısında maddedeki tipik hareketlerin muhatabının kamu görevlisi olması gerektiği, kamu görevlisine yönelmeyen fiillerin tehdit ya da yaralama suçunu oluşturacağı," Yargıtay 5.CD, 14/01/2015, 2013/13650E., 2015/943K.

²⁷⁶ Tezcan, v.d., *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, s.1088.

kimseye görevini yaptırmamak adına yöneltilmiş olmasıdır.²⁷⁷ Bizzat kamu görevlisini hedef alınabileceği gibi, kamu görevlisinin bir yakınının hedef alınması suretiyle de tehdit fiili gerçekleştirilebilir.²⁷⁸

765 sayılı kanun döneminde pasif fiiller de direnme suçuna vücut vermekte idi. Ancak yeni kanunla pasif fiillerin cebre sebebiyet vermeyeceği görüşü kabul edilmiştir. Örneğin, failin kendisini kelepçelemesi, yere oturması, kapıyı açmaması gibi fiiler direnme suçunu oluşturmaz.²⁷⁹

3.2.4. GENEL GÜVENLİĞİN KASTEN TEHLİKEYE SOKULMASI SUÇU İLE AYRIMI

TCK' nın 170. maddesinde düzenlenen Genel Güvenliğin Kasten Tehlikeye Sokulması Suçu şu şekilde ele alınmıştır. “(1) *Kişilerin hayatı, sağlığı veya mal varlığı bakımından tehlikeli olacak biçimde ya da kişilerde korku, kaygı veya panik yaratabilecek tarzda;*

a) *Yangın çıkaran,*

b) *Bina çökmesine, toprak kaymasına, çığ düşmesine, sel veya taşkına neden olan,*

c) *Silâhla ateş eden veya patlayıcı madde kullanan kişi, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.*

(2) *Yangın, bina çökmesi, toprak kayması, çığ düşmesi, sel veya taşkın tehlikesine neden olan kişi, üç aydan bir yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.”*

İlk fıkraya bakıldığında suçun sınırlı sayıda seçimler hareketle işlenebileceği dikkat çekmektedir. İlk fıkrada düzenlenen seçimler hareketlerin gerçekleştirilmesi tek başına yeterli değildir. Zira bu hareketlerin aynı zamanda insanların sağlığını veya malvarlığını etkilemesi ya da insanlar üzerinde korku, kaygı, panik gibi durumlara

²⁷⁷ “Sanığın, işyerine hacze gelen alacaklı vekiline “sen buradan mal dışarıya çıkar burası sana mezar olur, sana burada da dışarıda da ölüm var, şimdi istediğini yap” diyerek tehdit etmesi biçimindeki eyleminin, TCK' nın 265/2. maddesi uyarınca yargı görevi yapan kişiye karşı görevi yaptırmamak için direnme suçunu oluşturduğunun gözetilmemesi kanuna aykırıdır.” Yargıtay 4.CD. 12/03/2013, 2011/1393E.,2013/6901K.

²⁷⁸ Bayraktutan, *Hürriyet Aleyhine İşlenen Bir Suç Olarak Tehdit Suçu*, s.277.

²⁷⁹ Artuç, *Pratik Türk Ceza Kanunu*, s.1295.

sebebiyet vermesi gerekir. Dolayısıyla genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması suçu bu belirtilen özellikleri sebebiyle bir somut tehlike suçudur ve bir soyut tehlike suçu olan tehdit suçu ile bu yönü ile ayrılmaktadır.²⁸⁰

Bu suçla korunan hukuki değerler toplumun esenliği ve güvenliğidir. Tehdit suçu genellikle belli bir kişi veya kişilere yönelik olarak gerçekleştirilmektedir. Bu suç ise belli bir kişi veya kişilere değil, toplumun genelini hedef alarak işlenir.²⁸¹

Bu suçun (c) bendinde “silahla ateş eden” ibaresi yer aldığı için en çok tehdit suçu ile karıştırılabilmektedir.²⁸² Öncelikle genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması suçu sadece 6136 sayılı kanun kapsamında kabul gören silahlar ile işlenebilmektedir. Yargıtay 6136 sayılı kanun kapsamında görülmeyen kuru sıkı olarak tabir edilen tabancalar ile bu suçun işlenemeyeceğini kabul etmiştir.²⁸³ Oysa tehdit suçu daha önce de açıkladığımız üzere kişilerin iç huzurunu hedef alan nitelikte bir suç olduğu için mağduru bilmiyorsa oyuncak tabanca ile dahi işlenebilmektedir.

Failin tek bir hareketle birden fazla suça sebebiyet vermesi durumunda fikri içtima üzerinden değerlendirme yapılır ve yine fail TCK madde 44 uyarınca gerçekleşen suçlardan en ağır olanı üzerinden cezalandırılır. Diğer bir ifade ile zarar suçu ile tehlike suçunun bir arada olması durumunda fail yalnızca zarar suçu üzerinden cezalandırılır.²⁸⁴

Uygulamada en çok bir kavga ortamında silahla havaya ateş eden faile hem silahla tehdit hem de genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması suçlarından ceza

---

²⁸⁰Artuk, Gökçen, vd., *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s. 609-610; Tarhan, *Yeni Türk Ceza Yasasında Tehdit ve Hakaret Suçları*, s. 68.

²⁸¹Artuç, *Pratik Türk Ceza Kanunu*, s.913.

²⁸²Egemenoğlu, Aladdin, *Genel Güvenliğin Kasten Tehlikeye Sokulması (TCK m. 170/1)*, İstanbul Medipol Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, 2017, İstanbul, s. 65.

²⁸³“*Kurusıki tabanca, fonksiyonu gereği silah sayılamayacağından, bu silahla ateş etme eylemi 170.maddedeki suçu oluşturmayıp, Kabahatler Kanununun 36.maddedeki fiil işlenmiş olur, ancak bu maddede mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin bir hüküm bulunmadığından, silahın iadesine karar verilmelidir.*” Yargıtay CGK, 12/06/2007, 2007/8-126-2007/143 (Aktaran: Artuç, *Pratik Türk Ceza Kanunu*, s.915.)

²⁸⁴Artuk, Gökçen, vd., *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.617.; “*Tek başına bulunduğu cezaevi koşullarında kendine ait battaniyeyi boş bir ranzanın üzerinde ateşe vermesi sonucu çıkan yangında koğuş duvarlarının zarar görmesi şeklindeki eyleminde sanığın, kamu malına zarar verme kastı ile hareket ettiğinin kabülü ile TCK'nın 152/1-a, 152/2-a maddelerince cezalandırılması gerektiği gözetilmeden, eylemin genel güvenliği kasten tehlikeye sokma suçunu oluşturduğu kabul edilerek yazılı şekilde karar verilmesi..*” Yargıtay 8.CD, 17.06.2015, 2014/32216E., 2015/19319K.

verilmektedir. Ancak belirtilen içtima kuralı gereği bu tür hallerde fail aslında sadece silahla tehdit suçunu işlemiş olmaktadır. Zira failin amacı bizzat orada bulunan mağdur üzerinde bir korku yaratmaktır.²⁸⁵

3.3 SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ BİÇİMLERİ

3.3.1. TEŞEBBÜS

Teşebbüs kurumu TCK' nın 35. maddesinde “(1) Kişi işlemeyi kastettiği bir suçu elverişli hareketlerle doğrudan doğruya icraya başlayıp da elinde olmayan nedenlerle tamamlayamaz ise teşebbüsten dolayı sorumlu tutulur.” şeklinde düzenlenmiştir.

Teşebbüs, suçun icrasına ile tamamlanması arasında geçen hukuki süreç olarak tanımlanabilir.²⁸⁶ Teşebbüs ceza sorumluluğunu genişletici niteliktedir. Zira kural olarak bir kimsenin cezalandırılabilmesi o davranışın kanunlarda suç olarak tanımlanmasına ve fail tarafından tipik hareketlerin gerçekleştirilmesine bağlıdır. Dolayısıyla kişilerin teşebbüs aşamasında kalan suçlar üzerinden cezalandırılmamaları gerektiği düşüncesi akla gelen ilk seçenek olabilir. Ancak fail icra hareketlerine başlamakla artık suç yoluna girmiş olduğu için haksızlık içeren fiilleri gerçekleştirmeye başlamış olmaktadır. Bu sebeple teşebbüs aşamasında kalsa dahi fiili cezalandırılabilir nitelik kazanmaktadır.²⁸⁷

Bir suçun işlenmesi için suç yolunun takip edilmiş olması gerekir. Şöyle ki öncelikle işlenmek istenen suçun üzerine düşünülmesi, akabinde suç işleme kastına varılması, hazırlık hareketlerinin yapılması, icra hareketlerinin gerçekleştirilmesi ve nihayetinde suçun tamamlanması gerekir. Teşebbüs aşamasında kalmış suçlar ile tamamlanmış suçlar arasında kast unsuru açısından bir fark yoktur. Zira teşebbüs aşamasında da failin amacı suç yolunu tamamlamaya yöneliktir. Bu sebeple teşebbüs,

---

²⁸⁵ “Oluşa ve tüm dosya kapsamına göre, sanığın tartışma sırasında korkutmak amacıyla ruhsatsız tabancası ile havaya ateş etmekten ibaret eyleminin TCK' nın 106/2-a maddesinde düzenlenen silahla tehdit suçunu oluşturacağı gözetilmeden yazılı şekilde genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması suçundan mahkumiyet hükmü kurulması kanuna aykırıdır.” Yargıtay 8.CD., 06/02/2016, 2016/11648E., 2017/908K. (Aktaran: Artuç, *Pratik Türk Ceza Kanunu*, s.915.)

²⁸⁶ Koca, Mahmut, Üzülmöz, İlhan; *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 13.Baskı, 2020, Ankara, s.416.

²⁸⁷ Koca, Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, s.417.

yalnızca kasten işlenebilen suçlar bakımından değerlendirilebilir.²⁸⁸ Bunun yanı sıra suçun işlenmesine, elverişli araçlar ile başlanması şarttır. Düşünce veya hazırlık hareketleri aşamasında sonlandırılan bir suç henüz icrai hareket kısmına geçilmediği için cezalandırılmayacaktır. Zira teşebbüs için icrai hareketlere ‘doğrudan doğruya’ başlanılmış olması gerekir.²⁸⁹

Tehdit suçunun, soyut bir tehlike suçu niteliğinde olduğunu belirtmiştik. Başka bir deyişle suçun oluşmuş sayılması için mağdurun iç huzurunun bozulup bozulmadığı ile ilgilenilmez. Önemli olan mağdurun irade hürriyetini, iç huzurunu bozmaya elverişli eylemin mağdura iletilmiş olmasıdır.²⁹⁰ Tehdit suçu kural olarak hareketin ifası ile gerçekleşeceği için bu suça teşebbüs olanaklı değildir. Ancak tehdit içerikli bildirim, icra hareketlerine bölünebilirlik kazandırılmak suretiyle işlenmiş ve fakat bildirim mağdurun bilgisine ulaşmamış ise teşebbüs aşamasında kalabilir. Örneğin, tehdit içerikli mektubun postaya verilmesi ancak postanın kaybolması durumunda suç teşebbüs aşamasında kalmış olacaktır.²⁹¹

Gönüllü vazgeçme ise failin, gerçekleştirmek istediği neticeden kendi iradesi ile cayması, kendi imkanları ile suçun tamamlanmasını önlemesidir. Örneğin, failin önce mağdurun ayağına taş bağlayıp denize atması, sonrasında ise pişman olarak mağduru denizden kendi imkanları ile çıkarması halinde gönüllü vazgeçme durumu vardır.²⁹²

Teşebbüs, kişinin cezasını ortadan kaldırmazken gönüllü vazgeçme failin cezasını ortadan kaldırmaktadır. Ancak failin icra hareketlerini tamamladığı kısım suç teşkil ediyorsa o halde fail tamamlanan bu kısım üzerinden cezalandırılacaktır. Modern suç politikaları kişileri suç yolundan dönmeye teşvik etmek amacıyla bu tür araçlar kullanmaktadır.²⁹³

---

²⁸⁸Koca, Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, s.421.

²⁸⁹Koca, Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, s.422.

²⁹⁰Koca, Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.461.

²⁹¹Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.411; Çınar, *Tehdit Suçu*, s.65.

²⁹²Töngür, Ali Rıza; Çetintürk, Ekrem, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Adalet Yayınevi, Temmuz, 2020 Ankara, s.305-306.

²⁹³Töngür, Çetintürk, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, s.306; Koca, Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, s.439-440.

Gönüllü vazgeçme tehdit suçu için de uygulanabilir. Ancak failin fiilinden vazgeçebilmesine olanak tanıyacak şekilde yani icra hareketlerine bölünebilirlik kazandırılması suretiyle işlenmiş ise gönüllü vazgeçme mümkün olabilir. Örneğin, faile tehdit içerikli mektup yazan failin postaya verdiği mektubu geri alması durumunda gönüllü vazgeçme durumu mevcuttur.

3.3.2. İŞTİRAK

Ceza kanunları genellikle, suç teşkil eden fiilin tek bir kişi tarafından gerçekleştirilmesine odaklı şekilde düzenlenir. Ancak öyle birtakım suçlar vardır ki bu suçlar yapısı gereği birden fazla failin varlığına ihtiyaç duyar. Bu suçlara çok failli suçlar adı verilir.²⁹⁴ Örneğin rüşvet suçu, rüşveti teklif eden ve rüşveti kabul eden olmak üzere iki kişinin varlığı ile işlenebilir. Ancak hakaret, tehdit, hırsızlık gibi suçlar yapısal olarak tek bir kişi tarafından da kolaylıkla işlenebilir.

Kişilerin bireysel işlenebilecek nitelikteki bir suç, daha hızlı ve daha az riskle işleyebilmek adına, aralarında bir rol dağılımında bulunmak suretiyle işlemeleri de mümkündür. İşte tek kişi ile işlenebilen bir suçun birden fazla kişinin katılımıyla işlenmesi haline iştirak adı verilir. Bu durumda her bir fail bağıllık kuralı gereğince suçtan ceza almaktadır. Çok failli suçlar olarak adlandırdığımız suçlar ise birden fazla kişinin varlığına ihtiyaç duyduğu için bu tür suçlar doğal olarak içerisinde zorunlu iştiraki de barındırır. İştirak kurumu faillik ve şeriklikten oluşur. Faillik; müstakil faillik, müşterek faillik ve dolaylı faillikten; şeriklik ise azmettirme ve yardım etmeden ibarettir.²⁹⁵

Tehdit suçu tek başına işlenebilen bir suç olduğu gibi, iştirak halinde de işlenebilir. İştirakin her hali mümkündür.²⁹⁶ Birlikte suç işleme kararını alan birden fazla kimsenin tehdit suçunu oluşturan tipik fiilleri birlikte sergilemeleri halinde iştirak halinde tehdit suçu işlenmiş olacaktır. Diğer bir ifade ile suçun icrai hareketleri üzerinde tek bir kimsenin değil, birden fazla kimsenin hakimiyet kurması halinde

²⁹⁴Akbulut, Berrin, *Türk Ceza Hukuku Temel Bilgiler*, Seçkin Yayınevi, 2019, Mart, Ankara, s.274, Evik, Vesile Sonay, *Suçta İştirakte Yardım Edenin Ceza Sorumluluğu*, 12 Levha Yayıncılık, 2.Baskı, Ekim, 2011, İstanbul, s. 5.

²⁹⁵Evik, *Suçta İştirakte Yardım Edenin Ceza Sorumluluğu*, 12 Levha Yayıncılık, 2.Baskı, Ekim, İstanbul, s. 5; Akbulut, *Türk Ceza Hukuku Temel Bilgiler*, s. 275-276.

²⁹⁶Artuk, Gökceen, vd., *Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s. 352; Çınar, *Tehdit Suçu*, s. 161.

müşterek faillikten (iştirakten) söz edilir.²⁹⁷ Failliğin türlerine çalışmamızın geçmiş bölümlerinde yer verdiğimiz için ayrıca açıklanmayacaktır.

Tehdit suçunda şerikliğin her iki biçimi de görmemiz mümkündür. Azmettirme, suç işleme düşüncesi olmayan bir kimseye bu yönde karar verdirilmesi hali olarak tanımlanabilir. Ancak azmettirenin, azmettirilenin iradesi üzerine tahakküm kurma noktasına erişmemiş olması gerekir. Aksi takdirde azmettirmeden değil, dolaylı faillikten bahsedilir. Azmettiren kimse suçun cezası ile cezalandırılır. Azmettirenin azmettirdiği kişi altsoy veya üstsoya mensup bir kişi ise azmettirenin alacağı ceza TCK madde 38/2 uyarınca artırılır.²⁹⁸

Azmettirilen kimse, azmettirildiği suçun dışında bir suç işler veyahut o suçun sınırlarını aşarsa azmettiren yalnızca kastettiği suçun cezası ile sorumludur. Örneğin, azmettiren faili basit hırsızlık için yönlendirmişken, failin gece vakti nitelikli hırsızlık suçunu işlemesi durumunda azmettiren yalnızca basit hırsızlıktan sorumludur.²⁹⁹

Azmettirme için bahsedilen tüm bu hususlar tehdit suçuna azmettirme hali için de geçerlidir. Dikkat etmek gerekir ki azmettirme halinde TCK madde 106/2' de yer alan suç birden fazla kişi ile birlikte işleme hali oluşmamaktadır.³⁰⁰

Tehdit suçuna şerikliğin bir diğer görünüm olan “yardım eden” sıfatıyla iştirak etmek de mümkündür. Yardım eden kavramı TCK' nın 39. maddesinde ele alınmıştır. Buna göre yardım etme failliğin veya azmettirmenin dışında suç teşkil eden fiilin gerçekleştirilmesine yönelik, hukuki değer ihlalini kolaylaştıran her türlü katkı olarak tanımlanmaktadır. Yardım eden azmettiren veya faile karşılık daha az ceza almaktadır.³⁰¹ Yardım edenin katkısı suç esnasında failin işini kolaylaştırmamış olsa bile yardım eden yine de cezalandırılacaktır. Örneğin yardım edenin faile, konuta

---

²⁹⁷Üzülmez, *Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar Sistemi Çerçevesinde Tehdit, Şantaj ve Cebir Kullanma Suçları*, s.124.

²⁹⁸Akbulut, *Türk Ceza Hukuku Temel Bilgiler*, s. 297.

²⁹⁹Akbulut, *Türk Ceza Hukuku Temel Bilgiler*, s. 296.

³⁰⁰“ Sanık Yalçın Çevikel'in, müşteki Sinem Tevetoğlu'nu telefonla arayarak tehdit ettiği, ayrıca sanık Abdurrahman Çevikel'i, müştekiyi telefonla arayarak ve mesaj çekerek tehdit etmeye azmettirdiğinin kabul edildiği olayda, sanık Yalçın'ın eyleminin TCK'nın 38. maddesi göndermesiyle, aynı Kanununun 106/1. maddesinin birinci cümlesine uyduğu gözetilmeden, suç niteliğinde yanılıya düşülerek ve azmettirmenin varlığı halinde sanıkların suçu birlikte işlemesinden söz edilemeyeceği gözetilmeden, aynı Kanununun 106/2-c maddesi gereğince mahkumiyet hükmü kurulması...” Yargıtay CGK, 09/06/2009, 2009/1-10E., 2009/149K.

³⁰¹Akbulut, *Türk Ceza Hukuku Temel Bilgiler*, s. 298.

pencereden girişi kolaylaştırmak adına merdiven bulması ancak failin kapıyı hali hazırda açık bulmakla konuta kapıdan girmesi halinde yardım eden hukuki değer in ihlalini kolaylaştırma kastı ile hareket ettiği için cezalandırılacaktır.³⁰²

Yardım etme, suça ilişkin araç sağlamak gibi maddi yardımlar şeklinde olabileceği gibi manevi yardım da TCK madde 39 kapsamında değerlendirilir. Örneğin, failin suç işleme kararının desteklenmesi, faile suçun işlenilmesinden sonra yardım teklifinde bulunulması ya da suçun işlenişine ilişkin yol gösterilmesi gibi davranışlar yardım etme kapsamındadır.³⁰³

Kişinin faillik mi yoksa şeriklik üzerinden mi değerlendirileceği sağlanan katkının fonksiyonuna göre belirlenir. Eğer katkı olmasaydı tehdit suçu da gerçekleşmezdi diyebileceğimiz bir durum söz konusu ise ortada iştirak, aksi durum söz konusu ise şeriklik mevcuttur.³⁰⁴

3.3.3. İÇTİMA

Ceza kanunlarda genel olarak ‘ne kadar fiil varsa o kadar suç, ne kadar suç varsa o kadar ceza vardır’ ilkesini benimsemiştir.³⁰⁵ Ancak içtima bu kuralın istisnasıdır. Suçların içtiması bileşik (mürekkep) suç, zincirleme suç ve fikri içtima olarak ele alınmıştır.

3.3.3.1. Bileşik Suç

TCK madde 42’ de yer alan bu kavram kısaca kanunda müstakil olarak düzenlenen bir suçun, bir başka suçun denkleminde bir öge olarak yer alması olarak tanımlanabilir. Örneğin, cebir veya tehdit suçu + hırsızlık suçu = yağma suçudur. Her

---

302Akbulut, *Türk Ceza Hukuku Temel Bilgiler*, s. 298; “Sanıkların, suç tarihinde diğer sanık Ali ile birlikte alkollü olarak mahalle arasında araba ile dolaştıkları sırada, olay öncesinde sanık Ali’ nin, husumetli olduğu Mustafa’ nın babasının evinin önünden geçerken aniden eve doğru av tüfeği ile birkaç el ateş etmesi şeklinde gerçekleşen silahla tehdit eylemine, sanıklar Özgür ve Erdal’ ın TCK’ nin 39. maddesi kapsamında yardım ettiklerine dair delil bulunmadığı gözetilmeden, kanuni olmayan gerekçeyle hükümlülük kararının verilmesi...”Yargıtay 4.CD. 12/02/2014, 2012/22795E., 2014/4456K.

303Akbulut, *Türk Ceza Hukuku Temel Bilgiler*, s. 299.

304Üzülmez, *Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar Sistemi Çerçevesinde Tehdit, Şantaj ve Cebir Kullanma Suçları*, s.125.

305Serttaş, Tolgahan, *Türk Ceza Hukukunda Tehdit Suçu*, s. 127.; Akbulut, *Türk Ceza Hukuku Temel Bilgiler*, s. 303,

ne kadar tehdit suçu TCK madde 106' da müstakil bir suç olarak düzenlenmiş ise de yağma suçunun bir ögesi olduğu için yağma suçunun içinde müstakil kimliğini kaybetmekte ve faile yalnızca yağma suçu üzerinden ceza verilmektedir.³⁰⁶

3.3.3.2. Zincirleme Suç

TCK madde 43, bir suçun farklı zaman aralıklarında aynı kişiye karşı birden fazla kez işlenmesini veyahut aynı fiille birden fazla kimseye karşı suç işlenmesi durumlarını zincirleme suç olarak düzenlemiştir. Aynı fiille birden fazla kimseye karşı suç işlenmesine doktrinde 'aynı nev'iden fikri içtima' da denilmektedir. Her ne kadar ortada birden fazla kez işlenen suç veya birden fazla mağdur olsa da kanunun bu amir hükmü gereğince fail tek bir cezanın artırılmış haline maruz kalmaktadır.³⁰⁷ Örneğin, failin birden fazla kimseye yönelik "sizi öldüreceğim" şeklinde ifade kullanması halinde tehdit suçu oluşur. Ancak TCK madde 43/2 gereğince fail mağdur sayısınca ayrı ayrı olarak değil, tehdit suçunun artırılmış hali üzerinden cezalandırılacaktır.³⁰⁸ Tehdidin birden fazla kişiye karşı değişik zamanlarda işlenmesi de mümkündür. Bu tür durumlarda hem TCK madde 43/1 hem de TCK madde 43/2 uygulanacaktır.³⁰⁹

TCK madde 43/3 gereğince kasten öldürme, kasten yaralama, işkence ve yağma suçlarında zincirleme suç kurumu işletilemez. Diğer bir ifade ile failin bu

---

³⁰⁶ Aydın, *Tehdit Suçu*, s.26; Serttaş, *Türk Ceza Hukukunda Tehdit Suçu*, s. 128; "Suça sürüklenen çocuğun, mağdurlara bıçak doğrultarak cep telefonlarını aldığı kabulü karşısında, suçun vasfında hataya düşülerek eylemin yağma yerine tehdit olarak değerlendirilmesi..." Yargıtay 4.CD. 11/03/2015, 2013/11302E., 2015/24248 K.

³⁰⁷ Aydın, *Tehdit Suçu*, s.26.

³⁰⁸ Aydın, *Tehdit Suçu*, s.26.

³⁰⁹ Bayraktutan, *Hürriyet Aleyhine İşlenen Bir Suç Olarak Tehdit Suçu*, s. 226, " Sanığın 2308.2011 tarihinde aynı anda olay yerinde bulunan mağdurlar Sevil, Nazmiye ve Batuhan' ı sırasıyla tehdit etmesi eyleminin tek suç oluşturduğu ve sanığın eylemini birden fazla mağdura aynı anda gerçekleştirdiği; yine sanığın 24.08.2011 tarihinde de olay yerinde bulunan mağdurlar Sevil ve Nazmiye' yi sırasıyla tehdit etmesi eyleminin de tek suç oluşturduğu ve sanığın eylemini yine birden fazla mağdura aynı anda gerçekleştirdiği gözetilerek, sanık hakkında temel ceza tayin edildikten sonra, öncelikle eylemi birden çok mağdura karşı gerçekleştirmesi nedeniyle aynı nev'iden fikri içtima kuralı gereğince TCK' nın 43/2. maddesi aracılığıyla 43/1. maddesi ile artırım yapılması, ardından bu artırılmış ceza miktarı üzerinden zincirleme suç nedeniyle aynı Kanunun 43/1. maddesi uygulanmak suretiyle artırım yapılarak sonuç cezanın saptanması gerektiği gözetilmeden, sanığın üç kez cezalandırılmasınakarar verilmesi.." Yargıtay 4 CD. 28/09/2015, 2015/16945E., 2015/34180K. (Aktaran: Bayraktutan, *Hürriyet Aleyhine İşlenen Bir Suç Olarak Tehdit Suçu*, s. 226)

suçları zincirleme şekilde işlemesi halinde gerçek içtima kuralı işletilir ve her bir fiilinden ayrı ayrı ceza alır.³¹⁰

3.3.3.3. Fikri İçtima

İçtimanın kelime anlamı toplanma, toplantıdır.³¹¹ Bir fiil ile birden fazla suçun işlenmesi durumuna fikri içtima adı verilir. Aynı neviden fikri içtima ile karışmaması adına bu iki kurum arasındaki farkı kısaca özetlemek gerekirse aynı suçun farklı zaman aralıklarında birden fazla kez işlenmesi söz konusu iken, farklı neviden fikri içtimada ise bir fiille birden fazla suça sebebiyet verilmektedir.

Aynı neviden fikri içtimada fail aynı suçun artırılmış cezası üzerinden cezalandırılmaktayken, TCK madde 44' te düzenlenen farklı neviden fikri içtimada ise faile, dış dünyada meydana gelen suçların en ağır olanın cezası uygulanmaktadır.³¹² Örneğin, failin, mağduru kalbinden bıçaklaması halinde mağdurun gömleğinin saplanan bıçakla yırtılması neticesinde ayrıca mala zarar verme suçu da oluşur. Ancak faile sadece kasten öldürmeden ceza verilir gibi.

Failin aynı anda farklı hareketlerle birden fazla hukuki değeri ihlal etmesi durumunda gerçek içtima gereğince her bir suçtan ayrı ayrı cezalandırılması gerekecektir. Yargıtay birçok kararında failin aynı anda hem tehdit hem hakaret suçunu işlemesi halinde her iki suçtan da cezalandırılması gerektiği kanısındadır.³¹³

3.3.3.4. Özel İçtima Hükümü

TCK' nın 106/3. maddesinde tehdit suçuna yönelik özel bir düzenlemeye gidilmiştir. Bu madde temelde bir gerçek içtima hükmüdür. Zira failin işlemek istediği amaçlanan suç ile araç suçun birlikte gerçekleştiği duruma yönelik özel bir kural getirilmiştir. Dikkat edilirse maddede yer alan araç suçların tehdit amacıyla

---

³¹⁰ TCK madde 43/3 “Kasten öldürme, kasten yaralama, işkence, cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı ve yağma suçlarında bu madde hükümleri uygulanmaz.”

³¹¹ <https://tr.wiktionary.org/wiki/i%C3%A7tima>

³¹² Akbulut, *Türk Ceza Hukuku Temel Bilgiler*, s. 319.

³¹³ Serttaş, *Türk Ceza Hukukunda Tehdit Suçu*, s. 129; “Oluşa ve mevcut delillere göre, sanığın müdahale telefon ederek onu tehdit etmekle beraber ayrıca ana avrat sövmesinin müstakil bir suç olduğu anlaşıldığı halde TCK' nın 79. maddesine dayanılarak, hakaret suçundan hüküm kurulmaması...” Yargıtay 4.CD. 05/04/1988, 1988/2038E., 1988/2425K. (Aktaran: Serttaş, *Türk Ceza Hukukunda Tehdit Suçu*, s. 129)

gerçekleştirildiği açıktır. Yani mağdur bu suçlarla karşı karşıya kaldığı noktada kendisine gözdağı verildiğinin bilincindedir. Failin tehdit etmek (amaçlanan suç) amacı ile kasten öldürme, kasten yaralama veya mala zarar verme suçlarını (araç suçlar) işlemesi halinde failin ayrıca bu suçlardan cezalandırılması gerekecektir.³¹⁴

Bu düzenlemeyi aynı zaman diliminde ya da kısa aralıklarla işlenen suçlarla karıştırmamak gerekir. Başka bir deyişle fail mağduru önce tehdit edip akabinde mala zarar verme suçu işlemiş olabilir. Bu gibi durumlarda TCK madde 106/3 düşünülmemelidir. Çünkü fail mala zarar verme suçunu mağdura gözdağı vermek amacıyla değil, farklı bir suç işleme kastıyla gerçekleştirmiştir. Bu sebeple 106/3 üzerinden gerçek içtima hükümlerinin değil, normal gerçek içtima hükümlerinin gözetilmesi ve faile her iki suçtan da ceza verilmesi gerekir.³¹⁵

---

³¹⁴Serttaş, *Türk Ceza Hukukunda Tehdit Suçu*, s. 130;

³¹⁵Bayraktutan, *Hürriyet Aleyhine İşlenen Bir Suç Olarak Tehdit Suçu*, 233.

BÖLÜM IV

TEHDİT SUÇUNUN MUHAKEMESİ

4.1. SORUŞTURMA VE KOVUŞTURMA USULÜ

Ceza muhakemesinde bazen bir soruşturmanın yürütülmesi veya yargılamanın yapılması birtakım şartların varlığına bağlanabilir. İşte bu tür kıstasların aranması durumuna muhakeme şartı adı verilir. Muhakeme şartlarına şikayet, uzlaştırma, ön ödeme, izin gibi durumları örnek gösterebiliriz. Şarta bağlı olan muhakemelerde muhakkak ilgili şartın gerçekleşmesi aranmaktadır.³¹⁶

En temel muhakeme şartı olan şikayet, TCK madde 73 gereğince suçtan zarar görenin yetkili merciilerden failin soruşturulmasını ve kovuşturulmasını isteme hali olarak tanımlanabilir. Bu hak suçtan zarar görenin fiili ve faili öğrenmesinden itibaren altı aydır.³¹⁷

Suçtan zarar gören kişinin çok daha büyük mağduriyetlere maruz kalmaması adına birtakım suçların soruşturma ve kovuşturması suçtan zarar görenin iradesine

---

³¹⁶Şahin, Cumhuriyet; Göktürk, Neslihan, *Ceza Muhakemesi Hukuku-1*, Seçkin Yayıncılık, 10. Bası, Ankara, s. 54-55.

³¹⁷ TCK madde 73 “Soruşturulması ve kovuşturulması şikayete bağlı olan suç hakkında yetkili kimse altı ay içinde şikayette bulunmadığı takdirde soruşturma ve kovuşturma yapılamaz.”

(2) Zamanaşımı süresini geçmemek koşuluyla bu süre, şikayet hakkı olan kişinin fiili ve failin kim olduğunu bildiği veya öğrendiği günden başlar.

(3) Şikayet hakkı olan birkaç kişiden birisi altı aylık süreyi geçirirse bundan dolayı diğerlerinin hakları düşmez.

(4) Kovuşturma yapılabilmesi şikayete bağlı suçlarda kanunda aksi yazılı olmadıkça suçtan zarar gören kişinin vazgeçmesi davayı düşürür ve hükmün kesinleşmesinden sonraki vazgeçme cezanın infazına engel olmaz.

(5) İştirak halinde suç işlemiş sanıklardan biri hakkındaki şikayetten vazgeçme, diğerlerini de kapsar.

(6) Kanunda aksi yazılı olmadıkça, vazgeçme onu kabul etmeyen sanığı etkilemez.

(7) Kamu davasının düşmesi, suçtan zarar gören kişinin şikayetten vazgeçmiş olmasından ileri gelmiş ve vazgeçtiği sırada şahsi haklarından da vazgeçtiğini ayrıca açıklamış ise artık hukuk mahkemesinde de dava açamaz.”

bırakılmıştır. Örneğin, eşler arasında cinsel saldırı suçunun mağdurunun isteği dışında yapılacak bir yargılama mağduru çok daha büyük zararlara sokabilir gibi.³¹⁸

Tehdit suçunun temel biçimi muhakeme şartına tabi iken, nitelikli halleri ise şikayetten arı olup re'sen soruşturulmaktadır. Buna göre yargılama makamlarının sair tehdit açısından harekete geçebilmesi mağdurun fiil ve faili öğrenmesinden itibaren 6 ay içinde yetkili merciilere başvurmasıyla mümkündür.³¹⁹ Bu süre hak düşürücü niteliktedir. Haklı bir sebebe dayanmakla kaçırılan hak düşürücü sürenin telafisi, eski hale getirme kurumu ile mümkündür.³²⁰

4.2. GÖREVLİ VE YETKİLİ MAHKEME

18/06/2014 tarihinde 5320 sayılı kanuna eklenen geçici 6. madde ile sulh ceza mahkemelerinin görev sahasına giren işler, asliye ceza mahkemelerinin görev sahasına nakledilmiştir. Bu düzenlemeye kadar tehdit suçunun sair biçimi sulh ceza mahkemelerinin; 106/1-1.cümle ve nitelikli hal kapsamında kalan tehdit suçları ise asliye ceza mahkemelerinin görev alanında idi. Ancak anılan düzenleme sonrası tehdit suçu kül halinde asliye ceza mahkemelerine devredilmiştir.³²¹

İşlenen bir suçun muhakemesinin hangi coğrafi alan içerisinde yapılacağına ilişkin soruna yetki adı verilir. Kural olarak CMK madde 12/1 gereğince suçun işlendiği yer mahkemesi aynı zamanda yetkili mahkemedir. Ancak bu durumun istisnaları mevcuttur. Şöyle ki, teşebbüs aşamasında kalan suçlarda yetkili mahkeme son icra hareketinin yapıldığı yer mahkemesi; kesintisiz suçlarda kesintinin gerçekleştiği yer mahkemesi; zincirleme suçlarda ise son suçun işlendiği yer mahkemesidir.³²²

³¹⁸Şahin, Göktürk, *Ceza Muhakemesi Hukuku-1*, s.61.

³¹⁹Özbek, Doğan, v.d., *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, s.414.

³²⁰Tarhan, *Yeni Türk Ceza Yasasında Tehdit ve Hakaret Suçları*, s.73.

³²¹Geçici Madde 6- “ (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte sulh ceza mahkemeleri kaldırılmıştır. (2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yirmi gün içinde sulh ceza hâkimlikleri kurulur. (3) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte, sulh ceza mahkemelerinde görülmekte olan dava dosyaları bir ay içinde yetkili asliye ceza mahkemelerine devredilir...”; “Sanıkların, tehdit eylemini birlikte işlediklerinin iddia edilmesi karşısında, sanıklar hakkında, TCK'nın 106/2.c maddesinin uygulanıp uygulanmayacağı hususunda, delilleri tartışma ve değerlendirme görevinin üst dereceli asliye ceza mahkemesine ait olduğu gözetilmeden, yargılamaya devamla hüküm kurulması,” Yargıtay 4.CD, 27/05/2015, 2015/5853E., 2015/29903K.

³²²Şahin, Cumhuriyet; Göktürk, Neslihan, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, 3. Baskı, 2020, Ankara, s.101-102.

Tehdit suçu açısından da yetkili mahkeme suçun işlendiği yer mahkemesidir. Diğer bir ifade ile mağdurun tehdidi öğrendiği yer mahkemesi yetkili mahkeme olarak karşımıza çıkmaktadır.³²³

4.3. YAPTIRIM TÜRLERİ

5237 sayılı TCK' nın 106/1-1.cümlesinde hüküm altına alınan hayat, vücut veya cinsel dokunulmazlığa ilişkin bir saldırının varlığı halinde re' sen yapılan soruşturma kapsamında fail, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılmaktadır. Buna karşın maddenin 2. fıkrasında yer alan sair tehdit veya malvarlığı itibari ile büyük bir zarara uğratacağından bahisle gerçekleştirilen tehditte ise mağdurun, muhakeme şartı olan şikâyet unsurunu hayata geçirmesiyle fail hakkında 1. fıkraya nazaran daha az bir cezaya yani en fazla altı ay hapis cezası ile cezalandırılması öngörülmüştür³²⁴. Failin, sonuç cezasına TCK madde 61/1'i tartışmakla hakim karar verecektir. Şartları olduğu takdirde hakim, hükmün sanık açısından 5 yıl süre ile bir sonuç doğurmamasına da karar verebilir. Bu duruma "hükmün açıklanmasının geri bırakılması" adı verilir. CMK madde 231/5' te yer alan bu kurumun yanı sıra hakim, 5237 sayılı TCK' nın 50. maddesinde yer alan kısa süreli hapis cezalarının seçenek yaptırıma çevrilmesi veya madde 51' de yer alan erteleme hükümlerinin de işletilmesi mümkündür.

TCK'nın 50/3. maddesinde "*Daha önce hapis cezasına mahkum edilmemiş olmak koşuluyla, mahkum olunan otuz gün ve daha az süreli hapis cezası ile fiili işlediği tarihte on sekiz yaşını doldurmamış veya altmış beş yaşını bitirmiş bulunanların mahkum edildiği bir yıl veya daha az süreli hapis cezası, birinci fıkrafta yazılı seçenek yaptırımlardan birine çevrilir*" şeklinde bir düzenleme bulunduğu için bu fıkradaki özellikleri taşıyan bir tehdit suçu failinin hapis cezasının seçenek yaptırımlara çevrilmesi şarttır.

Tehdit suçunun yalnızca gerçek kişilerce değil, tüzel kişilerin organları aracılığıyla da işlenebileceğinden, dolayısıyla tüzel kişilerin bu suçu işlemesi ve dolayısıyla uhdelere bir haksız menfaat geçirmeleri neticesinde 5237 sayılı TCK'nın

---

³²³Tarhan, *Yeni Türk Ceza Yasasında Tehdit ve Hakaret Suçları*, s.71.

³²⁴ Madde metni.

111.maddesinde yer alan “tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirlerine” başvurulabileceğinden daha önce bahsetmiştik.

4.4.UZLAŞTIRMA

Uzlaştırma, dar bir tanımla mağdur ile failin kanuni şartlar çerçevesinde anlaşmaya varmasıyla fail ile devlet arasındaki ceza ilişkisinin ortadan kaldırılmasına yarayan bir kurumdur. Türk Ceza Kanunu’nda açıkça yer almasa da bu kurum aslında devletin ceza verme yetkisini ortadan kaldırmaktadır. Uzlaştırma kural olarak şikayete tabi suçlarda uygulanmaktadır.³²⁵

Uzlaştırma, davayı düşüren sebeplerden birisi olduğu için şikayetten vazgeçmenin oluşturduğu sonuçları doğurmaktadır. Uzlaştırmaya tabi suçlarda bu kurum bir zorunluluktur. Diğer bir ifade ile bu yol tüketilmeden iddianame düzenlenememektedir. Zira uzlaştırma yapılmaksızın düzenlenen iddianame için bu durum bir iade sebebidir.³²⁶

Ceza Muhakemesi Kanunu madde 253/3’ e göre uzlaştırmaya tabi bir suç ile uzlaştırmaya tabi olmayan bir suçun birlikte işlenmesi halinde uzlaştırma prosedürü işletilemez, kamu davası açılması gerekir.³²⁷ Örneğin, sair tehdit ile şantaj suçunun birlikte işlenmesi halinde her iki suç için doğrudan iddianame düzenlenecektir.

Tehdit suçunun 106/1-2.cümlesinde yer alan sair halinin takibi şikayete bağlı olduğu için bu suç aynı zamanda CMK madde 253’ de yer alan uzlaştırma hükümlerine de tabidir. Tarafların hür iradeleri ile anlaşmaya varmaları neticesinde suç soruşturma aşamasında ise takipsizlikle, kovuşturma aşamasında ise düşme kararı ile sonuçlanacaktır. Belirtilmelidir ki tehdit suçunun106/1-1.cümlesinde yer alan hali şikayete tabi olmasa da uzlaştırma hükümlerine tabidir.

---

³²⁵Yenisey, Feridun; Nuhoğlu, Ayşe; *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Eylül, 2020, Ankara, s. 822.

³²⁶Yenisey, Nuhoğlu, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, s.823.

³²⁷5918 sayılı Kanun madde (8)- “5271 sayılı Kanunun 253 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Uzlaştırma kapsamına giren bir suçun, bu kapsama girmeyen bir başka suçla birlikte işlenmiş olması hâlinde de uzlaşma hükümleri uygulanmaz.”

4.5. BASİT YARGILAMA USULÜ

Türk ceza sisteminde bir aylık hapis cezası öngören bir suç ile yirmi beş yıl hapis cezası öngören suçlar için aynı yargılama prosedürü işletilmektedir. Ancak bu düzenlemenin yargılama makamlarının iş yükünü artırdığının fark edilmesi karşısında alternatif yargılama metodları geliştirilmek istenmiştir. Böylece ortaya basit yargılama usulü, seri yargılama usulü gibi yeni düzenlemeler çıkmıştır. Basit yargılama usulü 7188 sayılı kanunun mülga 24. ve 25.maddeleri ile CMK' nın 251 ve 252. maddelerinin kodifikasyonu ile ceza sistemimize kazandırılmıştır.³²⁸

Basit yargılama usulü kısaca asliye ceza mahkemelerinin görev sahasına giren ve adli para cezasını ve/veya üst sınırı iki yıl veya daha az süreli hapis cezasını gerektiren suçlarda uygulanacak bir prosedürdür. Buna göre BYU' nun uygulanmasına karar verdiği takdirde mahkeme, müşteki, mağdur ve sanığa iddianameyi tebliğ edecek, taraflardan 15 gün içerisinde yazılı beyanlarını ve savunmalarını sunmalarını isteyecektir. Kararın duruşma yapılmaksızın açıklanacağı tebligatta ayrıca belirtilmelidir. Bu prosedürde duruşma açılmaksızın daha hızlı bir biçimde dosyanın karara bağlanması amaçlanmaktadır.³²⁹

Bu usul 01/01/2020 tarihinden sonra uygulanmaya başlamıştır. Diğer bir ifade ile 01/01/2020 tarihi itibarıyla kovuşturma evresine geçilmiş, hüküm verilmiş veya kesinleşmiş olan dosyalar açısından bu usul uygulanamaz. Diğer bir ifade ile 01/01/2020 tarihi itibarı ile değerlendirme aşamasında bulunan iddianameler üzerinden bu usul işletilebilir.³³⁰

Yukarıdaki açıklamalar ve TCK' nın106/1.maddesinde tehdit suçunun cezasının altı aydan iki yıla kadar düzenlendiği hususları nazara alınacak olursa, tehdit suçunun 106/1.maddesindeki hali basit yargılama usulüne tabi olarak yürütülebilir ancak tehdit suçunun nitelikli hallerini içeren 106/2. maddesi iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası öngördüğü ve basit yargılama usulü için tayin edilen ceza sınırını aştığı için bu madde kapsamına giren hallerde BSU uygulanamayacaktır.

---

³²⁸ Aldemir, Hüsnü, *Ceza Yargılamasında Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usulleri*, Adalet Yayınevi, Şubat, 2020, Ankara, s. 296.

³²⁹ Aldemir, *Ceza Yargılamasında Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usulleri*, s. 296-297.

³³⁰ Aldemir, *Ceza Yargılamasında Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usulleri*, s. 297.

4.6. SERİ YARGILAMA USULÜ

Mahkemelerin iş yükünü azaltmak adına getirilen bir diğer yenilik seri yargılama usulüdür. Daha önceden “*sulh hakiminin ceza kararnamesi*” adı ile uygulanan bu prosedür getirilen düzenleme ile yeniden canlandırılmıştır. Bu usul sınırlı olarak yalnızca CMK madde 250/1’ de yer alan ve diğer bazı özel kanunlarda yer alan suçlar için uygulanabilir.³³¹

Seri muhakeme usulü, hakkı olmayan yere tecavüz suçu (154. maddenin ikinci ve üçüncü fıkrası), genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması suçu (170. madde), trafik güvenliğini tehlikeye sokma suçu (179. maddenin ikinci ve üçüncü fıkrası), gürültüye neden olma suçu (183. madde), parada sahtecilik suçu (197. maddenin ikinci ve üçüncü fıkrası), mühür bozma suçu (203. madde), resmi belgenin düzenlenmesinde yalan beyan suçu (206. madde), kumar oynanması için yer ve imkan sağlama suçu (228. maddenin birinci fıkrası), başkasına ait kimlik veya kimlik bilgilerinin kullanılması suçu (268. madde), 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun’un 13. maddesinin birinci, üçüncü ve beşinci fıkraları ile 15. maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında açıklanan suçlar, 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu’nun 93. maddesinin birinci fıkrasında açıklanan suç, 13/12/1968 tarihli ve 1072 sayılı Rulet, Tilt, Langırt ve Benzeri Oyun Alet ve Makinaları Hakkında Kanun’un 2. maddesinde açıklanan suç ve son olarak 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu’nun ek 2. maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde belirtilen suçlar açısından uygulanabilir.³³²

Tehdit suçu, yukarıda anılan suçlardan birisi olmadığı için bu usul kapsamında değerlendirilemeyecektir.

4.7. ZAMANAŞIMI

Zamanaşımı, suçun işlenmesinden sonra belli bir sürenin geçmesiyle dava açma, açılmış dava sonucu müsadere gibi uygulamalar da dahil olmak üzere, verilen cezanın infaz edilme yetkisinin kaybı olarak tanımlanabilir.³³³ Bu kurum TCK’ nın 66.

³³¹Yenisey, Nuhoglu, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, s.841.

³³²Yenisey, Nuhoglu, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, s.842.

³³³Koca, Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, s.745.

maddesinde düzenlenmiş ve re' sen dikkate alınan bir husustur. Zamanaşımına uğramış bir suç sonrası açılan dava neticesinde kurulan hüküm, yok hükmündedir³³⁴.

Zamanaşımı; dava zamanaşımı ve ceza zamanaşımı olmak üzere iki türdür. Dava zamanaşımı devletin süresinde davayı açmamakla yetkisini kaybetmesi olarak tanımlanabilir. TCK'nın 66/1-e maddesi uyarınca beş yıldan fazla olmamak üzere hapis veya adli para cezasını gerektiren suçlarda kamu davası sekiz yıl geçmekle düşer. TCK madde 106' da tayin edilen tehdit suçunun cezası ise nitelikli halleri de dâhil olmak üzere beş yılı aşmadığı için, sekiz yıl geçmekle zamanaşımına uğrayacaktır.³³⁵

Ceza zamanaşımı, mahkemece kurulan hükmün belli bir zaman aralığında yerine getirilememesi neticesinde devletin infaz yetkisinin ortadan kalkmasıdır. Yine konumuz olan tehdit suçu gibi cezası beş yıldan fazla olmayan hapis veya adli para cezası gerektiren suçlarda ceza zamanaşımı 10 yıl geçmekle düşecektir.

Ayrı bir parantez açarak belirtelim ki, tüm bu zamanaşımının haricinde bir diğer kesin süre şikâyet süresi için tayin edilmiştir. Buna göre kişilerin, şikâyete tabi bir tehdit fiiline maruz kalmaları halinde fiili ve faili öğrendikleri tarihten itibaren 6 ay içerisinde şikâyetçi olmaları şarttır. Aksi takdirde muhakeme şartı eksikliği sebebiyle soruşturma ve kovuşturma yapılamaz.

---

³³⁴ Hafizoğulları, Zeki, *Dava ve Cezanın Sükutu*, Ceza Hukuku El Kitabı, Beta Yayınları, İstanbul, 1989., s.501.

³³⁵Koca, Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, s.745.

BÖLÜM V

SONUÇ

Hürriyet, insanın her türlü dış etkiden bağımsız olarak yalnızca kendi irade ve düşüncelerine dayalı olarak hareket edebilme serbestisidir. Tarih boyunca tartışmasız en değerli olgularımızdan birisi olan hürriyet kavramı, bir çerçeve olup içini her toplum kendi değer yargılarına göre doldurmuştur. Anarşizm, faşizm, liberalizm gibi çeşitli rejimlerin de hürriyet kavramına farklı anlamlar yüklediği ve kanunlarına da yükledikleri anlam üzerinden düzenlemeler getirdikleri görülmüştür.

Türk Anayasası, önemi gereği hürriyet kavramını modern ve güncel hukuk sistemalarına uygun bir perspektiften ele almış, bu kavramın kısıtlanma ölçütlerinin ne şekilde ve ne zaman olabileceği yönünde geniş bir düzenleme getirmiştir. Ceza kanunlarımız ise insan hürriyetine zarar verebilecek nitelikteki her türlü davranış modelini yasaklayarak, karşılığında birtakım yaptırımlar öngörmüştür.

Tehdidin etimolojik olarak “hudud” kelimesinden türeyerek “sınırlama” anlamına geldiği bilinmektedir. Ceza kanunları anlamında insanın iradesini ve özgürlüğünü hedefleyen tehdit suçu kanun koyucu tarafından gözden kaçırılmamış ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’ nun “Özel Hükümler” başlıklı ikinci kitabının “Kişilere Karşı Suçlar” 1 ele alan ikinci kısmının “Hürriyete Karşı Suçlar” adını taşıyan yedinci bölümünde doyurucu bir biçimde ele alınmıştır. Bu suç, 765 sayılı eski TCK’da tehdit ve şartlı tehdit hallerinde ve 188 ila 191. madde üzerinden dağınık bir şekilde ele alınmaktaydı. Ancak 5237 sayılı TCK’ da bu ayırım giderilmiş ve 106. maddede müstakil ve geniş bir biçimde düzenlenmiştir. Her iki kanunda da nitelikli hallerini görebildiğimiz tehdit suçunun nitelikli hallerinde çok fazla değişiklik yapılmamış, yalnızca “silahla” ve “birden fazla kişi tarafından birlikte” işlenmesi durumları üzerine daha çok durulmuştur. 5237 sayılı kanunun 6/1-f maddesinde ‘silah’ kavramı daha geniş bir biçimde yorumlandığı için, bu kavramsal genişleme tehdit suçunda yer alan silah kavramına da sirayet etmiştir. 756 sayılı kanunun 188/3. maddesinde yer alan “birkaç kişi tarafından birlikte...” hususunu Yargıtay en az dört kişi olarak

yorumlamaktaydı. Yeni 5237 sayılı TCK'da bu hususun üzerinde durulmakla “*birden fazla kişi tarafından birlikte*” ibaresi getirilmiş ve nitelikli halin devreye girebilmesi adına iki kişinin dahi yeterli olabileceği kabul edilmiştir.

Hayatı hedef alan tehdit, failin isteğinin yerine getirilmemesi durumunda bizzat mağdurun veya mağdurun, yakını olarak gördüğü bir kimsenin yaşam hakkının elinden alınacağına, diğer bir ifade ile öldürüleceğinin bildirimidir. Vücut bütünlüğüne yönelik gerçekleştirilen tehdit, vücut tamlığını ve dokunulmazlığını ihlal edecek nitelikteki her türlü eylemi, cinsel dokunulmazlığa yönelik tehditte ise, failin mağdura yönelik ceza kanunlarımızda cinsel suç kapsamında kalan herhangi bir davranışı sergilemekle zarar vereceği biçiminde anlaşılmalıdır.

Tehdit suçunun, mağdurun iç dünyasını kuşatmaya yetecek nitelikteki bir bildirimle iradesinin zorlanması olduğunu daha önce belirtmiştik. Bu suçun tamamlanması, gerçekleştirileceği bildirilen kötülüğün hayata geçirilmesinden bağımsızdır. Zira, objektif olarak tehdit içerikli bildirim gerçekleştirileceğinin öngörülmesi yeterlidir. Ancak suçun oluşabilmesi için bildirim, ortalama zekaya sahip kişilerce korkutmaya elverişli olarak görülmesi gerekir. Başka bir deyişle objektif yeterliliğe sahip olmayan bir bildirim tehdit suçuna sebebiyet vermesi mümkün olmayacaktır. Çünkü hukuka aykırılık bu suçun kurucu unsuru olarak kabul görmektedir. Örneğin, “İstedğim parayı getirmezsene sana büyü yaptırıp kismetini kapatacağım” şeklindeki bir bildirim objektif açıdan yeterli olmadığı için tehdit suçuna sebebiyet vermesi de mümkün değildir.

Tehdit suçunun konusunu, tehdiye maruz kalan kişinin emniyet duygusu, iç huzuru ve sükûneti oluşturur. Ancak mağdurun failden gelen bildirim sebebiyle korkup korkmadığı yönünde ayrıca bir araştırmaya gidilmez. İşte bu sebeple tehdit suçu bir soyut tehlike suçu olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca bir zarar veyahut zarar tehlikesi sonucunun doğup doğmadığı araştırılmaz. Birden fazla davranıştan birisinin gerçekleştirilmesiyle vuku bulacağı için serbest hareketli, genellikle bir başka suçun unsuru olarak karşımıza çıktığı için tamamlayıcı ve genel, kural olarak icra hareketlerine bölünebilirlik kazandırılmadığı ve tek aşamalı olarak kaldığı durumlarda neticesi harekete bitişik (salt hareket / sırf hareket) bir suç olarak karşımıza çıkar. 5237 sayılı Kanunun 106/1-1.cümlesinde bu suçun, sair halinin bir derece üstü ancak nitelikli hallerin ise bir derece altında kaldığı haller ele alınmıştır. Kanunun 106/1-2.cümlesinde basit formu, 106/2. fıkrasında ise cezayı artırıcı etkisi olan dört tür

nitelikli hali ele alınmıştır. Bu haller tehdidin silahla, kişinin kendisini tanınmayacak bir hale koymasıyla, imzasız mektup veya işaretlerle, birden fazla kişiyle birlikte veyahut var olan veya var sayılan suç örgütlerinin oluşturduğu korkutucu güçten yararlanmak suretiyle işlenmesidir.

Failinin ve mağdurunun özel bir sığata sahip olmasının aranmadığı tehdit suçunun öznesi herhangi bir kişi olabilir. Fiili gerçekleştiren veya fiile maruz kalan kişinin bizzat gerçek kişi olması, öznesi açısından aranan tek koşuldur.

Tüzel kişilerin bizzat bu suçun faili veya mağduru olamayacakları, ancak organları aracılığı ile bu suçı işlemekle de tüzel kişilere özgü yaptırımlardan kaçamayacakları kabul edilmiştir.

Bir davranışın taksirli halinin yaptırımı tabi olması, suç ve cezaların kanuniliği ilkesi gereğince o davranış modelinin taksirli halinin de kanunda ayrıca suç olarak düzenlenmesine bağılı kılınmıştır. Buna göre Türk Ceza Kanunu'nda taksirli tehdit şeklinde bir suç bulunmadığı gibi, bu suçun manevi unsuru yalnızca kasttan ibarettir. Ancak altını çizmek gerekir ki, kişi bu suçı doğrudan kast ile işleyebileceği gibi olası kast ile de işleyebilir.

Failin kınanabilmesi için öncelikle faile kusur isnat edilebiliyor olması gerekir. Tehdit suçunu doğuran fiillerin hukuka uygunluk sebepleri dâhilinde veyahut kusurluluk halleri altında işlenmesi mümkündür. Hukuka uygunluk hallerinde kişinin fiili suç olmaktan çıkmakla cezalandırılabilme yetisini kaybeder.

Teşebbüs, gönüllü vazgeçme, iştirak hükümlerinin uygulanabildiği tehdit suçu, bazen asıl kimliğini yitirerek bileşik suç dediğimiz suç türlerinin bir unsuru olarak karşımıza çıkabilmektedir. Bu durumun en basit örneği olarak da yağma suçu gösterilebilir. Tüm bunların yanı sıra failin, sırf tehdidindeki ciddiliğini göstermek adına kasten öldürme, kasten yaralama veya malvarlığına zarar verme suçlarından birisini işleme durumunda ise 106. maddenin 3. fıkrasında yer alan gerçek içtima hükmü gereği ayrıca bu suçlardan cezalandırılması gerekir.

Ceza kanunumuz tehdit suçunu daha çok, tehdidin yöneldiği hukuki konu üzerinden belirlemiştir. Kanun mağdurun, bizzat kendisinin veya yakının hayat veya cinsel dokunulmazlığına yönelik bir bildirim re' sen soruşturma ve kovuşturmayaya konu kılıyorken, sair tehdit olarak düzenlenen tehdit bildirimlerinin takibini ise şikâyet unsurunun varlığına bırakmıştır. Zira ilk fıkranın ikinci cümlesinin dışında kalan hususlar, mağdurun kolayca fedakârlıkta bulunamayacağı konulardandır.

Nihai olarak, bu suçun nitelikli halleri de dahil olmak üzere yargılamasını yalnızca Asliye Ceza Mahkemesi gerçekleştirmektedir. Bunun yanı sıra failin, tehdit içerikli fiiline karşılık gözetilmesi gereken birtakım hak düşürücü süreler getirilmiştir. Eğer şikâyete tabi olan tehdit suçu işlenmiş ise uygulayıcıların öncelikle mağdurun şikâyet hakkını fiili ve faili öğrendiği tarihten itibaren 6 aylık süre içinde kullandığından emin olması, akabinde 8 yıllık dava ve 10 yıllık ceza zamanaşımı sürelerini göz ardı etmemesi önemlidir.

KAYNAKÇA

Aldemir, H.:(2020), *Ceza Yargılamasında Seri Muhakeme ve Basit Yargılama Usulleri*, Adalet Yayınevi, Ankara.

Akbulut, B.:(2019), *Türk Ceza Hukuku Temel Bilgiler*, Seçkin Yayınevi, Ankara.

Akdağ, H.:(2020), *Ceza Hukukunda Kusurluluğu Kaldıran ve Azaltan Nedenler*, Adalet Yayınevi, Ankara.

Artuç, M.:(2018), *Pratik Türk Ceza Kanunu*, 3.Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.

Artuk, M., Gökçen, A., vd.:(2018), *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 17.Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.

Alşahin, M. E.:(2015), *Tehdit Suçunun Silahla İşlenmesi (Silahla Tehdit)*, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:10, S:2, Ankara.

Aydın, D.:(2020), *Tehdit Suçu*, Ceza Hukuku Dergisi, C:15, Sayı:42, Sayfa: 9-42, Ankara.

Aydın, D.:(2020), *Haksız Tahrik Kurumuna İlişkin Bazı Sorunlar*, Terazi Hukuk Dergisi, Cilt:15, Sayı: 162, Şubat, 2020, s.236-247.

Başlı, S.:(2016), *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Hürriyete Karşı İşlenen Suçlardan Cebir ve Tehdit Suçu*, Adalet Yayınevi, Ankara,

Bayraktutan, S.:(2016), *Hürriyet Aleyhine İşlenen Bir Suç Olarak Tehdit Suçu*, Doktora Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli

Bıçakcı, M.; (2019), *5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Tehdit Suçu*, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

Canak, E.; (2005), *Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma ve Çıkar Amaçlı Örgütlenme Suçları*, Vedat Kitapçılık, İstanbul.

Centel, N.; (2016), *Ceza Hukukunda Tüzel Kişilerin Sorumluluğu-Şirketler Hakkında Yaptırım Uygulanması*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:65, Sayı:4.

Cihan, E; (1978), *Cebir Kullanma Cürmü (TCK madde 188)*, İstanbul Üniversitesi, Fakülteler Matbaası, İstanbul.

Çakmut, Ö. Y., (2013), *Cebir Suçu (TCK m.108)*, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:8, Sayı: 2, Sayfa: 221-228.

Çınar, A; (2002), *Tehdit Suçu*, Turhan Kitabevi, Ankara.

Demirbaş, T.; (2011), *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 7.Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

Demirbaş, T., (2019), *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 14.Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

Düzgün, A., (2016), *Tehdit Suçu*, Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Erzurum.

Durgut, A., (2019), *Türk Ceza Hukukunda Tehdit Suçu*, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Konya.

Egemenoğlu, A. (2017); *Yargıtay Kararları Işığında 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Tehdit Suçu TCK m. 106*, İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:4, Sayı:1, Sayfa: 59-102, İstanbul.

Egemenoğlu, A. (2017); *Genel Güvenliğin Kasten Tehlikeye Sokulması (TCK m. 170/1)*, İstanbul Medipol Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, İstanbul.

Erem, F.; (1952), *Hürriyet ve Suç*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara.

Erem, F.; (1985), *Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 3.Baskı, Seçkin Yayınevi, Cilt III, Ankara.

Erol, H.; (2015), *Açıklamalı ve En Yeni İçtihatlı Türk Ceza Kanunu*, 1. Cilt, Ankara.

Evik, V.S.; (2004), *Çıkar Amaçlı Örgütlenme Suçu*, Beta Yayıncılık, İstanbul.

Evik, V. S.;(2011), *Suçta İştirakte Yardım Edenin Ceza Sorumluluğu*, 2.Baskı, 12 Levha Yayıncılık, İstanbul.

Gerçeker, H.; (2011), *Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu*, Cilt I, Ütopya Yayınevi, Ankara.

Göze, Ayferi; (2000), *Siyasal Düşünceler ve Yönetimler*, 9. Bası, İstanbul.

Güner, Ş.; (1976), *Türk Ceza Kanunu ve İlgili Yargıtay İçtihatları*, Atlı Matbaası, Ankara.

Gündel, A.; (2009), *Yeni Türk Ceza Kanunu Açıklaması*, 2.Cilt, Ankara.

Güven, M.; (1987), *Tehdit Suçunun Objektif Yapısı Üzerine Bir İnceleme*", Adalet Dergisi Sayı:4.

Gökçen, A.; *Hürriyete Karşı Suçlar*, Legal Hukuk Dergisi, Y:3, S:32, İstanbul.

Hafızoğulları, Z.; (1989), *Dava ve Cezanın Sükutu*, Ceza Hukuku El Kitabı, Beta Yayınları, İstanbul.

Hafizoğulları, Z.; Özen, M.; (2010-b), *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler (Kişilere Karşı Suçlar)*, 3.Baskı, US-A Yayıncılık, Ankara.

Hafizoğulları, Z.; Özen, M.; (2010), *Prof.Dr.Fırat Öztan'a Armağan*,II.Cilt, Ankara.

Hafizoğulları, Z., Özen, M.; (2017), *Öğreti ve Uygulama Işığında Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 1.Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara.

Hakeri, H.; (2011), *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 12.Tıpkı Basım, Adalet Yayınevi, Ankara.

İçel, K., vd.; (2000), *Suç Teorisi*, 2. Bası, Beta Yayınları, Eylül.

İçel, K.; (2016), *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Beta Yayınları, İstanbul.

İnanç, A.Z.; (2013), *TCK, TMK ve Uluslararası Sözleşmeler Kapsamında Terbiye Hakkı*, Melikşah Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:2, Sayı:2, Aralık, s. 101-132.

Kapani, M.; (1993), *Kamu Hürriyetleri*, 7.Baskı, Yetkin Yayınları,Ankara.

Karacaoğlu, S., (2018), *Yargıtay Dergisi*, Cilt:44, Sayı:3, Ankara.

Katoğlu, T., (2012), *Ceza Hukukunda Suçun Mağduru Kavramının Sınırları*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt:61, Sayı:2, Sayfa: 657-694.

Karakehya, H.:(2007), *Ceza Hukukunda Doğrudan Kast*, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 15, Sayı 1, Sayfa:117-138.

Keçeci, R.B.; (2010), *5237 sayılı Türk Ceza Kanununda Tehdit Suçu*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Ankara.

Keçelioğlu, E.; (2006), *Alman Ceza Hukukunda Faillik*, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 65, Sayfa: 73-88.

Keçelioğlu, E.; (2010), *Kusurluluğu Ortadan Kaldıran Sebeplerle Hukuka Uygunluk Sebepleri Arasındaki Ayrımın TCK'nın Uygulanması Bakımından Pratik Sonuçları*, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı: 87, Ankara.

Keklik, R.; (2015), *Görevi Yaptırmamak İçin Direnme Suçu*, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Sayı:19 Cilt:4, Sayfa: 259-296.

Koca, M.; (2006), *YTCK'da Hukuka Uygunluk Sebepleri*, Ceza Hukuku Dergisi, Yıl:1, Sayı:1, Eylül, s.115-148.

Koca, M.; Üzülmöz, İ.; (2002), *Şartlı Tehdit Suçunda (TCK m.188) Koşul Ögesini Gerçekleştirmenin Yalnızca Mağdurun İradesine Bağlı Olması Şart Mıdır? (Karar İncelemesi)*, Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi, AÜEHF'nin 15. Kuruluş Yılına Armağan, Cilt: VI, Sayı:1-4, Aralık, Erzincan.

Koca, M., Üzülmöz, İ., (2019), *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 6.Baskı, Ankara.

Koca, M., Üzülmöz, İ., (2020), *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 13.Baskı, Ankara.
Kolcu, S.:(2016), *Ceza Hukukunda Kanunilik İlkesinin Unsuru Olan Belirlilik İlkesi*, Fasikül Hukuk Dergisi, Cilt: 8, Sayı: 76, Sayfa: 11-22.

Memiş, K, P., *Türk Ceza Hukukunda Cebir Suçu (TCK M.108)*, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 9, Sayı: 1, Ocak 2010, Sayfa: 1035-1048.

Meran, N.:(2014), *Hürriyetten Yoksun Bırakma, Tehdit-Şantaj, Konut Dokunulmazlığını Bozma*, Seçkin Yayınevi, Ankara.

Montesquieu; (2014), *Kanunların Ruhunu Üzerine*, Hiperlink Yayınları, İstanbul.

Otaçı, C.; (2012), *Hukuka Uygunluk Nedeni Olarak Zilyetliğin Korunması*, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Yıl:3, Sayı:10, Sayfa: 537-567.

Özbek, V.Ö., vd.; (2019), *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

Özbek, V.Ö., vd.; (2019), *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

Özen, M.; (1995), *Türk Ceza Hukukunda Meşru Müdafaa*, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

Özen, M.; (2018), *Ceza Hukuku Özel Hükümler Dersleri*, Adalet Yayınevi, Ankara.

Özen, C.C.Ö.; (2008), *Hukuka Uygunluk Nedeni Olarak Hukukta Rıza*, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Cilt:21, Sayı:77, Sayfa:236-248.

Özgenç, İ.; (2005), *Türk Ceza Kanunu Gazi Şerhi*, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

Özgenç, İ.; (2019), *Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler*, 15. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

Özgenç, İ.; Üzülmez, İ.; (2019), *Ceza Genel Hukuku*, 2.Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

Parlar, A.; Hatipoğlu, M.; (2008), *Açıklamalı Yeni İçtihatlarla 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu Yorumu*, Ankara.

Sakar, A.; (2009), *Tehdit Suçu*, Dicle Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Ceza ve Ceza Usul Hukuku Bilim Dalı, Diyarbakır.

Selanik, M. B.; (2012), *Suçta ve Cezada Kanunilik İlkesi Çerçevesinde Tehdit Suçunda Yer Alan "Sair Kötülük Kavramı"*, İzmir Barosu Dergisi, Yıl:77, Sayı:3.

Selçuk, S.; (1999), *Demokrasiye Doğru*, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara.

Selçuk, S.; (2009), *İzrar ve Tehdit Cürümlerinde Kasıt*, Adalet ve Yaşayan Hukuk, İmge Kitabevi, Ankara.

Serttaş, T.; (2018), *Türk Ceza Hukukunda Tehdit Suçu*, Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 8, Sayı: 2, Aralık, Sayfa: 91-137.

Sevük, Y. H.; (2019), *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, Adalet Yayınevi, Ankara.

Soyaslan, D.; (2014), *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 10.Baskı, Yetki Yayınevi, Ankara.

Sözüer, A.;(1994), *Tehdit Suçu*, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C:54, S:1-4, Sayfa: 124-146, İstanbul.

Şafak, Ali; (2005), *Ceza Hukuku Genel ve Özel Hükümler*, Ankara.

Şahin, C.; Göktürk, N.; (2019), *Ceza Muhakemesi Hukuku-1*, Seçkin Yayıncılık, 10. Bası, Ankara.

Şahin, C.; Göktürk, N.; (2020), *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, 3. Baskı, Ankara.

Şen, E.; (2006), *Türk Ceza Kanunu Yorumu*, Cilt I, Vedat Kitapçılık, İstanbul.

Şen, E.; (2013), *Suç Örgütü*, Yargın Hukuk Yayınları, İstanbul.

Taner, F. G., (2011), *Türk Ceza Hukukunda Şantaj Suçu*, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Cilt: 23, Sayı: 92, Ocak 2011, Sayfa: 118-156.

Taneri, G., (2017), *Tehdit-Hakaret*, Bilge Yayınevi, Adana, Mart.

Tarhan, E.Ü.;(2007), *Yeni Türk Ceza Yasasında Tehdit ve Hakaret Suçları*, Yetkin Yayınları, 1.Baskı, Ankara.

TBMM 22.Dönem Kanunlar, Adalet Yayınevi, 17. Baskı, Ankara.

Tezcan, D.; (2019), *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, 17.Baskı, Ankara.

Töngür, A.R.; Çetintürk, E.; (2020), *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, Adalet Yayınevi, Temmuz, Ankara.

Turabi, S.; (2012), “*Kusurluluk ve Kusurluluğu Etkileyen Haller*”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Cilt:101, s. 267-292.

Üzülmez, İ.; (2007), *Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Hürriyete Karşı İşlenen Suçlar Sistemi Çerçevesinde Tehdit, Şantaj ve Cebir Kullanma Suçları*, Turhan Kitabevi, Ankara.

Üzülmez, İ.; (2004), *Şantaj Suçu*, Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi,

Sayı: 8, Cilt:2, Sayfa: 173-198.

Yaşar, O.:(2001), *Uygulamada ve Öğretide Hürriyet Aleyhinde İşlenen Suçlar*, Seçkin Yayınları, Ankara.

Yaşar, O. ;(2003) Gökcan, Hasan Tahsin; Artuç, Mustafa; *Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu*, Cilt III, Adalet Yayınevi, Ankara.

Yayla, A., (2002), *Liberalizm*, Liberte Yayınları, Ankara.

Yazıcıoğlu, R.Y.; *Tehdit Suçu Üzerine*, Yargıtay Dergisi, C:19, S:3, Ankara.

Yenisey, F. -Plagemann G.; (2009), *Alman Ceza Kanunu*, Beta Yayınları, İstanbul.

Yenisey, F.; Nuhoglu, A;(2020), *Ceza Muhakemesi Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Eylül, Ankara.

Yeşiloğlu, Y.; (2010); *Tehdit Suçu*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, İstanbul.

Yılmaz, Z.; (2018), *Müşterek Faillik ve Dolaylı Faillik Kurumlarının İhmali Suçlar Yönünden Değerlendirilmesi*, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt 24, Sayı 1, Sayfa 122-131.

Yılmaz, M.:(2014), *Tehdit Suçu*, İstanbul Barosu Dergisi, Cilt: 88, Sayı: 6, S. 216-235.

Yurtcan, E.; (2012), *Yargıtay Kararları Işığında Hürriyete Karşı Suçlar*, 3.Baskı, Adalet Yayınevi.

Yurtcan, E.; (2014), *Yargıtay Kararları Işığında Hürriyete Karşı Suçlar*, 4.Baskı, Adalet Yayınevi.

İnternet Kaynakları

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5c65b109e9dc80.13391871

<https://tr.wikipedia.org/wiki/%C4%B0mza>

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5c65b109e9dc80.13391871

<http://www.turkhukusitesi.com/mevzuat.php?mid=8351>

<https://legalbank.net/belge/aym-e-2010-68-k-2011-114-t-30-06-2011-tehdit-sucu/822011>

<http://sozluk.gov.tr/>

Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP)